REGULAMENTUL (UE) NR. 1305/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 17 decembrie 2013

privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 42 și articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Curții de Conturi,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

(1) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii" prezintă potențialele provocări, obiective și orientări pentru politica agricolă comună („PAC") după 2013. În lumina dezbaterii pe marginea respectivei comunicări, PAC ar trebui reformată cu începere de la 1 ianuarie 2014. Reforma respectivă ar trebui să includă toate instrumentele principale ale PAC, inclusiv Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului ([1]). Ținând seama de amploarea acestei reforme, este necesar ca Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 să fie abrogat și înlocuit cu un text nou.

(2) Ar trebui stabilită o politică de dezvoltare rurală pentru a însoți și completa plățile directe și măsurile de piață ale PAC, contribuindu-se astfel la îndeplinirea obiectivelor politicii respective, prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE"). De asemenea, politica de dezvoltare rurală ar trebui să integreze principalele obiective de politică stabilite în Comunicarea Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii" (denumită în continuare „Strategia Europa 2020") și să fie coerentă cu obiectivele generale legate de politica de coeziune economică și socială, astfel cum sunt prevăzute în TFUE.

(3) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume dezvoltarea rurală, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, ținând cont de legăturile dintre dezvoltarea rurală și celelalte instrumente ale PAC, amploarea disparităților dintre diversele zone rurale și limitele resurselor financiare ale statelor membre într-o Uniune extinsă, dar, având în vedere garanția multianuală a finanțelor Uniunii și concentrarea asupra priorităților acesteia, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE"). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului menționat.

(4) Pentru a se asigura dezvoltarea durabilă a zonelor rurale, este necesar să se pună accentul pe un număr limitat de priorități fundamentale privind transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, viabilitatea exploatațiilor,competitivitatea tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionării durabile a pădurilor, organizarea lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, bunăstarea animalelor, gestionarea riscurilor în agricultură, refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care au legătură cu agricultura și silvicultura, promovarea utilizării eficiente a resurselor și tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid carbon în sectoarele agricol, alimentar și silvic, precum și promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei în zonele rurale și a dezvoltării economice a acestora. În acest scop, ar trebui să se țină seama de diversitatea situațiilor care afectează zonele rurale cu caracteristici diferite sau diferitele categorii de beneficiari potențiali, precum și de obiectivele transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea. Acțiunile de atenuare ar trebui să vizeze atât limitarea emisiilor din agricultură și silvicultură, generate de activități-cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și conservarea absorbanților de carbon și intensificarea activității de sechestrare a carbonului în ceea ce privește exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura. Prioritatea Uniunii în materie de dezvoltare

([1]) Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) (JO L 277, 21.10.2005, p. 1).

rurală privind transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, silvicultură și zonele rurale ar trebui să se aplice orizontal în legătură cu celelalte priorități ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

(5) Prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală ar trebui urmărite în contextul dezvoltării durabile și al promovării de către Uniune a obiectivului de protecție și îmbunătățire a mediului, astfel cum se prevede la articolul 11 din TFUE, ținând seama de principiul „poluatorul plătește". Statele membre ar trebui să furnizeze informații cu privire la sprijinul acordat pentru atingerea obiectivelor în materie de schimbări climatice, în conformitate cu obiectivul ambițios de a aloca cel puțin 20 % din bugetul Uniunii, utilizând o metodologie adoptată de Comisie.

(6) Activitățile Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală („FEADR") și operațiunile la care contribuie acesta ar trebui să fie coerente și compatibile cu sprijinul acordat din alte instrumente ale PAC.

(7) Pentru a se asigura demararea imediată și punerea în aplicare eficientă a programelor de dezvoltare rurală, sprijinul acordat din FEADR ar trebui să se bazeze pe existența unor condiții-cadru administrative fiabile. Prin urmare, statele membre ar trebui să evalueze aplicabilitatea și îndeplinirea anumitor condiționalități ex ante. Fiecare stat membru ar trebui să elaboreze fie un program național de dezvoltare rurală pentru întregul său teritoriu, fie un set de programe regionale sau un program național și un set de programe regionale. Fiecare program ar trebui să identifice o strategie pentru atingerea obiectivelor în raport cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală, precum și o serie de măsuri. Programarea ar trebui să respecte prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală, adaptându-se în același timp la contextele naționale, și completând celelalte politici ale Uniunii, în special politica în domeniul piețelor agricole, politica de coeziune și politica comună în domeniul pescuitului. Statele membre care optează pentru pregătirea unui set de programe regionale ar trebui să poată elabora, de asemenea, un cadru național, fără o alocare bugetară separată, pentru a facilita coordonarea între regiuni în vederea soluționării problemelor existente pe plan național.

(8) Statele membre ar trebui să poată include în programele lor de dezvoltare rurală subprograme tematice pentru a răspunde unor nevoi specifice în domenii care sunt deosebit de importante pentru ele. Subprogramele tematice ar trebui să vizeze, printre altele, tinerii fermieri, fermele mici, zonele montane,crearea unor lanțuri scurte de aprovizionare, femeile din zonele rurale, precum și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea și biodiversitatea. Subprogramele tematice ar trebui utilizate, de asemenea, pentru a oferi posibilitatea de a contribui la restructurarea sectoarelor agricole care au un impact puternic asupra dezvoltării zonelor rurale. Pentru a spori eficiența intervenției anumitor subprograme tematice, ar trebui ca statele membre să fie autorizate să prevadă rate de sprijin mai ridicate pentru anumite operațiuni care fac obiectul subprogramelor tematice respective.

(9) Programele de dezvoltare rurală ar trebui să identifice nevoile zonei acoperite și să descrie o strategie coerentă de satisfacere a acestora, ținând seama de prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Strategia respectivă ar trebui să se bazeze pe stabilirea unor obiective. Ar trebui determinate legăturile dintre nevoile identificate, obiectivele stabilite și măsurile alese pentru atingerea acestora. Programele de dezvoltare rurală ar trebui să conțină, de asemenea, toate informațiile necesare pentru evaluarea conformității acestora cu cerințele prezentului regulament.

(10) Obiectivele programelor de dezvoltare rurală ar trebui stabilite în raport cu un set comun de indicatori-țintă pentru toate statele membre și, acolo unde este necesar, în raport cu indicatorii specifici programelor. În vederea facilitării acestui exercițiu, ar trebui definite zonele care fac obiectul acestor indicatori, în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Având în vedere aplicarea orizontală a priorității Uniunii în materie de dezvoltare rurală privind transferul de cunoștințe în agricultură și silvicultură, intervențiile realizate în temeiul acestei priorități ar trebui considerate ca fiind determinante pentru indicatorii-țintă definiți pentru celelalte priorități ale Uniunii.

(11) Este necesar să se stabilească anumite norme privind programarea și revizuirea programelor de dezvoltare rurală. Ar trebui prevăzută o procedură simplificată de revizuire, care să nu afecteze strategia programelor sau contribuțiile financiare corespunzătoare ale Uniunii.

(12) Evoluția și specializarea agriculturii și a silviculturii, în special provocările cu care se confruntă microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii („IMM-uri") din zonele rurale, necesită un nivel corespunzător de formare tehnică și economică, precum și o capacitate mai mare de acces și schimb de cunoștințe și informații, inclusiv prin difuzarea bunelor practici de producție agricolă și forestieră. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare nu ar trebui să se facă numai sub forma cursurilor de formare tradiționale, ci ar trebui, de asemenea, să fie adaptate la nevoile actorilor din mediul rural. Prin urmare, ar trebui sprijinite, de asemenea, atelierele de lucru, îndrumarea profesională, activitățile demonstrative, acțiunile de informare, precum și schemele de schimb de exploatații și păduri pe termen scurt și vizitele. Cunoștințele și informațiile

dobândite ar trebui să permită fermierilor, deținătorilor de păduri, persoanelor implicate în sectorul alimentar și IMM-urilor rurale să-și sporească în special competitivitatea și să utilizeze mai eficient resursele, dar și să își îmbunătățească performanțele de mediu, contribuind totodată la durabilitatea economiei rurale. Atunci când acordă sprijin IMM-urilor, statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate IMM-urilor care au legătură cu sectoarele agricol și silvic. Pentru a se asigura eficacitatea transferului de cunoștințe și a acțiunilor de informare în privința obținerii acestor rezultate, ar trebui să li se impună furnizorilor de servicii de transfer de cunoștințe obligația de a deține toate capacitățile corespunzătoare.

(13) Serviciile de consiliere agricolă ajută fermierii, tinerii fermieri, deținătorii de păduri, alți gestionari de terenuri și IMM-urile din zonele rurale să îmbunătățească gestionarea durabilă și performanța generală a exploatației sau întreprinderii lor. Prin urmare, ar trebui încurajată atât înființarea acestor servicii, cât și utilizarea serviciilor de consiliere de către fermieri, tinerii fermieri, deținătorii de păduri, alți gestionari de terenuri și IMM-uri. În vederea ameliorării calității și a eficacității serviciilor de consiliere oferite, ar trebui să se prevadă dispoziții cu privire la calificările minime și la formarea periodică a consultanților. Așa cum este prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului [1], serviciile de consiliere agricolă ar trebui să ajute fermierii să evalueze performanța exploatației lor agricole și să identifice îmbunătățirile necesare în ceea ce privește cerințele de reglementare în materie de gestionare, bunele condiții agricole și de mediu, practicile agricole benefice pentru climă și mediu prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului [2], și măsurile la nivel de exploatație agricolă prevăzute în programele de dezvoltare rurală care vizează modernizarea exploatațiilor consolidarea competitivității,

integrarea sectorială, inovarea, orientarea către piață, precum și promovarea antreprenoriatului. Serviciile de consiliere agricolă ar trebui, de asemenea, să ajute fermierii să identifice îmbunătățirile necesare în ceea ce privește cerințele prevăzute pentru punerea în aplicare a articolului 11 alineatul (3) din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului [3] (denumită în continuare „Directiva-cadru privind apa"), precum și în ceea ce privește cerințele pentru punerea în aplicare a articolului 55 din Regulamentul (CE) nr 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului [4] și a articolului 14 din Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului [5], în special cu privire la conformitatea cu principiile generale ale gestionării integrate a dăunătorilor. Acolo unde este necesar, consultanța ar trebui să vizeze și standardele ocupaționale sau de siguranță care au legătură cu exploatația agricolă, precum și consiliere specifică acordată fermierilor care se stabilesc pentru prima dată. De asemenea, ar trebui să fie posibil ca consilierea să acopere stabilirea tinerilor fermieri, dezvoltarea durabilă a activităților economice ale exploatației și aspecte privind prelucrarea și comercializarea pe plan local, legate de performanțele economice, agricole și de mediu ale exploatației sau întreprinderii. Se poate oferi consiliere specifică privind și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, biodiversitatea, protecția apelor, dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare, agricultura ecologică și aspectele legate de sănătate în zootehnie. Atunci când acordă sprijin IMM-urilor, statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate IMM-urilor care au legătură cu sectoarele agricol și silvic. Serviciile de gestionare a exploatației și de înlocuire în cadrul exploatației ar trebui să ajute fermierii să îmbunătățească și să faciliteze gestionarea exploatației lor.

(14) Sistemele de calitate la nivelul Uniunii sau la nivel național, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor pentru produsele agricole și alimentare, oferă consumatorilor asigurări cu privire la calitatea și la caracteristicile produselor sau ale procesului de producție utilizat ca urmare a participării fermierilor la aceste scheme, conferă valoare adăugată produselor în cauză și sporesc oportunitățile de piață ale acestora. Prin urmare, fermierii și grupurile de fermieri ar trebui încurajați să participe la schemele respective. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. Deoarece în momentul aderării la aceste scheme și în primii ani de participare, costurile și obligațiile suplimentare impuse fermierilor ca urmare a participării lor nu sunt remunerate integral de către piață, sprijinul ar trebui să fie furnizat noilor participanți și să acopere o perioadă de maximum cinci ani. Având în vedere caracteristicile speciale ale bumbacului ca produs agricol, ar trebui reglementate și schemele de calitate pentru bumbac. Ar trebui, de asemenea, să se ofere

[1] Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune (A se vedea pagina 549 din prezentul Jurnal Oficial).

[2] Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului (A se vedea pagina 608 din prezentul Jurnal Oficial).

[3] Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

[4] Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului (JO L 309, 24.11.2009, p. 1).

[5] Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor (JO L 309, 24.11.2009, p. 71).

sprijin pentru activități de informare și promovare a produselor reglementate de schemele de calitate și de certificare care primesc sprijin în temeiul prezentului regulament.

(15) Pentru a ameliora performanțele economice și de mediu ale exploatațiilor agricole și ale întreprinderilor din mediul rural, a eficientiza sectorul comercializării și prelucrării produselor agricole, care să includă înființarea de unități de procesare și comercializare de mici dimensiuni în contextul lanțurilor scurte de aprovizionare și al piețelor locale, a asigura infrastructura necesară pentru dezvoltarea agriculturii și a silviculturii și a sprijini investițiile care nu sunt remunerative, dar care sunt necesare pentru realizarea obiectivelor de mediu, ar trebui să se acorde sprijin pentru investițiile fizice care contribuie la atingerea acestor obiective. În perioada de programare 2007 – 2013, diferitele domenii de intervenție au făcut obiectul mai multor măsuri. În scopul simplificării, dar și pentru a permite beneficiarilor să conceapă și să realizeze proiecte integrate cu o valoare adăugată mai mare, ar trebui să existe o singură măsură care să acopere majoritatea acestor tipuri de investiții fizice. Pe baza rezultatelor analizei punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor (denumită în continuare „analiza SWOT") pentru ca ajutorul să fie mai bine direcționat, statele membre ar trebui să direcționeze sprijinul către exploatațiile agricole eligibile pentru a beneficia de ajutorul pentru investiții legate de sprijinirea viabilității exploatațiilor. Pentru a facilita instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, se poate acorda un termen suplimentar de eligibilitate pentru ca investițiile să se conformeze cu standardele Uniunii. Pentru a favoriza punerea în aplicare a noilor standarde ale Uniunii, investițiile legate de conformitatea cu aceste standarde ar trebui să fie eligibile pentru o perioadă suplimentară începând din momentul în care acestea au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă.

(16) Sectorul agricol este expus, mai mult decât alte sectoare, daunelor cauzate potențialului său de producție de către dezastre naturale, fenomene climatice nefavorabile și evenimente catastrofale. Pentru a susține viabilitatea și competitivitatea exploatațiilor confruntate cu asemenea dezastre sau evenimente, ar trebui să se acorde sprijin pentru a ajuta fermierii să refacă potențialului agricol care a fost degradat. De asemenea, statele membre ar trebui să se asigure că nu are loc o supracompensare a daunelor ca urmare a combinării schemelor de compensare ale Uniunii (în special măsura de gestionare a riscurilor din prezentul regulament) cu cele naționale și cu cele private.

(17) Crearea și dezvoltarea de noi activități economice sub formă de noi exploatații, diversificarea către activități neagricole, inclusiv furnizarea de servicii destinate agriculturii și silviculturii; activități legate de asistența medicală, integrarea socială și turism sunt vitale pentru dezvoltarea zonelor rurale. De asemenea, este posibil ca diversificarea către activități neagricole să abordeze gestionarea durabilă a resurselor cinegetice. O măsură de dezvoltare a exploatațiilor agricole și a întreprinderilor ar trebui să faciliteze instalarea inițială a tinerilor fermieri și ajustarea structurală a exploatațiilor lor după instalarea inițială În plus, ar trebui promovate diversificarea către activități neagricole în cadrul exploatațiilor și înființarea și dezvoltarea IMM-urilor neagricole în zonele rurale. Respectiva măsură ar trebui, de asemenea, să încurajeze antreprenoriatul în rândul femeilor în zonele rurale. Ar trebui încurajată, de asemenea, dezvoltarea fermelor mici care sunt potențial viabile din punct de vedere economic. Pentru a se asigura viabilitatea noilor activități economice sprijinite în cadrul respectivei măsuri, sprijinul ar trebui condiționat de prezentarea unui plan de afaceri. Sprijinul pentru înființarea unei întreprinderi ar trebui să acopere numai perioada inițială de activitate a întreprinderii și nu ar trebui să devină ajutor pentru funcționare. Prin urmare, dacă statele membre optează pentru acordarea ajutorului în tranșe, aceste tranșe ar trebui eșalonate pe o perioadă de maximum cinci ani. În plus, pentru a încuraja restructurarea sectorului agricol, ar trebui să se acorde sprijin sub forma unor plăți anuale sau unice fermierilor eligibili pentru schema pentru micii fermieri prevăzută la titlul V din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013(denumită în continuare „schema pentru micii fermieri") care se angajează să își transfere întreaga exploatație și drepturile de plată corespunzătoare altui fermier.

Pentru a aborda problemele tinerilor fermieri legate de accesul la terenuri, statele membre sunt de asemenea în măsură să ofere acest sprijin combinat cu alte tipuri de sprijin, de exemplu, prin utilizarea de instrumente financiare.

(18) IMM-urile constituie coloana vertebrală a economiei rurale a Uniunii. Dezvoltarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor neagricole ar trebui să aibă drept scop promovarea ocupării forței de muncă și crearea de locuri de muncă de calitate în zonele rurale, menținerea locurilor de muncă existente, reducerea fluctuațiilor sezoniere în sectorul ocupării forței de muncă, dezvoltarea sectoarelor neagricole în afara agriculturii și a sectorului agroalimentar. În același timp ar trebui promovate integrarea întreprinderilor și legăturile intersectoriale la nivel local. Ar trebui încurajate proiectele care reunesc agricultura și turismul rural prin promovarea turismului durabil și responsabil în zonele rurale, a patrimoniului natural și cultural, precum și investițiile în materie de energie din surse regenerabile.

(19) Dezvoltarea infrastructurii locale și a serviciilor locale de bază în zonele rurale, inclusiv a serviciilor de agrement și culturale, reînnoirea satelor și activitățile care vizează refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor și al peisajelor rurale reprezintă elemente esențiale în cadrul oricărui efort de a valorifica potențialul de creștere și de a promova durabilitatea zonelor rurale. Prin urmare, ar trebui să se acorde sprijin pentru operațiunile desfășurate în scopul

menționat, inclusiv pentru cele vizând accesul la tehnologiile informației și comunicațiilor și dezvoltarea benzii largi rapide și ultrarapide. În conformitate cu obiectivele menționate, ar trebui încurajate dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii care conduc la incluziune socială și inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale. Pentru a se atinge eficacitatea maximă a acestui sprijin, operațiunile care fac obiectul acestuia ar trebui implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a municipalităților și a serviciilor lor de bază, dacă există asemenea planuri, elaborate de una sau mai multe comune rurale. Pentru a crea sinergii și a îmbunătăți cooperarea, operațiunile ar trebui, de asemenea, să promoveze legăturile de tipul rural-urban, după caz. Statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate investițiilor prin parteneriate de dezvoltare locală gestionată de comunitate și proiectelor gestionate de organizațiile comunităților locale.

(20) Silvicultura este parte integrantă a dezvoltării rurale, iar sprijinul pentru utilizarea terenurilor într-un mod durabil și benefic pentru climă ar trebui să includă dezvoltarea zonelor împădurite și gestionarea durabilă a pădurilor. În perioada de programare 2007 - 2013, diferitele tipuri de sprijin pentru investiții în silvicultură și pentru gestionarea acesteia au făcut obiectul mai multor măsuri. În scopul simplificării și pentru a permite beneficiarilor să conceapă și să realizeze proiecte integrate cu valoare adăugată mai mare, ar trebui să existe o singură măsură care să acopere toate tipurile de sprijin pentru investiții în silvicultură și pentru gestionarea acesteia. Măsura respectivă ar trebui să cuprindă extinderea și ameliorarea resurselor forestiere prin împădurirea terenurilor și prin crearea de sisteme agroforestiere care să combine agricultura extensivă cu sisteme forestiere. Aceasta ar trebui să cuprindă, de asemenea, refacerea pădurilor afectate de incendii sau de alte dezastre naturale și evenimente catastrofale, precum și măsuri de prevenire pertinente; investiții în tehnologii forestiere și de prelucrare; mobilizarea și comercializarea produselor forestiere care vizează ameliorarea performanțelor economice și de mediu ale deținătorilor de păduri; și investiții neproductive care sporesc rezilența ecosistemelor și rezistența la schimbările climatice, precum și valoarea ecologică a ecosistemelor forestiere. Sprijinul nu ar trebui să denatureze concurența și nu ar trebui să aibă efecte asupra pieței. Prin urmare, ar trebui impuse limitări în ceea ce privește dimensiunile și forma juridică ale beneficiarilor. În zonele clasificate de statele membre ca zone cu risc mediu sau ridicat de incendii, ar trebui întreprinse măsuri de prevenire a acestora. Toate măsurile preventive ar trebui să facă parte dintr-un plan de protecție a pădurilor. În cazul acțiunilor de refacere a potențialului forestier distrus, producerea unui dezastru natural ar trebui să facă obiectul unei recunoașteri oficiale din partea unui organism științific public.

Măsura în favoarea silviculturii ar trebui luată în lumina angajamentelor asumate de Uniune și de statele membre pe plan internațional și să se bazeze pe planurile forestiere naționale și subnaționale ale statelor membre sau pe o serie de instrumente echivalente, care ar trebui să țină seama de angajamentele luate în cadrul conferințelor ministeriale privind protecția pădurilor în Europa. Măsura respectivă ar trebui să contribuie la punerea în aplicare a strategiei forestiere a Uniunii conform Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „O nouă strategie a UE pentru păduri și sectorul forestier".

(21) Grupurile și organizațiile de producători ajută fermierii să facă față împreună provocărilor cauzate de creșterea concurenței și de consolidarea piețelor din aval în ceea ce privește comercializarea produselor lor, inclusiv pe piețele locale. Prin urmare, ar trebui încurajată înființarea grupurilor și a organizațiilor de producători. Pentru a se garanta utilizarea optimă a resurselor financiare limitate, de sprijin ar trebui să beneficieze numai grupurile și organizațiile de producători care se califică drept IMM-uri. Statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate grupurilor și organizațiilor de producători de produse de calitate care intră sub incidența schemelor de calitate pentru produse agricole și alimentare din prezentul regulament. Pentru a se asigura că grupul sau organizația de producători devine o entitate viabilă, o condiție care ar trebui îndeplinită pentru acordarea de sprijin unui grup sau a unei organizații de producători este prezentarea unui plan de afaceri către statele membre. Pentru a se evita acordarea unui ajutor pentru funcționare și pentru a se menține rolul de stimulent al sprijinului, durata maximă a sprijinului ar trebui limitată la cinci ani de la data recunoașterii grupului sau a organizației de producători, pe baza planului său de afaceri.

(22) Plățile acordate în cadrul măsurilor de agromediu și al celor climatice ar trebui să joace în continuare un rol important în sprijinirea dezvoltării durabile a zonelor rurale și în satisfacerea cererii tot mai mari de servicii ecologice a societății. Acestea ar trebui, de asemenea, să continue să încurajeze fermierii și alți gestionari de terenuri să deservească întreaga societate prin introducerea sau menținerea unor practici agricole care să contribuie la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea și care să fie compatibile cu protecția și ameliorarea mediului, a peisajului și a caracteristicilor acestuia, a resurselor naturale, și a solului și a diversității genetice. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție deosebită conservării resurselor genetice în agricultură și nevoilor suplimentare ale sistemelor agricole de înaltă valoare naturală. Plățile ar trebui să contribuie la acoperirea costurilor suplimentare și a pierderilor de venit generate de angajamentele luate și să acopere doar angajamentele care depășesc standardele și cerințele obligatorii relevante, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește". Statele membre ar trebui să se asigure, de asemenea, că plățile către fermieri nu duc la o dublă finanțare atât în temeiul prezentului regulament cât și al Regulamentului (UE) nr. 1307/2013. În multe situații, sinergiile care rezultă din angajamente luate în comun de către un grup de fermieri înmulțesc beneficiile

ecologice și climatice. Cu toate acestea, acțiunile comune presupun costuri tranzacționale suplimentare care ar trebui compensate în mod adecvat. În plus, pentru a se asigura că fermierii și alți gestionari de terenuri sunt în măsură să implementeze în mod corect angajamentele luate, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a le oferi competențele și cunoștințele necesare.

Statele membre ar trebui să mențină nivelul eforturilor depuse în perioada de programare 2007-2013 și ar trebui să fie obligate să cheltuiască cel puțin 30 % din contribuția totală a FEADR pentru fiecare program de dezvoltare rurală pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și chestiuni de mediu. Această cheltuire ar trebui realizată prin plăți pentru agromediu și climatice și pentru agricultura ecologică și plăți către zonele defavorizate natural sau care se confruntă cu alte constrângeri specifice, prin plățile pentru silvicultură, plăți pentru zonele Natura 2000 și prin sprijinirea investițiilor legate de climă și mediu.

(23) Plățile către fermieri pentru trecerea la agricultura ecologică sau pentru menținerea acesteia ar trebui să îi încurajeze să participe la scheme de acest tip, răspunzând astfel cererii crescânde a societății în ceea ce privește practicile agricole ecologice și standardele ridicate de bunăstare a animalelor. Pentru a mări sinergiile la nivelul biodiversității, ar trebui încurajate beneficiile aduse de măsura privind agricultura ecologică, contractele colective sau cooperarea între fermieri, pentru a cuprinde zone adiacente mai vaste. Pentru a evitarea revenirii în masă a fermierilor la agricultura convențională, ar trebui sprijinite atât măsurile de conversie, cât și cele de menținere. Plățile ar trebui să contribuie la acoperirea costurilor suplimentare suportate și a pierderilor de venit generate de angajamente și să acopere doar angajamentele care depășesc standardele și cerințele obligatorii relevante. Statele membre ar trebui să se asigure, de asemenea, că plățile către fermieri nu duc la o dublă finanțare atât în temeiul prezentului regulament cât și al Regulamentului (UE) nr. 1307/2013. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul nr. 1307/2013.

(24) Ar trebui să se acorde în continuare sprijin fermierilor și deținătorilor de păduri, pentru a putea face față dezavantajelor specifice din zonele în cauză, determinate de punerea în aplicare a Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului [1] și a Directivei 92/43/CEE a Consiliului [2], și pentru a contribui la gestionarea eficace a siturilor Natura 2000. Totodată, ar trebui să fie pus la dispoziția fermierilor un sprijin care să îi ajute să facă față dezavantajelor din zonele bazinelor hidrografice, cauzate de punerea în aplicare a Directivei-cadru privind apa. Sprijinul ar trebui să fie legat de cerințele specifice descrise în programul de dezvoltare rurală, care depășesc standardele și cerințele obligatorii relevante. Statele membre ar trebui să se asigure, de asemenea, că plățile către fermieri nu duc la o dublă finanțare atât în temeiul prezentului regulament cât și al Regulamentului (UE) nr. 1307/2013. În plus, nevoile specifice ale zonelor Natura 2000 ar trebui luate în considerare de către statele membre în cadrul elaborării generale a programelor lor de dezvoltare rurală.

(25) Plățile acordate fermierilor din zonele montane sau din alte zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice ar trebui să contribuie, prin încurajarea utilizării neîntrerupte a terenurilor agricole, la conservarea spațiului rural, precum și la menținerea și promovarea unor sisteme agricole durabile. Pentru a se garanta eficiența acestui sprijin, plățile ar trebui să îi despăgubească pe fermieri pentru pierderile de venit și pentru costurile suplimentare legate de dezavantajele din zona în cauză. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(26) Pentru a se asigura utilizarea eficientă a fondurilor Uniunii și tratamentul echitabil al fermierilor din întreaga Uniune, zonele montane și zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice ar trebui definite în conformitate cu criterii obiective. În cazul zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale, criteriile respective ar trebui să fie de natură biofizică și să se bazeze pe dovezi științifice solide. Ar trebui adoptate măsuri tranzitorii pentru a se facilita eliminarea progresivă a plăților în zonele care, în urma aplicării criteriilor respective, nu vor mai fi considerate drept zone care se confruntă cu constrângeri naturale.

(27) Fermierii ar trebui încurajați în continuare să adopte standarde ridicate de bunăstare a animalelor, prin acordarea de sprijin pentru fermierii care se angajează să adopte standarde de zootehnie care depășesc standardele obligatorii relevante. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

[1] Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7).

[2] Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7).

(28) Ar trebui să se acorde în continuare plăți deținătorilor de păduri care furnizează servicii de conservare a pădurilor care sunt ecologice sau benefice pentru climă prin asumarea de angajamente vizând ameliorarea biodiversității, conservarea ecosistemelor forestiere de înaltă valoare, îmbunătățirea potențialului lor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea și consolidarea caracterului protector al pădurilor în ceea ce privește eroziunea solului, conservarea resurselor de apă și pericolele naturale. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție specială conservării și promovării resurselor genetice forestiere. Ar trebui să se acorde plăți pentru angajamentele de silvomediu care depășesc standardele obligatorii relevante prevăzute de dreptul intern.

(29) În perioada de programare 2007–2013, singurul tip de cooperare care a fost sprijinit în mod explicit în cadrul politicii de dezvoltare rurală a fost cooperarea în vederea dezvoltării de noi produse, procedee și tehnologii în sectoarele agroalimentar și forestier. Sprijinul pentru acest tip de cooperare rămâne necesar, dar ar trebui adaptat pentru a satisface mai bine cerințele economiei bazate pe cunoaștere. În acest context, ar trebui să existe posibilitatea ca proiectele realizate de un singur operator să fie finanțate în temeiul măsurii respective, cu condiția ca rezultatele obținute să fie diseminate, atingându-se astfel obiectivul de difuzare a noilor practici, procese sau produse. În plus, a devenit evident că sprijinirea unei game mult mai largi de tipuri de cooperare, implicând o gamă mai variată de beneficiari, de la operatori mai mici la unii mai mari, poate contribui la atingerea obiectivelor politicii de dezvoltare rurală, prin faptul că îi ajută pe operatorii din zonele rurale să depășească dezavantajele de natură economică, ecologică și de altă natură ale fragmentării. Prin urmare, această măsură ar trebui extinsă. Sprijinul acordat micilor operatori în scopul organizării de procese de lucru comune și al partajării facilităților și resurselor ar trebui să îi ajute pe aceștia să devină viabili din punct de vedere economic, în pofida dimensiunilor lor reduse. Sprijinul pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, precum și pentru promovarea de activități la nivel local ar trebui să catalizeze dezvoltarea rațională din punct de vedere economic a lanțurilor scurte de aprovizionare, a piețelor locale și a lanțurilor alimentare locale. Sprijinul pentru abordarea comună a proiectelor din domeniul protecției mediului și a practicilor ecologice ar trebui să contribuie la realizarea de beneficii ecologice și climatice mai mari și mai coerente decât cele care ar putea fi obținute de operatori individuali acționând pe cont propriu (de exemplu, prin practici utilizate pe suprafețe de teren mai vaste și nefragmentate).

Sprijinul ar trebui să fie acordat sub diverse forme. Clusterele și rețelele sunt deosebit de importante pentru împărtășirea expertizei și pentru dezvoltarea de expertiză, servicii și produse noi și specializate. Proiectele-pilot reprezintă importante instrumente pentru testarea aplicabilității comerciale, în diferite contexte, a tehnologiilor, tehnicilor și practicilor, precum și pentru adaptarea acestora acolo unde este necesar. Grupurile operaționale reprezintă un element-pivot al parteneriatului european pentru inovare („PEI") privind productivitatea și durabilitatea agriculturii. Un alt instrument important îl constituie strategiile de dezvoltare locală, care funcționează în afara cadrului de dezvoltare locală al axei LEADER – între actori publici și privați din zone urbane și rurale. Spre deosebire de abordarea LEADER, este posibil ca aceste parteneriate și strategii să fie limitate la un singur sector sau la obiective de dezvoltare relativ specifice, inclusiv cele menționate mai sus. Statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate cooperării între entitățile care implică producătorii primari. Organizațiile interprofesionale ar trebui, de asemenea, să fie eligibile pentru sprijin în cadrul acestei măsuri. Acest sprijin ar trebui limitat la o perioadă de șapte ani, excepție făcându-se în cazul acțiunilor colective în domeniul mediului și al climei, în situații justificate corespunzător.

(30) În prezent, fermierii sunt expuși la riscuri economice și de mediu tot mai mari, ca urmare a schimbărilor climatice și a volatilității ridicate a prețurilor. În acest context, gestionarea eficientă a riscurilor dobândește o importanță tot mai mare pentru fermieri. În consecință, ar trebui instituită o măsură de gestionare a riscurilor, pentru a ajuta fermierii să facă față celor mai comune riscuri cu care se confruntă. Prin urmare, această măsură ar trebui să ajute fermierii să acopere primele plătite pentru asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor, precum și să ajute la crearea de fonduri mutuale și la compensațiile plătite de aceste fonduri fermierilor pentru pierderile suferite ca urmare a unor fenomene climatice nefavorabile, a izbucnirii unor boli ale animalelor sau ale plantelor, a infestării cu dăunători sau în urma unor incidente de mediu. De asemenea, măsura respectivă ar trebui să includă un instrument de stabilizare a veniturilor sub forma unui fond mutual pentru sprijinirea fermierilor care se confruntă cu scăderi dramatice ale veniturilor. Pentru a se asigura egalitatea de tratament între fermierii din întreaga Uniune, evitarea denaturării concurenței și respectarea obligațiilor internaționale ale Uniunii, ar trebui prevăzute condiții specifice pentru acordarea sprijinului în cadrul acestor măsuri. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(31) Timp de mai mulți ani, abordarea LEADER privind dezvoltarea locală s-a dovedit a fi eficace pentru promovarea dezvoltării zonelor rurale, ținând seama de toate nevoile multisectoriale legate de dezvoltarea rurală endogenă prin intermediul abordării sale ascendente. În consecință, axa LEADER ar trebui menținută și în viitor, iar aplicarea sa ar trebui să rămână obligatorie pentru programele de dezvoltare rurală la nivel național și/sau regional.

(32) Sprijinul pentru dezvoltare locală în cadrul axei LEADER din FEADR ar trebui să includă, de asemenea, proiecte de cooperare interteritorială între grupuri din cadrul unui stat membru sau proiecte de cooperare transnațională între grupuri aparținând mai multor state membre sau proiecte de cooperare între grupuri din state membre și din țări terțe.

(33) Pentru a permite partenerilor din zonele rurale care nu aplică încă axa LEADER să testeze și să se pregătească pentru elaborarea și punerea în aplicare a unei strategii de dezvoltare locală, ar trebui finanțat, de asemenea, „un kit de inițiere LEADER". Sprijinul nu ar trebui să fie condiționat de transmiterea unei strategii de dezvoltare locală.

(34) Investițiile sunt comune multora dintre măsurile de dezvoltare rurală prevăzute în prezentul regulament și pot viza operațiuni de o natură foarte diversă. Pentru a se asigura claritatea implementării acestor operațiuni, ar trebui prevăzute anumite norme comune pentru toate investițiile. Aceste norme comune ar trebui să definească tipurile de cheltuieli care pot fi considerate cheltuieli de investiții și ar trebui să garanteze că se acordă sprijin numai pentru investițiile care creează o valoare nouă în agricultură. Pentru a facilita implementarea proiectelor de investiții, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a plăti avansuri. Pentru a se asigura eficiența, echitatea și efectul durabil al asistenței acordate prin FEADR, ar trebui prevăzute norme care să garanteze că investițiile aferente operațiunilor sunt durabile și că sprijinul acordat din FEADR nu este utilizat în scopul denaturării concurenței.

(35) Ar trebui să fie posibil ca FEADR să sprijine investițiile în irigații în scopul unor beneficii economice și ecologice, cu condiția ca durabilitatea irigațiilor respective să fie asigurată. În consecință, în fiecare caz, sprijinul ar trebui acordat numai atunci când se pune în aplicare un plan de management al bazinului hidrografic pentru zona respectivă, în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, și atunci când se efectuează deja contorizarea apei la nivel de investiție sau contorizarea este introdusă ca parte a investiției. Investițiile în vederea îmbunătățirii infrastructurii de irigații sau a echipamentelor existente ar trebui să ducă la un câștig minim în ceea ce privește utilizarea eficientă a apei, exprimat sub forma unei potențiale economii de apă. În cazul în care corpul de apă afectat de investiție este supus unei presiuni din motive legate de cantitatea de apă prevăzută în cadrul analitic stabilit de Directiva-cadru privind apa, jumătate din câștigul în materie de eficiență în utilizarea apei ar trebui să se concretizeze într-o reducere reală a consumului de apă la nivelul investiției susținute, pentru a se reduce presiunea asupra corpului de apă respectiv. Ar trebui stabilite anumite cazuri în care nu este posibil sau nu este necesar să se aplice cerințele cu privire la economiile de apă potențiale sau efective, inclusiv cele referitoare la investițiile în scopul reciclării sau al reutilizării apei. În plus față de sprijinirea investițiilor în scopul îmbunătățirii echipamentelor existente, ar trebui să fie prevăzute dispoziții pentru ca FEADR să sprijine investiții în irigații noi în funcție de concluziile unei analize de mediu. Totuși, cu anumite excepții, nu ar trebui să se acorde sprijin pentru irigații noi atunci când se exercită deja un stres asupra corpului de apă afectat, ținând cont de riscul foarte mare ca acordarea de sprijin în astfel de circumstanțe să agraveze problemele de mediu existente.

(36) Anumite măsuri legate de suprafețe prevăzute în prezentul regulament implică asumarea de către beneficiari a unor angajamente pe o perioadă de cel puțin cinci ani. În cursul perioadei respective, este posibil ca situația exploatației sau a beneficiarilor să se modifice. Prin urmare, ar trebui prevăzute norme pentru a stabili ce ar trebui să se întâmple în asemenea cazuri.

(37) Anumite măsuri din prezentul regulament pot condiționa acordarea sprijinului de asumarea de către beneficiari a unor angajamente care depășesc nivelul de referință relevant definit prin standarde sau cerințe obligatorii. Având în vedere posibilele modificări ale legislației în perioada angajamentelor care rezultă în modificarea nivelului de referință, ar trebui prevăzute dispoziții cu privire la revizuirea contractelor în cauză, pentru a se asigura respectarea permanentă a acestei condiții.

(38) Pentru a garanta că resursele financiare alocate dezvoltării rurale sunt utilizate în modul cel mai eficient posibil și pentru a orienta măsurile din cadrul programelor de dezvoltare rurală în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală, dar și pentru a garanta egalitatea de tratament între solicitanți, statele membre ar trebui să stabilească criterii de selecție pentru selectarea proiectelor. Pot fi făcute excepții de la această regulă numai în cazul plăților efectuate în cadrul măsurilor în materie de agromediu și climă, agricultură ecologică, al măsurilor legate de Natura 2000 și al celor în temeiul Directivei-cadru privind apa, al măsurilor aplicabile zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, al măsurilor legate de bunăstarea animalelor, de serviciile de silvomediu și climatice și de gestionarea riscului. În aplicarea criteriilor de selecție ar trebui să se țină seama de dimensiunea operațiunii în conformitate cu principiul proporționalității.

(39) FEADR ar trebui să sprijine, prin intermediul asistenței tehnice, acțiuni legate de implementarea programelor de dezvoltare rurală, inclusiv costurile aferente protecției simbolurilor și abrevierilor legate de schemele de calitate ale Uniunii pentru care se poate acorda sprijin pentru participare în temeiul prezentului regulament și cheltuielile efectuate de statele membre pentru delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale.

(40) Interconectarea rețelelor, a organizațiilor și a administrațiilor naționale implicate în diversele etape ale implementării programelor, organizată în contextul rețelei europene pentru dezvoltare rurală, a dovedit că poate juca un rol foarte important în ameliorarea calității programelor de dezvoltare rurală printr-o mai mare implicare a părților interesate în guvernanța dezvoltării rurale, precum și în informarea publicului larg cu privire la beneficiile acesteia. Prin urmare, interconectarea ar trebui finanțată în cadrul asistenței tehnice la nivelul Uniunii. Pentru a se ține seama de nevoile specifice în materie de evaluare, ar trebui creată, ca parte a rețelei europene pentru dezvoltare rurală, o capacitate europeană de evaluare pentru dezvoltarea rurală care să reunească toți actorii implicați și astfel să faciliteze schimburile de expertiză în domeniu.

(41) PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii ar trebui să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Este important ca acesta să reunească toți actorii relevanți de la nivelul UE, național și regional, pentru a prezenta statelor membre idei noi privind raționalizarea, simplificarea și îmbunătățirea coordonării instrumentelor și inițiativelor existente, precum și privind completarea lor cu acțiuni noi, acolo unde este necesar.

(42) Pentru a contribui la realizarea obiectivelor PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, ar trebui creată o rețea PEI în scopul interconectării grupurilor operaționale, a serviciilor de consiliere și a cercetătorilor implicați în implementarea acțiunilor de orientare a inovării în agricultură. Această rețea ar trebui finanțată în cadrul asistenței tehnice la nivelul Uniunii.

(43) Statele membre ar trebui să rezerve o parte din cuantumul total destinat asistenței tehnice în cadrul fiecărui program de dezvoltare rurală pentru finanțarea înființării și a operării unei rețele rurale naționale care să reunească organizațiile și administrațiile implicate în dezvoltarea rurală, inclusiv PEI, în scopul unei mai mari implicări a acestora în implementarea programului și în ameliorarea calității programelor de dezvoltare rurală. În acest scop, rețelele rurale naționale ar trebui să elaboreze și să implementeze un plan de acțiune.

(44) Programele de dezvoltare rurală ar trebui să prevadă acțiuni inovatoare de promovare a unui sector agricol eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, productiv și cu emisii scăzute de carbon, cu sprijinul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii. PEI ar trebui să aibă drept scop promovarea unei puneri în practică mai rapide și mai vaste a soluțiilor inovatoare. PEI ar trebui să creeze valoare adăugată prin stimularea adoptării instrumentelor legate de inovare și creșterea eficacității acestora, precum și prin creșterea sinergiilor dintre ele. PEI ar trebui să elimine lacunele prin crearea unor legături mai strânse între cercetare și activitățile agricole practice.

(45) Implementarea proiectelor inovatoare în contextul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii ar trebui întreprinsă de grupuri operaționale care să reunească fermieri, gestionari de păduri, comunități rurale, cercetători, consultanți din partea ONG-urilor, întreprinderi și alți actori interesați de inovarea din sectorul agricol. Pentru a se garanta că întregul sector beneficiază de rezultatele acestor proiecte, rezultatele respective în domeniul inovării și al schimburilor de cunoștințe în cadrul Uniunii și cu țări terțe ar trebui să fie diseminate.

(46) Ar trebui să se adopte dispoziții pentru determinarea cuantumului total al sprijinului acordat de Uniune pentru dezvoltarea rurală în temeiul prezentului regulament pentru perioada 1 ianuarie 2014 - 31 decembrie 2020, în conformitate cu cadrul financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020. Creditele disponibile ar trebui indexate forfetar în vederea programării.

(47) Pentru a se facilita gestionarea fondurilor FEADR, ar trebui stabilită o rată unică a contribuției FEADR la programele de dezvoltare rurală, în legătură cu cheltuielile publice efectuate în statele membre. Pentru a se ține seama de importanța deosebită sau de natura anumitor tipuri de operațiuni, ar trebui stabilite rate specifice ale contribuției în legătură cu acestea. Pentru a se atenua constrângerile specifice cauzate de nivelul de dezvoltare, de distanță și de izolare, ar trebui stabilită o rată adecvată a contribuției FEADR pentru regiunile mai puțin dezvoltate, pentru regiunile ultraperiferice menționate în TFUE și insulele mici din Marea Egee, precum și pentru regiunile de tranziție.

(48) Statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a garanta că măsurile lor de dezvoltare rurală pot face obiectul unor verificări și controale, inclusiv prin stabilirea dispozițiilor corespunzătoare. În acest scop, autoritatea de management și agenția de plăți ar trebui să prevadă o evaluare ex ante și să procedeze la evaluarea măsurilor pe durata întregului proces de implementare a programului. Măsurile care nu respectă această condiție ar trebui adaptate.

(49) Comisia și statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a asigura buna gestiune a programelor de dezvoltare rurală. În acest context, Comisia ar trebui să întreprindă măsurile și controalele adecvate, iar statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a garanta buna funcționare a sistemelor lor de gestionare.

(50) Ar trebui să existe o autoritate unică de management care să fie responsabilă pentru gestionarea și implementarea fiecărui program de dezvoltare rurală. Sarcinile acesteia ar trebui specificate în prezentul regulament. Autoritatea de management ar trebui să poată delega o parte din sarcinile sale, rămânând totodată responsabilă de eficiența și corectitudinea gestionării. În cazul în care un program de dezvoltare rurală conține subprograme tematice, autoritatea de management ar trebui să poată desemna un alt organism care să desfășoare activitățile de gestionare și de implementare a subprogramelor respective în legătură cu alocările financiare care au fost identificate pentru acestea în cadrul programului, asigurând totodată buna gestiune financiară a subprogramelor respective. În cazul în care un stat membru are mai mult de un singur program de gestionat, se poate înființa un organism de coordonare care să asigure coerența.

(51) Fiecare program de dezvoltare rurală ar trebui supus unei monitorizări regulate a implementării programului și a progreselor realizate în vederea atingerii obiectivelor stabilite ale programului. Deoarece demonstrarea și ameliorarea impactului și a eficacității acțiunilor din cadrul FEADR depinde și de realizarea unei evaluări corespunzătoare pe parcursul etapelor de pregătire, de implementare și de finalizare a unui program, Comisia și statele membre ar trebui să instituie, în comun, un sistem de monitorizare și evaluare care să aibă ca obiectiv demonstrarea progreselor realizate și evaluarea impactului și a eficienței implementării politicii de dezvoltare rurală.

(52) Pentru a se asigura faptul că informațiile pot fi agregate la nivelul Uniunii, ar trebui ca din sistemul de monitorizare și evaluare respectiv să facă parte un set de indicatori comuni. Informațiile-cheie privind implementarea programelor de dezvoltare rurală ar trebui înregistrate și păstrate pe suport electronic, pentru a se facilita agregarea datelor. Prin urmare, ar trebui să se prevadă obligația beneficiarilor de a transmite informațiile minime necesare pentru monitorizare și evaluare.

(53) Responsabilitatea pentru monitorizarea programului ar trebui împărțită între autoritatea de management și un comitet de monitorizare înființat în acest scop. Comitetul de monitorizare ar trebui să fie responsabil cu monitorizarea eficacității implementării programului. În acest scop, ar trebui specificate responsabilitățile comitetului în cauză.

(54) Monitorizarea unui program ar trebui să implice întocmirea unui raport anual de punere în aplicare care să fie transmis Comisiei.

(55) Fiecare program de dezvoltare rurală ar trebui evaluat în vederea ameliorării calității sale și a demonstrării rezultatelor obținute.

(56) Articolele 107, 108 și 109 din TFUE ar trebui aplicate sprijinului pentru măsurile de dezvoltare rurală din cadrul prezentului regulament. Cu toate acestea, date fiind caracteristicile specifice ale sectorului agricol, dispozițiile respective din TFUE nu ar trebui să se aplice măsurilor de dezvoltare rurală privind operațiunile care intră sub incidența articolului 42 din TFUE și care se desfășoară în temeiul prezentului regulament și în conformitate cu acesta, sau plăților efectuate de statele membre în scopul acordării unei finanțări suplimentare la nivel național pentru operațiunile din domeniul dezvoltării rurale pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii și care intră sub incidența articolului 42 din TFUE.

(57) În plus, în scopul asigurării coerenței cu măsurile de dezvoltare rurală eligibile pentru sprijin din partea Uniunii și pentru a simplifica procedurile, plățile efectuate de statele membre, acordate ca finanțare națională suplimentară pentru operațiunile de dezvoltare rurală pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii și care intră sub incidența articolului 42 din TFUE, ar trebui incluse în programul de dezvoltare rurală în scopul evaluării și al aprobării, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament. Pentru a se asigura că finanțarea națională suplimentară nu se implementează decât dacă a fost autorizată de Comisie, statul membru în cauză nu ar trebui să fie împiedicat să pună în aplicare finanțarea suplimentară propusă pentru dezvoltarea rurală decât după aprobarea acesteia. Plățile efectuate de statele membre în scopul acordării unei finanțări suplimentare la nivel național pentru operațiuni din domeniul dezvoltării rurale pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii și care nu intră sub incidența articolului 42 din TFUE ar trebui să fie notificate Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, cu excepția cazului în care acestea intră sub incidența unei reglementări adoptate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 994/98 al Consiliului ([1]), iar statele membre nu ar trebui să fie împiedicate să le pună în aplicare până când procedura de notificare respectivă a dus la aprobarea definitivă de către Comisie.

(58) Ar trebui instituit un sistem electronic de informare pentru a se asigura un schimb eficient și sigur de date de interes comun, precum și pentru a se înregistra, păstra și gestiona informațiile esențiale și a se raporta cu privire la monitorizare și la evaluare.

([1]) Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO L 142, 14.5.1998, p. 1).

(59) Dreptul Uniunii privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, în special Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului [1] și Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului [2] ar trebui să se aplice.

(60) În vederea completării sau a modificării anumitor elemente neesențiale din prezentul regulament, competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui delegată Comisiei. Este deosebit de important ca în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și către Consiliu.

(61) Respectiva împuternicire ar trebui să acopere: condițiile în care o persoană juridică este considerată a fi tânăr fermier și stabilirea unei perioade de grație pentru dobândirea competențelor profesionale, durata și conținutul schemelor de schimb în cadrul exploatațiilor și al pădurilor, precum și ale vizitelor în exploatații și în păduri. De asemenea, acesta ar trebui să acopere: schemele specifice ale Uniunii care fac obiectul articolului 17 alineatul (1) litera (a) și caracteristicile grupurilor de producători și ale tipurilor de acțiuni care pot beneficia de sprijin în conformitate cu articolul 17 alineatul (2), precum și stabilirea condițiilor care vizează să prevină denaturarea concurenței, să prevină discriminarea în privința produselor și excluderea unor mărci comerciale de la sprijin.

(62) În plus, respectiva împuternicire ar trebui să acopere: conținutul minim al planurilor de afaceri și criteriile care urmează să fie utilizate de statele membre pentru fixarea pragurilor menționate la articolul 19 alineatul (4); definirea împăduririi și a creării de suprafețe împădurite și cerințele minime în materie de mediu cu privire la acestea; condițiile aplicabile angajamentelor de agromediu și climatice de extindere a unităților zootehnice, de creștere a raselor locale aflate în pericol de abandon sau de conservare a resurselor genetice vegetale în pericol de eroziune genetică, precum și în ceea ce privește definirea operațiunilor eligibile pentru conservarea și pentru utilizarea și dezvoltarea durabile ale resurselor genetice. De asemenea, acesta ar trebui să acopere: metoda de calcul care urmează a fi utilizată pentru a se evita dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 pentru măsurile legate de agromediu și climă, agricultură ecologică, măsurile din cadrul Natura 2000 și măsurile în temeiul Directivei-cadru privind apa; definirea zonelor în care angajamentele în favoarea bunăstării animalelor prevăd standarde îmbunătățite pentru metodele de producție; tipurile de operațiuni eligibile pentru sprijin pentru conservarea și promovarea resurselor genetice forestiere; specificarea caracteristicilor proiectelor-pilot, ale clusterelor, ale rețelelor, ale lanțurilor scurte de aprovizionare și ale piețelor locale care vor fi eligibile pentru sprijin în cadrul măsurii de cooperare, precum și condițiile de acordare a ajutorului pentru tipurile de operațiuni menționate în cadrul respectivei măsuri;

(63) Mai mult, respectiva împuternicire ar trebui să acopere: durata minimă și cea maximă a împrumuturilor comerciale acordate fondurilor mutuale în baza măsurii de gestionare a riscurilor din prezentul regulament; condițiile în care costurile legate de contractele de leasing sau echipamentele second-hand pot fi considerate cheltuieli de investiții eligibile, precum și în ceea ce privește definirea tipurilor de infrastructură pentru energia din surse regenerabile eligibile pentru investiții; condițiile aplicabile conversiei sau ajustării angajamentelor din cadrul măsurilor la care se face referire la articolele 28, 29, 33 și 34, precum și în ceea ce privește definirea altor situații în care nu se solicită rambursarea ajutorului. De asemenea, acesta ar trebui să acopere: revizuirea plafoanelor prevăzute în anexa I, condițiile în care sprijinul aprobat de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 poate fi integrat în sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament, inclusiv pentru asistență tehnică și evaluările ex post, pentru a contribui la o tranziție fără dificultăți de la sistemul stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 la sistemul stabilit prin prezentul regulament. Pentru a se ține seama de Tratatul de aderare a Republicii Croația, actele delegate respective ar trebui, de asemenea, să acopere, pentru Croația, tranziția de la sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului [3], acolo unde este necesar.

(64) Pentru a se asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei în ceea ce privește conținutul programelor de dezvoltare rurală și a cadrelor naționale, aprobarea programelor și a modificărilor aduse acestora, procedurile și calendarele pentru aprobarea programelor, procedurile și calendarele pentru aprobarea modificărilor aduse programelor și cadrelor naționale, inclusiv intrarea lor în vigoare și frecvența prezentării lor, normele privind metodele de plată pentru costurile suportate de participanți pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare, condițiile specifice pentru implementarea măsurilor de dezvoltare rurală, structura și funcționarea rețelelor instituite prin prezentul regulament, cerințele de informare și de publicitate, adoptarea sistemului de monitorizare și evaluare și normele pentru operarea sistemului de informații,

[1] Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO L 281, 23.11.1995, p. 31).

[2] Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date (JO L 8, 12.1.2001, p. 1).

[3] Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului din 17 iulie 2006 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA) (JO L 170, 29.6.2007, p. 1).

precum și norme privind prezentarea rapoartelor anuale de implementare. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]).

(65) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată și a adoptat un aviz la 14 decembrie 2011 ([2]).

(66) Datorită urgenței pregătirii unei bune implementări a măsurilor prevăzute, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(67) Noua schemă de sprijin prevăzută în prezentul regulament înlocuiește schema de sprijin instituită prin Regulamentul (CE) nr. 1698/2005. În consecință, Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 ar trebui abrogat,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

OBIECTIVE ȘI STRATEGIE

CAPITOLUL I

Obiect și definiții

Articolul 1

Obiect

(1) Prezentul regulament stabilește normele generale care reglementează sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat de Uniune din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală („FEADR"), instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1306/2013. Prezentul regulament prevede obiectivele la care urmează să contribuie politica de dezvoltare rurală și prioritățile relevante ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prezentul regulament evidențiază contextul strategic pentru politica de dezvoltare rurală și definește măsurile care urmează să fie adoptate pentru implementarea politicii de dezvoltare rurală. De asemenea, prezentul regulament stabilește norme privind programarea, interconectarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea, pe baza împărțirii responsabilităților între statele membre și Comisie și normele care să garanteze coordonarea FEADR cu alte instrumente ale Uniunii.

(2) Prezentul regulament completează dispozițiile părții II din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]).

([1]) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

([2]) JO C 35, 9.2.2012, p. 1.

([3]) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului. (A se vedea pagina 549 din prezentul Jurnal Oficial.).

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile termenilor „program", „operațiune", „beneficiar", „strategie de dezvoltare locală gestionată de comunitate", „cheltuieli publice", „IMM-uri", „operațiune finalizată" și „instrumente financiare", astfel cum sunt prevăzute sau menționate la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, precum și ale termenilor „regiuni mai puțin dezvoltate" și „regiuni de tranziție" astfel cum sunt prevăzute la articolul 90 alineatul (2) literele (a) și (b) din respectivul regulament.

În plus, se aplică următoarele definiții:

(a) „programare" înseamnă procesul de organizare, luare a deciziilor și alocare a resurselor financiare în mai multe etape, cu implicarea partenerilor, care vizează implementarea, pe o bază multianuală, a acțiunii comune a Uniunii și a statelor membre pentru realizarea priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

(b) „regiune" înseamnă o unitate teritorială corespunzătoare nivelului 1 sau 2 din Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică (nivelurile NUTS 1 și 2) în înțelesul Regulamentului (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]);

(c) „măsură" înseamnă un set de operațiuni care contribuie la realizarea uneia sau mai multora dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală;

(d) „rata sprijinului" înseamnă rata contribuției publice la o operațiune;

(e) „cost tranzacțional" înseamnă un cost suplimentar aferent îndeplinirii unui angajament, dar care nu este imputabil direct aplicării acestuia sau nu este inclus în costurile sau în pierderile de venit care sunt compensate în mod direct și care poate fi calculat pe baza unor costuri standard;

(f) „suprafață agricolă" înseamnă orice suprafață de teren arabil, de pășune permanentă și de fâneață permanentă sau cultivată cu culturi permanente, astfel cum este definită la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;

(g) „pierderi economice" înseamnă orice costuri suplimentare suportate de un fermier drept rezultat al unor măsuri excepționale întreprinse de acesta cu scopul reducerii aprovizionării pieței în cauză sau orice pierdere substanțială a producției;

(h) „fenomen climatic nefavorabil" înseamnă condiții meteorologice, cum sunt gerul, furtunile și grindina, gheața, ploile torențiale sau secetele grave, care pot fi asimilate unui dezastru natural;

([4]) Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 154, 21.6.2003, p. 1).

(i) „boli ale animalelor" înseamnă boli care figurează pe lista bolilor animalelor stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor sau în anexa la Decizia 2009/470/CE a Consiliului [1];

(j) „incident de mediu" înseamnă apariția unui caz specific de poluare, de contaminare sau de degradare în ceea ce privește calitatea mediului, care este legată de un eveniment specific și limitată din punct de vedere geografic; cu toate acestea, nu acoperă riscurile generale de mediu care nu sunt legate de un eveniment specific precum schimbările climatice sau poluarea atmosferică;

(k) „dezastru natural" înseamnă un eveniment natural de natură biotică sau abiotică ce generează perturbări importante ale sistemelor de producție agricolă sau ale structurilor forestiere, cauzând în cele din urmă importante daune economice sectoarelor agricol sau silvic;

(l) „eveniment catastrofal" înseamnă un eveniment neprevăzut de natură biotică sau abiotică, provocat de acțiunea oamenilor, care generează perturbări importante ale sistemelor de producție agricolă sau ale structurilor forestiere, cauzând în cele din urmă importante daune economice sectoarelor agricol sau silvic;

(m) „lanț scurt de aprovizionare" înseamnă un lanț de aprovizionare care implică un număr limitat de operatori economici angajați în activități de cooperare și de dezvoltare economică locală, precum și relații geografice și sociale strânse între producători, procesatori și consumatori;

(n) „tânăr fermier" înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;

(o) „obiective tematice" înseamnă obiectivele tematice definite la articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(p) „Cadrul strategic comun" („CSC") înseamnă cadrul strategic comun menționat la articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(q) „cluster" înseamnă o grupare de întreprinderi independente, inclusiv întreprinderi nou-înființate, întreprinderi mici, mijlocii și mari, precum și organisme consultative și/sau organizații de cercetare - menită să stimuleze activitatea economică/inovatoare prin promovarea interacțiunilor intensive, a utilizării în comun a facilităților și a schimbului de cunoștințe și expertiză precum și a contribuției în mod eficace la transferul de cunoștințe, la interconectare și la diseminarea informațiilor în rândul întreprinderilor din cluster;

(r) „pădure" înseamnă un teren care se întinde pe mai mult de 0,5 hectare, cu copaci mai înalți de 5 metri și cu un coronament de peste 10 % sau cu copaci care pot atinge aceste praguri in situ; se exclud terenurile dedicate în principal unei întrebuințări agricole sau urbane, sub rezerva alineatului (2).

(2) Un stat membru sau o regiune poate opta pentru aplicarea unei definiții pentru pădure, alta decât cea de la alineatul (1) litera (r), bazată pe dreptul național sau pe sistemul național de inventariere existent. Statele membre sau regiunile furnizează această definiție în cadrul programului de dezvoltare rurală.

(3) Pentru a asigura o abordare coerentă în tratamentul beneficiarilor și pentru a ține seama de necesitatea unei perioade de adaptare, în ceea ce privește definiția tânărului fermier prevăzută la alineatul (1) litera (n), Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 în ceea ce privește condițiile în care o persoană juridică poate fi considerată „tânăr fermier" și stabilirea unei perioade de grație pentru dobândirea competențelor profesionale.

CAPITOLUL II

Misiune, obiective și priorități

Articolul 3

Misiune

FEADR contribuie la Strategia Europa 2020 prin promovarea dezvoltării rurale durabile în întreaga Uniune, într-o manieră care completează celelalte instrumente ale PAC, politica de coeziune și politica comună în domeniul pescuitului. FEADR contribuie la dezvoltarea în Uniune a unui sector agricol mai echilibrat din punct de vedere teritorial și ecologic, mai benefic pentru climă, mai rezilient, mai competitiv și mai inovator. FEADR contribuie de asemenea la dezvoltarea teritoriilor rurale.

Articolul 4

Obiective

În cadrul general al PAC, sprijinul pentru dezvoltare rurală, inclusiv pentru activități din sectorul alimentar și nealimentar și din silvicultură, contribuie la atingerea următoarelor obiective:

(a) favorizarea competitivității agriculturii;

(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;

(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

[1] Decizia 2009/470/CE a Consiliului din 25 mai 2009 privind anumite cheltuieli în domeniul veterinar (JO L 155, 18.6.2009, p. 30).

Articolul 5

Prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală

Obiectivele dezvoltării rurale, a căror realizare contribuie la strategia Europa 2002 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, sunt atinse prin intermediul următoarelor șase priorități ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală, care reflectă obiectivele tematice relevante ale CSC:

(1) încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte:

(a) încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale;

(b) consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite;

(c) încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

(2) creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionării durabile a pădurilor, cu accent pe următoarele aspecte:

(a) îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;

(b) facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor.

(3) promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, cu accent pe următoarele aspecte:

(a) îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;

(b) sprijinirea gestionării și a prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor.

(4) refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură, cu accent pe următoarele aspecte:

(a) refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene;

(b) ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor;

(c) prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului.

(5) promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic, cu accent pe următoarele aspecte:

(a) eficientizarea utilizării apei în agricultură;

(b) eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar;

(c) facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei;

(d) reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură;

(e) promovarea sechestrării și a conservării carbonului în agricultură și silvicultură;

(6) promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte:

(a) facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;

(b) încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;

(c) sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.

Toate aceste priorități contribuie la realizarea obiectivelor transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea. Programele pot aborda mai puțin de șase priorități, dacă acest lucru este justificat pe baza punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor („analiza SWOT") și a evaluării ex ante. Fiecare program abordează cel puțin patru priorități. Atunci când un stat membru prezintă un program național și un set de programe regionale, programul național poate aborda mai puțin de patru priorități.

În programe pot fi incluse și alte arii de intervenție pentru a urmări una dintre priorități, în cazul în care acest lucru este justificat și poate fi măsurat.

TITLUL II

PROGRAMAREA

CAPITOLUL I

Conținutul programării

Articolul 6

Programe de dezvoltare rurală

(1) FEADR intervine în statele membre prin intermediul programelor de dezvoltare rurală. Programele respective implementează o strategie care vizează realizarea priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală printr-un set de măsuri, astfel cum sunt definite în titlul III. Sprijinul din FEADR se solicită pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare rurală urmărite prin prioritățile Uniunii.

(2) Un stat membru poate prezenta fie un program unic care să acopere întregul său teritoriu, fie un set de programe regionale. Ca alternativă, în cazuri justificate corespunzător, acesta poate prezenta un program național și un set de programe regionale. În cazul în care statul membru prezintă un program național și o serie de programe regionale, măsurile și/sau tipurile de operațiuni sunt programate fie la nivel național, fie la nivel regional și se asigură coerența între strategiile programelor naționale și regionale.

(3) Statele membre cu programe regionale pot să prezinte spre aprobare în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) și un cadru național care să conțină elementele comune ale acestor programe, fără o alocare bugetară separată.

Cadrele naționale ale statelor membre cu programe regionale pot conține, de asemenea, un tabel care rezumă, pe regiuni și pe ani, contribuția totală a FEADR pentru statul membru vizat pentru întreaga perioadă de programare.

Articolul 7

Subprograme tematice

(1) Cu scopul de a contribui la îndeplinirea priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală, statele membre pot include în programele lor de dezvoltare rurală subprograme tematice care să răspundă nevoilor specifice. Astfel de subprograme tematice se pot referi, printre altele, la:

(a) tinerii fermieri;

(b) fermele mici menționate la articolul 19 alineatul (2) al treilea paragraf;

(c) zonele montane menționate la articolul 32 alineatul (2);

(d) lanțurile scurte de aprovizionare;

(e) femeile din zonele rurale;

(f) atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și biodiversitatea.

Anexa IV conține o listă orientativă a măsurilor și a tipurilor de operațiuni deosebit de importante pentru fiecare subprogram tematic.

(2) Subprogramele tematice pot aborda, de asemenea, nevoi specifice legate de restructurarea sectoarelor agricole cu un impact semnificativ asupra dezvoltării unei anumite zone rurale.

(3) Ratele de sprijin prevăzute în anexa II pot fi majorate cu 10 puncte procentuale suplimentare în cazul operațiunilor sprijinite în cadrul subprogramelor tematice care vizează fermele mici și lanțurile scurte de aprovizionare, atenuarea schimbările climatice și adaptarea la acestea, precum și biodiversitatea. În cazul tinerilor fermieri și al zonelor montane, ratele maxime ale sprijinului pot fi majorate în conformitate cu anexa II. Cu toate acestea, rata maximă a sprijinului combinat nu depășește 90 %.

Articolul 8

Conținutul programelor de dezvoltare rurală

(1) Pe lângă elementele menționate la articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, fiecare program de dezvoltare rurală include:

(a) evaluarea ex ante la care se face referire la articolul 55 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(b) o analiză SWOT a situației și identificarea nevoilor care trebuie abordate în zona geografică acoperită de program.

Analiza este structurată în jurul priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Nevoile specifice în ceea ce privește protecția mediului, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și inovarea sunt evaluate în lumina tuturor priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală, în vederea identificării soluțiilor relevante în aceste trei domenii, la nivelul fiecărei priorități;

(c) o descriere a strategiei care demonstrează că:

(i) pentru fiecare dintre ariile de intervenție ale priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală incluse în program sunt stabilite obiective adecvate, bazate pe indicatorii comuni menționați la articolul 69 și, acolo unde este necesar, pe indicatorii specifici programelor;

(ii) în ceea ce privește fiecare dintre ariile de intervenție ale priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală incluse în program, sunt selectate combinații relevante de măsuri pe baza unei logici de intervenție solide sprijinite de evaluarea ex ante menționată la litera (a) și de analiza menționată la litera (b);

(iii) alocarea resurselor financiare pentru măsurile din cadrul programului este justificată și adecvată pentru atingerea obiectivelor stabilite;

(iv) nevoile specifice legate de condițiile specifice la nivel regional sau subregional sunt luate în considerare și abordate în mod concret prin combinații de măsuri sau de subprograme tematice, concepute în mod adecvat;

(v) programul conține o abordare adecvată în privința inovării, în vederea îndeplinirii priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală, inclusiv PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, în privința protecției mediului, inclusiv a nevoilor specifice ale zonelor Natura 2000, precum și în privința atenuării efectelor schimbărilor climatice și a adaptării la acestea;

(vi) au fost luate măsuri pentru a se asigura disponibilitatea la un nivel suficient a capacității consultative cu privire la cerințele de reglementare și cu privire la acțiunile legate de inovare;

(d) pentru fiecare condiționalitate ex ante, stabilită în conformitate cu articolul 19, și respectiv partea II din anexa XI la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pentru condiționalitățile generale ex ante cu, precum și în conformitate cu anexa V la prezentul regulament, o evaluare în urma căreia să reiasă care dintre condițiile ex ante sunt aplicabile programului și care dintre ele sunt îndeplinite la data prezentării acordului de parteneriat și a programului. În cazul în care condiționalitățile ex ante aplicabile nu sunt îndeplinite, programul conține o descriere a acțiunilor care trebuie întreprinse, a organismelor responsabile și a calendarului pentru aceste acțiuni în conformitate cu rezumatul prezentat în acordul de parteneriat.

(e) o descriere a cadrului de performanță instituit în sensul articolului 21 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(f) o descriere a fiecărei măsuri selectate;

(g) planul de evaluare menționat la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Statele membre asigură suficiente resurse pentru abordarea nevoilor care au fost identificate și pentru asigurarea unei monitorizări și a unei evaluări adecvate;

(h) un plan de finanțare care să cuprindă:

(i) un tabel care să prezinte, în conformitate cu articolul 58 alineatul (4), contribuția totală a FEADR planificată pentru fiecare an. Dacă este cazul, acest tabel indică separat, în cadrul contribuției totale a FEADR, creditele prevăzute pentru regiunile mai puțin dezvoltate și fondurile transferate în FEADR în aplicarea articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. Contribuția anuală planificată a FEADR este compatibilă cu cadrul financiar multianual;

(ii) un tabel care să prezinte, pentru fiecare măsură, pentru fiecare tip de operațiune care beneficiază de o anumită rată a contribuției FEADR și pentru asistența tehnică, contribuția totală planificată a Uniunii și rata aplicabilă a contribuției FEADR. Dacă este cazul, acest tabel indică separat rata contribuției FEADR pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru alte regiuni;

(i) un plan al indicatorilor, împărțit pe arii de intervenție, care să conțină obiectivele menționate la articolul 8 alineatul (1) litera (c) punctul (i) și realizările planificate și cheltuielile planificate, pentru fiecare măsură de dezvoltare rurală selectată în legătură cu o arie de intervenție corespunzătoare;

(j) dacă este cazul, un tabel care să indice, pentru fiecare măsură, fondurile naționale suplimentare acordate în conformitate cu articolul 82;

(k) după caz dacă este necesar, lista cu schemele de ajutoare aflate sub incidența articolului 81 alineatul (1) care urmează să fie utilizate în scopul implementării programelor;

(l) informații cu privire la complementaritatea cu măsurile finanțate de alte instrumente ale politicii agricole comune și din fondurile structurale și de investiții europene („SIE");

(m) măsuri de punere în aplicare a programelor, inclusiv:

(i) desemnarea de către statul membru în cauză a tuturor autorităților menționate la articolul 65 alineatul (2) și, cu titlu informativ, o descriere sumară a structurii de management și de control;

(ii) o descriere a procedurilor de monitorizare și de evaluare, precum și componența comitetului de monitorizare;

(iii) dispoziții prin care să se asigure publicitatea programului, inclusiv prin intermediul rețelei rurale naționale menționate la articolul 54;

(iv) o descriere a abordării care prevede principii cu privire la stabilirea criteriilor de selecție a operațiunilor și a strategiilor de dezvoltare locală, care țin seama de obiectivele relevante; în acest context, statele membre pot prevedea să se acorde prioritate IMM-urilor care au legătură cu sectorul agricol și silvic.

(v) referitor la dezvoltarea locală, acolo unde este cazul, o descriere a mecanismelor de asigurare a coerenței între activitățile avute în vedere în cadrul strategiilor de dezvoltare locală, a măsurii „cooperare" menționată în articolul 35 și a măsurii „servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale" menționată în articolul 20, inclusiv relațiile dintre zonele rurale și cele urbane;

(n) măsurile luate în vederea implicării partenerilor menționați la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și un rezumat al rezultatelor consultării partenerilor;

(o) dacă este cazul, structura rețelei rurale naționale după cum se menționează la articolul 54 alineatul (3) și dispozițiile privind gestionarea acesteia, care ar constitui baza pentru planurile sale anuale de acțiune.

(2) Dacă un program de dezvoltare rurală conține subprograme tematice, fiecare dintre acestea cuprinde:

(a) o analiză specifică a situației bazată pe o metodologie SWOT și identificarea nevoilor care urmează să fie abordate în cadrul subprogramului;

(b) obiective specifice la nivel de subprogram și o selecție de măsuri bazate pe o definire detaliată a logicii de intervenție a subprogramului respectiv, inclusiv o evaluare a contribuției preconizate a măsurilor alese pentru atingerea obiectivelor;

(c) un plan specific separat al indicatorilor, cu realizările planificate și cheltuielile planificate pentru fiecare măsură de dezvoltare rurală selectată în legătură cu o arie de intervenție corespunzătoare.

(3) Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru stabilirea normelor privind prezentarea elementelor descrise la alineatele (1) și (2) în programele de dezvoltare rurală și privind conținutul cadrelor naționale menționate la articolul 6 alineatul (3). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

CAPITOLUL II

Pregătirea, aprobarea și modificarea programelor de dezvoltare rurală

Articolul 9

Condiționalități ex ante

Pe lângă condiționalitățile generale ex ante, menționate în partea II din anexa XI la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, condiționalitățile ex ante menționate în anexa V la prezentul regulament se aplică în cazul programării FEADR, dacă sunt relevante și aplicabile obiectivelor specifice urmărite în cadrul priorităților programului.

Articolul 10

Aprobarea programelor de dezvoltare rurală

(1) Statele membre prezintă Comisiei, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, o propunere care conține informațiile menționate la articolul 8.

(2) Fiecare program de dezvoltare rurală este aprobat de Comisie prin intermediul unui act de punere în aplicare.

Articolul 11

Modificarea programelor de dezvoltare rurală

Cererile statelor membre de modificare a programelor se aprobă în conformitate cu următoarele proceduri:

(a) Comisia decide, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, asupra cererilor de modificare a programelor care vizează:

(i) o modificare a strategiei programului printr-o modificare de peste 50 % a obiectivului cuantificat aferent unei arii de intervenție;

(ii) o modificare a ratei contribuției FEADR din cadrul uneia sau mai multor măsuri;

(iii) o modificare a contribuției totale a Uniunii sau a repartizării anuale a acesteia la nivel de program;

(b) Comisia aprobă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, cererile de modificare a programelor în toate celelalte cazuri. Printre aceste modificări se numără în special:

(i) introducerea sau retragerea unor măsuri sau tipuri de operațiuni;

(ii) modificări ale descrierii măsurilor, inclusiv modificări ale condițiilor de eligibilitate;

(iii) un transfer de fonduri între măsurile implementate cu rate diferite ale contribuției FEADR;

Cu toate acestea, în sensul literei (b) punctele (i) - (iii), atunci când transferul de fonduri vizează mai puțin de 20 % din fondurile alocate pentru o măsură și mai puțin de 5 % din contribuția totală a FEADR la program, se consideră că aprobarea este acordată în cazul în care Comisia nu a luat o decizie referitoare la cerere în termen de 42 de zile lucrătoare de la primirea cererii. Acest termen nu include perioada care începe în ziua următoare datei la care Comisia a trimis statului membru observațiile sale și se încheie în ziua în care statul membru a răspuns la aceste observații.

(c) Aprobarea din partea Comisiei nu este necesară în cazul corecturilor unor erori materiale sau de redactare care nu afectează implementarea politicii și a măsurilor. Statele membre informează Comisia cu privire la modificările respective.

Articolul 12

Norme privind procedurile și calendarele

Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru stabilirea normelor privind procedurile și calendarele pentru:

(a) aprobarea programelor de dezvoltare rurală și a cadrelor naționale;

(b) prezentarea și aprobarea propunerilor de modificare a programelor de dezvoltare rurală și a propunerilor de modificare a cadrelor naționale, inclusiv intrarea lor în vigoare și frecvența cu care acestea urmează să fie prezentate în timpul perioadei de programare.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

TITLUL III

SPRIJINUL PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ

CAPITOLUL I

Măsuri

Articolul 13

Măsuri

Fiecare măsură de dezvoltare rurală este programată astfel încât să contribuie în mod specific la realizarea uneia sau mai multor priorități ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală. O listă orientativă a măsurilor deosebit de importante pentru prioritățile Uniunii este prevăzută în anexa VI.

Articolul 14

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru acțiuni de formare profesională și de dobândire de competențe, activități demonstrative și acțiuni de informare. Acțiunile de formare profesională și de dobândire de competențe pot include cursuri de formare, ateliere de lucru și îndrumare profesională.

De asemenea, sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatațiilor și a pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri.

(2) În cadrul acestei măsuri, sprijinul se acordă în beneficiul persoanelor angajate în sectoarele agricol, alimentar și silvic, al gestionarilor de terenuri și al altor actori economici care sunt IMM-uri care își desfășoară activitatea în zone rurale.

Beneficiarii sprijinului sunt furnizorii de servicii de formare sau de alte servicii de transfer de cunoștințe și de acțiuni de informare.

(3) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri nu vizează cursurile de instruire sau de formare care fac parte din programele sau sistemele normale de învățământ de nivel secundar sau superior.

Organismele care oferă servicii de transfer de cunoștințe și servicii de informare dispun de capacitățile corespunzătoare, și anume de personal calificat și de formare periodică, pentru a îndeplini cu succes această sarcină.

(4) Costurile eligibile din cadrul acestei măsuri sunt costurile legate de organizarea și de furnizarea transferului de cunoștințe sau ale acțiunii de informare. În cazul proiectelor demonstrative, sprijinul poate acoperi, de asemenea, costurile de investiții relevante. Costurile aferente deplasărilor, cazării și diurnei participanților, precum și costurile înlocuirii fermierilor sunt, de asemenea, eligibile pentru sprijin. Toate costurile identificate în temeiul prezentului alineat se plătesc beneficiarului.

(5) Pentru a se asigura diferențierea clară a schemelor de schimb în cadrul exploatațiilor și al pădurilor, precum și a vizitelor în exploatații și în păduri față de măsuri similare din cadrul altor scheme ale Uniunii, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 în ceea ce privește durata și conținutul schemelor de schimb în cadrul exploatațiilor și al pădurilor, precum și ale vizitelor în exploatații și în păduri.

(6) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește normele privind modalitățile de plată a costurilor suportate de participanți, inclusiv prin utilizarea de vouchere sau alte forme similare.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

Articolul 15

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

(1) În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin pentru:

(a) a ajuta fermierii, tinerii fermieri astfel cum au fost definiți în prezentul regulament, deținătorii de păduri, alți gestionari de terenuri și IMM-urile din zonele rurale să beneficieze de servicii de consiliere în vederea ameliorării atât a performanțelor economice și de mediu ale exploatațiilor, întreprinderilor și/sau investițiilor lor, cât și a capacității acestora de a genera beneficii pentru climă și de a fi reziliente la schimbările climatice;

(b) a promova înființarea de servicii de gestionare a exploatațiilor, de servicii de înlocuire în cadrul exploatației și de servicii de consiliere agricolă, precum și servicii de consiliere în sectorul silvic, inclusiv sistemul de consiliere agricolă menționat la articolele 12-14 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;

(c) a promova formarea profesională a consultanților.

(2) Beneficiarii sprijinului prevăzut la alineatul (1) literele (a) și (c) sunt furnizorii de servicii de consiliere sau de formare. Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă autorității sau organismului selectat pentru înființarea serviciilor de gestionare a exploatațiilor, a serviciilor de înlocuire în cadrul exploatației și a serviciilor de consiliere agricolă sau de consiliere în sectorul silvic.

(3) Autoritățile sau organismele selectate pentru a oferi servicii de consiliere dispun de resurse corespunzătoare, și anume de personal calificat și care beneficiază de formare periodică, precum și de experiență consultativă și de fiabilitate în ceea ce privește domeniile de consiliere. Beneficiarii care intră sub incidența acestei măsuri sunt selectați prin licitație. Procedura de selecție este reglementată de legislația privind achizițiile publice și este deschisă atât organismelor publice, cât și celor private. Aceasta este obiectivă, iar candidații aflați în situație de conflict de interese sunt excluși.

Atunci când oferă consiliere, serviciile de consiliere respectă obligațiile de nedivulgare prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

(4) Serviciile de consiliere destinate individual fermierilor, tinerilor fermieri astfel cum au fost definiți în prezentul regulament și altor gestionari de terenuri sunt legate de cel puțin una dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală și vizează cel puțin unul dintre următoarele elemente:

(a) obligațiile, la nivel de exploatație, care decurg din cerințele de reglementare în materie de gestionare și/sau din standardele privind bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la titlul VI capitolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;

(b) dacă este cazul, practicile agricole benefice pentru climă și mediu prevăzute la titlul III capitolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și întreținerea suprafeței agricole la care se face referire la articolul 4 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;

(c) măsurile, la nivel de exploatație, prevăzute în programele de dezvoltare rurală care urmăresc promovarea modernizării exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului;

(d) cerințele definite de statele membre în vederea punerii în aplicare a articolului 11 alineatul (3) din Directiva-cadru privind apa;

(e) cerințele definite de statele membre în vederea punerii în aplicare a articolului 55 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, în special respectarea principiilor generale ale gestionării integrate a dăunătorilor menționată la articolul 14 din Directiva 2009/128/CE; sau

(f) acolo unde este relevant, standardele de securitate la locul de muncă sau standardele de securitate care au legătură cu exploatația agricolă;

(g) consiliere specifică acordată fermierilor care se stabilesc pentru prima dată.

Consilierea poate viza, de asemenea, alte aspecte și în special informațiile legate de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, de biodiversitate și de protecția apelor astfel cum figurează în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 sau aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale exploatației agricole, inclusiv aspectele privind competitivitatea Aceasta poate cuprinde consiliere pentru dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare, agricultura ecologică și aspectele legate de sănătate în zootehnie.

(5) Serviciile de consiliere destinate deținătorilor de păduri acoperă cel puțin obligațiile relevante prevăzute în Directivele 92/43/CEE, 2009/147/CE și Directiva-cadru privind apa. Aceste servicii de consiliere pot viza, de asemenea, aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale exploatației forestiere.

(6) Serviciile de consiliere destinate IMM-urilor pot viza aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale întreprinderii.

(7) Dacă este adecvat și justificat corespunzător, consilierea poate fi oferită, parțial, în grup, luându-se însă în considerare situația fiecărui utilizator al serviciilor respective.

(8) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) literele (a) și (c) este limitat la cuantumurile maxime prevăzute în anexa II. Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă degresiv pe o perioadă de maximum cinci ani de la stabilire.

Articolul 16

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin fermierilor și grupurilor de fermieri care participă pentru prima dată la:

(a) schemele de calitate instituite în cadrul următoarelor regulamente și dispoziții:

(i) Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului [1];

(ii) Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului [2];

(iii) Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului [3];

(iv) Regulamentul (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului [4];

(v) partea II titlul II capitolul I secțiunea 2 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Consiliului în ceea ce privește vinul.

(b) schemele de calitate, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor agricole, pentru produse agricole și alimentare sau pentru bumbac, recunoscute de statele membre ca îndeplinind următoarele criterii:

(i) specificitatea produsului final din cadrul acestor scheme derivă din obligații clare privind garantarea:

— caracteristicilor specifice ale produselor,

— metodelor specifice de cultivare sau de producție, sau

— unei calități a produsului final care depășește semnificativ standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum în ceea ce privește sănătatea publică, sănătatea animalelor sau a plantelor, bunăstarea animalelor sau protecția mediului;

(ii) schema este deschisă tuturor producătorilor;

(iii) schema implică respectarea unor specificații obligatorii ale produsului, acest lucru fiind verificat de autoritățile publice sau de un organism independent de inspecție;

(iv) schema este transparentă și asigură trasabilitatea completă a produselor; sau

(c) scheme voluntare de certificare a produselor agricole recunoscute de statele membre ca aplicând orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare.

(2) Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate acoperi, de asemenea, costuri care decurg din activități de informare și promovare puse în aplicare de grupuri de producători pe piața internă, privind produse care fac obiectul unei scheme de calitate care beneficiază de sprijin în conformitate cu alineatul (1).

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) se acordă sub forma unui stimulent financiar anual al cărui nivel se stabilește în funcție de nivelul costurilor fixe rezultate din participarea la schemele pentru care se acordă sprijin, în decursul unei perioade de maximum cinci ani.

În scopul aplicării prezentului alineat, „costuri fixe” înseamnă costurile aferente aderării la o schemă de calitate care beneficiază de sprijin și cotizația anuală de participare la schema respectivă, inclusiv, dacă este cazul, cheltuielile aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei.

În sensul prezentului articol, „fermier” înseamnă fermier activ în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(4) Sprijinul este limitat la rata maximă a sprijinului și cuantumul prevăzute în anexa II.

(5) Pentru a ține seama de noul drept al Uniunii care poate afecta sprijinul din cadrul acestei măsuri și pentru a asigura coerența cu alte instrumente ale Uniunii privind promovarea măsurilor agricole și a preveni denaturarea concurenței, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 în ceea ce privește schemele specifice ale Uniunii care fac obiectul alineatului (1) litera (a) și caracteristicile grupurilor de producători și ale tipurilor de acțiuni care pot beneficia de sprijin în temeiul alineatului (2), stabilirea condițiilor de prevenire a discriminării împotriva anumitor produse; și stabilirea condițiilor pe baza cărora mărcile comerciale sunt excluse de la acordarea sprijinului.

Articolul 17

Investiții în active fizice

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții tangibile și/sau intangibile care:

(a) ameliorează nivelul global de performanță și de durabilitate al exploatației agricole;

(b) vizează prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole care fac obiectul anexei I la tratat sau ale bumbacului, cu excepția produselor pescărești;rezultatul procesului de producție poate fi un produs care nu face obiectul anexei respective;

[1] Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

[2] Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

[3] Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind definirea, desemnarea, prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1576/89 al Consiliului (JO L 39, 13.2.2008, p. 16).

[4] Regulamentul (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului din 10 iunie 1991 de stabilire a normelor generale privind definirea, descrierea și prezentarea vinurilor aromatizate, a băuturilor aromatizate pe bază de vin și a cocteilurilor aromatizate din produse vitivinicole (JO L 149, 14.6.1991, p. 1).

(c) vizează infrastructura necesară pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea agriculturii și a silviculturii, inclusiv accesul la suprafețele agricole și forestiere, consolidarea și ameliorarea terenurilor, și furnizarea și economisirea energiei și a apei; sau

(d) constituie investiții neproductive legate de îndeplinirea obiectivelor din domeniul agromediului și al climei urmărite în cadrul prezentului regulament, inclusiv biodiversitatea, starea de conservare a speciilor și habitatelor, precum și investiții care sporesc valoarea de utilitate publică a unei zone Natura 2000 sau a altor sisteme cu înaltă valoare naturală care urmează să fie definite în program.

(2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) este acordat fermierilor sau grupurilor de fermieri.

În cazul investițiilor vizând sprijinirea restructurării exploatațiilor, statele membre direcționează sprijinul către exploatații în conformitate cu analiza SWOT realizată în legătură cu prioritatea Uniunii în materie de dezvoltare rurală intitulată „creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor".

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) literele (a) și (b) este limitat la ratele maxime ale sprijinului prevăzute în anexa II. Respectivele rate maxime pot fi majorate în cazul tinerilor fermieri, al investițiilor colective, inclusiv cele legate de o fuziune a unor organizații de producători, și al proiectelor integrate care implică acordarea de sprijin în cadrul mai multor măsuri, al investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32, al investițiilor legate de operațiunile care fac obiectul articolelor 28 și 29 și al operațiunilor care beneficiază de sprijin în cadrul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, în conformitate cu ratele sprijinului prevăzute în anexa II. Cu toate acestea, rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90 %.

(4) Sprijinul acordat în conformitate cu alineatul (1) literele (c) și (d) face obiectul ratelor de sprijin prevăzute în anexa II.

(5) Poate fi acordat sprijin tinerilor fermieri care se stabilesc pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șefi ai acestora, în ceea ce privește investițiile necesare pentru a se conforma standardelor Uniunii care se aplică producției agricole, inclusiv celor privind normele de securitate a muncii. Un astfel de sprijin poate fi acordat pe o perioadă de maxim 24 de luni de la data stabilirii.

(6) În cazul în care dreptul Uniunii impune noi cerințe fermierilor, sprijinul poate fi acordat pentru investiții necesare pentru a se conforma respectivelor cerințe, pe o perioadă de maxim 12 luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă.

Articolul 18

Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și de evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare

(1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în:

(a) investiții în măsuri preventive destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile;

(b) investiții pentru refacerea terenurilor agricole și a potențialului de producție afectate de dezastre naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de evenimente catastrofale.

(2) Sprijinul se acordă fermierilor sau grupurilor de fermieri. Sprijinul poate fi acordat și entităților publice, acolo unde se stabilește o legătură între investițiile realizate de entitățile respective și potențialul de producție agricolă.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) este condiționat de recunoașterea oficială de către autoritățile publice competente ale statelor membre a faptului că s-a produs un dezastru natural și că acest dezastru sau măsurile adoptate în conformitate cu Directiva 2000/29/CE a Consiliului ([1]) în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări cu dăunători a cauzat distrugerea a cel puțin 30 % din potențialul agricol relevant.

(4) În cadrul acestei măsuri nu se acordă niciun sprijin pentru pierderea venitului cauzată de dezastrul natural sau de evenimentul catastrofal.

Statele membre garantează evitarea supracompensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau cu sistemele private de asigurări.

(5) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) este limitat la ratele maxime ale sprijinului prevăzute în anexa II.

Articolul 19

Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

(1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în:

(a) ajutor la înființarea întreprinderii pentru:

(i) tinerii fermieri;

(ii) activități neagricole în zone rurale;

([1]) Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate (JO L 169, 10.7.2000, p. 1).

(iii) dezvoltarea fermelor mici;

(b) investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole;

(c) plățile anuale sau plățile unice acordate fermierilor eligibili pentru schema pentru micii fermieri stabilită la titlul V din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 („schema pentru micii fermieri") care își transferă definitiv exploatația altui fermier;

(2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (i) se acordă tinerilor fermieri.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (ii) se acordă fermierilor sau membrilor unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și persoanelor fizice din zone rurale.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (iii) se acordă fermelor mici, astfel cum sunt definite de statele membre.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și persoanelor fizice din zone rurale, precum și fermierilor sau membrilor unei gospodării agricole.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (c) se acordă fermierilor eligibili pentru a participa la schema pentru micii fermieri care, în momentul depunerii cererii de acordare a sprijinului, au fost eligibili pentru cel puțin un an și care se angajează să transfere definitiv altui fermier întreaga lor exploatație și drepturile de plată corespunzătoare. Sprijinul se plătește începând cu data transferului și până la 31 decembrie 2020 sau se calculează ținând seama de perioada respectivă și se plătește sub forma unei plăți unice.

(3) Orice persoană fizică sau juridică sau orice grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de forma juridică acordată grupului și membrilor săi în temeiul legislației naționale, poate fi considerat membru al unei gospodării agricole, cu excepția lucrătorilor agricoli. În cazul în care se consideră că o persoană juridică sau un grup de persoane juridice este membru al gospodăriei agricole, membrul respectiv trebuie să desfășoare o activitate agricolă în cadrul exploatației în momentul solicitării sprijinului.

(4) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) se acordă cu condiția prezentării unui plan de afaceri. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.

Pentru tinerii fermieri care beneficiază de sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (i), planul de afaceri prevede ca tânărul fermier să respecte articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 referitor la fermieri activi, în termen de 18 luni de la data stabilirii.

Statele membre definesc praguri superioare și inferioare pentru a permite exploatațiilor agricole să aibă acces la sprijinul acordat în temeiul alineatului (1) litera (a) punctele (i) și (iii). Pragul inferior stabilit pentru sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (i) este mai ridicat decât pragul superior stabilit pentru sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (iii). Sprijinul este limitat la exploatațiile care intră sub incidența definiției microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici.

(5) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) se acordă în cel puțin două rate pe o perioadă de maximum cinci ani. Ratele pot fi degresive. Plata ultimei rate, în temeiul alineatului (1) litera (a) punctele (i) și (ii), este condiționată de implementarea corectă a planului de afaceri.

(6) Cuantumul maxim al sprijinului prevăzut la alineatul (1) litera (a) este stabilit în anexa II. Statele membre definesc cuantumul sprijinului prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctele (i) și (ii) ținând seama și de situația socioeconomică a zonei acoperite de program.

(7) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (c) este egal cu 120 % din plata anuală pe care beneficiarul este eligibil să o primească în cadrul schemei pentru micii fermieri.

(8) Pentru a se garanta utilizarea eficientă și efectivă a resurselor FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 care stabilesc conținutul minim al planurilor de afaceri și la criteriile care urmează să fie utilizate de statele membre pentru fixarea pragurilor la care se face referire la alineatul (4) din prezentul articol.

Articolul 20

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin în special pentru:

(a) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(c) infrastructura de bandă largă, inclusiv construirea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă, precum și soluții publice de e-guvernare;

(d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;

(e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;

(f) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

(g) investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective.

(2) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri vizează exclusiv infrastructura la scară mică, astfel cum este definită de fiecare stat membru în programul său. Cu toate acestea, programele de dezvoltare rurală pot prevedea anumite derogări de la această normă în cazul investițiilor în banda largă și a celor realizate în domeniul energiei din surse regenerabile. În acest caz, sunt stabilite criterii clare care să asigure complementaritatea cu sprijinul acordat în cadrul altor instrumente ale Uniunii.

(3) Investițiile realizate în temeiul alineatului (1) sunt eligibile pentru sprijin dacă operațiunile relevante sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri, și sunt coerente cu orice strategie de dezvoltare locală relevantă.

Articolul 21

Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru:

(a) împădurire și crearea de suprafețe împădurite;

(b) înființarea de sisteme agroforestiere;

(c) prevenirea și refacerea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezastre naturale și de evenimente catastrofale, inclusiv de invaziile de dăunători, de izbucnirea unor boli și de amenințările legate de climă;

(d) investiții în ameliorarea rezilienței și a valorii ecologice, precum și a potențialului de atenuare a ecosistemelor forestiere;

(e) investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, în mobilizarea și în comercializarea produselor forestiere.

(2) Limitările dreptului de proprietate asupra pădurilor prevăzute la articolele 22-26 nu se aplică pădurilor tropicale sau subtropicale și nici suprafețelor împădurite de pe teritoriul insulelor Azore, Madeira și Canare, al insulelor mici din Marea Egee, în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93 al Consiliului [1], și al departamentelor franceze de peste mări.

În cazul exploatațiilor care depășesc anumite dimensiuni, care urmează să fie stabilite de statele membre în program, sprijinul este condiționat de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau a unui instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa.

Articolul 22

Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (a) se acordă deținătorilor de terenuri publici și privați și asociațiilor acestora și acoperă costurile de instalare și o primă anuală pe hectar pentru a acoperi costurile de întreținere și pierderile de venituri agricole, inclusiv cele pentru curățenia timpurie și cea târzie, pe o perioadă de maximum doisprezece ani. În cazul terenurilor aflate în proprietatea statului, sprijinul se poate acorda doar dacă autoritatea care gestionează respectivele terenuri este un organism privat sau o municipalitate.

Sprijinul pentru împădurirea terenurilor aflate în proprietatea unor autorități publice sau pentru arbori cu creștere rapidă acoperă numai costurile de instalare.

(2) Sunt eligibile atât terenurile agricole, cât și cele neagricole. Speciile plantate sunt adaptate la condițiile climatice și de mediu ale zonei respective și respectă cerințele minime în materie de protecție a mediului. Nu se acordă niciun sprijin pentru plantarea de arbori din specii forestiere cu ciclu scurt de producție, pomi de Crăciun sau arbori cu creștere rapidă întrebuințați pentru producerea de energie. În zonele în care împădurirea este îngreunată de condiții pedoclimatice severe, se poate acorda sprijin pentru plantarea altor specii lemnoase perene, precum arbuști sau tufișuri adaptate la condițiile locale.

(3) Pentru a se asigura faptul că împădurirea terenurilor agricole este în concordanță cu obiectivele politicii în domeniul mediului, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește definirea cerințelor minime în materie de protecție a mediului menționate la alineatul (2) din prezentul articol.

Articolul 23

Înființarea de sisteme agroforestiere

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (b) se acordă deținătorilor privați de terenuri, municipalităților și asociațiilor acestora și acoperă costurile de înființare și o primă anuală pe hectar pentru a acoperi costurile de întreținere, pe o perioadă de maximum cinci ani.

[1] Regulamentul (CEE) nr. 2019/93 al Consiliului din 19 iulie 1993 privind măsurile specifice referitoare la unele produse agricole în favoarea insulelor mici din Marea Egee (JO L 184, 27.7.1993, p. 1).

(2) În sensul prezentului articol, „sisteme agroforestiere" înseamnă sisteme de utilizare a terenurilor care asociază silvicultura și agricultura pe aceleași suprafețe. Statele membre stabilesc numărul minim și maxim de copaci pe hectar, ținând seama de condițiile pedoclimatice și de mediu locale, de speciile forestiere și de nevoia de a garanta utilizarea durabilă a terenurilor în scopuri agricole.

(3) Sprijinul este limitat la rata maximă a sprijinului prevăzută în anexa II.

Articolul 24

Prevenirea și repararea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezastre naturale și de evenimente catastrofale

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (c) se acordă deținătorilor privați și publici de păduri și altor organisme publice și de drept privat și asociațiilor acestora și acoperă costurile aferente următoarelor activități:

(a) construirea de infrastructuri de protecție. În cazul liniilor somiere, se poate acorda sprijin și sub forma unui ajutor pentru costurile de întreținere. Nu se acordă niciun sprijin pentru activități legate de agricultură desfășurate în zonele care fac obiectul angajamentelor de agromediu;

(b) activități de mică amploare de prevenire a incendiilor sau a altor pericole naturale desfășurate la nivel local, inclusiv utilizarea pășunatului animalelor;

(c) instalarea și îmbunătățirea instalațiilor de monitorizare a incendiilor, a invaziilor de dăunători și a bolilor care afectează pădurile, precum și a echipamentelor de comunicații; și

(d) refacerea potențialului forestier afectat de incendii și de alte dezastre naturale, inclusiv dăunători, boli, evenimente catastrofale și incidente legate de schimbările climatice.

(2) În cazul măsurilor preventive referitoare la dăunători și la boli, riscul producerii unui dezastru natural relevant trebuie să fie dovedit științific și recunoscut de organizații științifice publice. Acolo unde este relevant, lista speciilor de organisme dăunătoare pentru plante care ar putea cauza un dezastru trebuie prevăzută în program.

Operațiunile eligibile trebuie să fie coerente cu planul de protecție a pădurilor stabilit de statele membre. În cazul exploatațiilor care depășesc anumite dimensiuni, care urmează să fie stabilite de statele membre în program, sprijinul este condiționat de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau a unui instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa, cu obiective detaliate în materie de prevenire.

Zonele forestiere incluse în categoria de risc de incendii mediu spre ridicat, în conformitate cu planul de protecție a pădurilor stabilit de statele membre, sunt eligibile pentru sprijinul legat de prevenirea incendiilor forestiere.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (d) este condiționat de recunoașterea oficială de către autoritățile publice competente ale statelor membre a faptului că s-a produs un dezastru natural și că respectivul dezastru sau măsurile adoptate în conformitate cu Directiva 2000/29/CE în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări cu dăunători a cauzat distrugerea a cel puțin 20 % din potențialul forestier relevant.

(4) În cadrul acestei măsuri nu se acordă niciun sprijin pentru pierderea venitului cauzată de dezastrul natural.

Statele membre garantează evitarea supracompensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau cu sistemele private de asigurări.

Articolul 25

Investiții în ameliorarea rezilienței și a valorii ecologice a ecosistemelor forestiere

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (d) se acordă persoanelor fizice, deținătorilor privați și publici de păduri și altor organisme publice și de drept privat și asociațiilor acestora.

(2) Investițiile vizează îndeplinirea angajamentelor în scopul protecției mediului, pentru furnizarea de servicii ecosistemice și/sau pentru îmbunătățirea utilității publice a pădurilor sau a suprafețelor împădurite din zona în cauză sau ameliorarea potențialului ecosistemelor de atenuare a schimbărilor climatice, fără a exclude beneficiile economice pe termen lung.

Articolul 26

Investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, mobilizarea și comercializarea produselor forestiere

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (e) se acordă deținătorilor privați de păduri, municipalităților și asociațiilor acestora, precum și IMM-urilor, pentru investiții în ameliorarea potențialului forestier sau legate de activități de prelucrare, mobilizare și comercializare care conferă valoare adăugată produselor forestiere. În cazul teritoriilor insulelor Azore, Madeira și Canare, al insulelor mici din Marea Egee, în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93, și al departamentelor franceze de peste mări se poate acorda sprijin și întreprinderilor care nu sunt IMM-uri.

(2) Investițiile legate de creșterea valorii economice a pădurilor se justifică în legătură cu îmbunătățirile preconizate pentru păduri cu privire la una sau mai multe exploatații și pot include investiții în echipamente și practici de recoltare favorabile solului și cu consum redus de resurse.

(3) Investițiile legate de utilizarea lemnului ca materie primă sau ca sursă de energie se limitează la toate operațiunile anterioare prelucrării industriale.

(4) Sprijinul este limitat la ratele maxime ale sprijinului stabilite în anexa II.

Articolul 27

Înființarea grupurilor și organizațiilor de producători

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru facilitarea înființării grupurilor și organizațiilor de producători din sectoarele agricol și silvic, în scopul:

(a) adaptării producției și produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri sau organizații la cerințele pieței;

(b) introducerii în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;

(c) stabilirii unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității; și

(d) altor activități care pot fi desfășurate de către grupurile și organizațiile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare.

(2) Sprijinul se acordă grupurilor și organizațiilor de producători recunoscute oficial de autoritățile competente ale statelor membre, pe baza unui plan de afaceri. Sprijinul este limitat la grupurile și organizațiile care sunt IMM-uri.

Statele membre verifică dacă obiectivele planului de afaceri au fost îndeplinite în termen de cinci ani de la recunoașterea grupului sau organizației de producători.

(3) Sprijinul se plătește pe baza unui plan de afaceri, sub forma unui ajutor forfetar plătit în tranșe anuale pe o perioadă care nu depășește cinci ani de la data la care grupul sau organizația de producători a fost recunoscut(ă) și este degresiv. Sprijinul se calculează pe baza producției comercializate anual de către grup sau organizație. Statele membre plătesc ultima rată numai după ce au verificat dacă planul de afaceri a fost implementat corect.

În primul an, statele membre pot plăti grupului sau organizației de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia (acesteia), în ultimii trei ani înainte de aderarea la grup sau organizație. În cazul grupurilor și organizațiilor de producători din sectorul silvic, sprijinul se calculează pe baza producției medii comercializate de membrii grupului sau organizației în ultimii cinci ani înainte de recunoașterea acestuia (acesteia), excluzând valorile minime și maxime.

(4) Sprijinul este limitat la ratele și cuantumurile maxime prevăzute în anexa II.

(5) Statele membre pot continua sprijinul acordat pentru înființarea grupurilor de producători chiar și după ce au fost recunoscute ca organizații de producători în condițiile Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 ([1]).

Articolul 28

Agromediu și climă

(1) Statele membre pun la dispoziție sprijinul din cadrul acestei măsuri, pe întregul lor teritoriu, în conformitate cu nevoile și prioritățile lor specifice naționale, regionale sau locale. Această măsură urmărește conservarea și promovarea schimbărilor necesare la nivelul practicilor agricole care aduc o contribuție pozitivă mediului și climei. Includerea acesteia în programele de dezvoltare rurală este obligatorie la nivel național și/sau regional.

(2) Plățile pentru agromediu și climă se acordă fermierilor, grupurilor de fermieri sau grupurilor formate din fermieri și alți gestionari de terenuri care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente de agromediu și climatice având ca obiect terenuri agricole, care urmează să fie definite de statele membre, incluzând, dar fără a se limita la suprafața agricolă definită la articolul 2 din prezentul regulament. Atunci când acest lucru este justificat corespunzător de realizarea obiectivelor legate de mediu, plățile pentru agromediu și climă pot fi acordate și altor gestionari de terenuri sau grupurilor formate din alți gestionari de terenuri.

(3) Plățile pentru agromediu și climă acoperă numai angajamentele care depășesc standardele obligatorii relevante, stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, criteriile relevante și activitățile minime, astfel cum se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, și cerințele minime relevante pentru utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, precum și alte cerințe obligatorii relevante prevăzute în dreptul intern. Toate aceste cerințe obligatorii sunt identificate în program.

(4) Statele membre depun eforturi pentru a garanta că persoanelor care se angajează să desfășoare operațiuni în cadrul acestei măsuri le sunt furnizate cunoștințele și informațiile necesare pentru implementarea respectivelor operațiuni. Statele membre pot realiza aceasta, printre altele, prin asistență de specialitate legată de angajamente și/sau prin condiționarea sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri de obținerea formării necesare.

([1]) Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului. (A se vedea pagina 671 din prezentul Jurnal Oficial.).

(5) Angajamentele luate în temeiul acestei măsuri se asumă pentru o perioadă de cinci până la șapte ani. Cu toate acestea, dacă este necesar pentru realizarea sau menținerea beneficiilor de mediu urmărite, statele membre pot stabili, în programele lor de dezvoltare rurală, o perioadă mai lungă pentru anumite tipuri de angajamente, inclusiv prin acordarea o unei prelungiri anuale a acestora după încheierea perioadei inițiale. Pentru angajamentele noi care urmează direct după angajamentul îndeplinit în perioada inițială, statele membre pot stabili o perioadă mai scurtă în programele lor de dezvoltare rurală.

(6) Plățile se acordă anual pentru a compensa toate sau o parte din costurile suplimentare și pierderile de venit suportate de beneficiari ca urmare a angajamentelor luate. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentele de agromediu și climatice. Dacă angajamentele sunt luate de grupuri de fermieri sau de grupuri de fermieri și alți gestionari de terenuri, nivelul maxim este de 30 %.

La calcularea plăților la care se face referire la primul paragraf, statele membre scad suma necesară pentru a exclude dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

În cazuri justificate corespunzător, pentru operațiunile de conservare a mediului, sprijinul se poate acorda la rată forfetară sau ca plată unică pe unitate pentru angajamentele de a renunța la utilizarea comercială a suprafețelor, calculată pe baza costurilor adiționale suportate și a pierderilor de venit.

(7) Dacă este necesar, pentru a asigura aplicarea eficientă a măsurii, statele membre pot utiliza procedura de selecție a beneficiarilor prevăzută la articolul 49 alineatul (3).

(8) Sprijinul este limitat la cuantumurile maxime stabilite în anexa II.

În cadrul acestei măsuri nu se poate acorda niciun sprijin pentru angajamente care fac obiectul măsurii privind agricultura ecologică.

(9) Se poate acorda un sprijin pentru conservarea și pentru utilizarea și dezvoltarea durabile ale resurselor genetice în agricultură în cadrul unor operațiuni care nu intră sub incidența dispozițiilor de la alineatele (1)-(8). Angajamentele respective pot fi îndeplinite de către alți beneficiari decât cei menționați la alineatul (2).

(10) Pentru a se asigura că angajamentele de agromediu și climatice sunt definite în conformitate cu prioritățile Uniunii pentru dezvoltare rurală, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește:

(a) condițiile aplicabile angajamentelor de extensificare a unităților zootehnice;

(b) condițiile aplicabile angajamentelor privind creșterea raselor locale aflate în pericol de abandon sau conservarea resurselor genetice vegetale în pericol de eroziune genetică, și

(c) definirea operațiunilor eligibile în temeiul alineatului (9).

(11) Pentru a garanta că dubla finanțare la care se face referire la alineatul (6) al doilea paragraf este exclusă, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, prin care să stabilească metoda de calcul care să fie utilizată, inclusiv în cazul măsurilor echivalente în temeiul articolului 43 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

Articolul 29

Agricultura ecologică

(1) Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă pe hectar de suprafață agricolă fermierilor sau grupurilor de fermieri care se angajează în mod voluntar să adopte sau să mențină practici și metode specifice agriculturii ecologice, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 834/2007 și care sunt fermieri activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(2) Sprijinul se acordă exclusiv pentru angajamente care depășesc standardele obligatorii relevante stabilite în temeiul titlului VI capitolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, criteriile relevante și activitățile minime care se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. PD/2013, cerințele minime relevante privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, precum și alte cerințe obligatorii relevante prevăzute în dreptul intern. Toate aceste cerințe sunt identificate în program.

(3) Angajamentele luate în temeiul acestei măsuri se fac pentru o perioadă de cinci până la șapte ani. În cazul în care sprijinul se acordă pentru conversia la agricultura ecologică, statele membre pot stabili o perioadă inițială mai scurtă care să corespundă perioadei de conversie. Dacă sprijinul se acordă pentru menținerea agriculturii ecologice, statele membre pot să prevadă în programele lor de dezvoltare rurală o prelungire anuală după încheierea perioadei inițiale. Pentru angajamentele noi în materie de conservare care urmează direct după angajamentul îndeplinit în perioada inițială, statele membre pot stabili o perioadă mai scurtă în programele lor de dezvoltare rurală.

(4) Plățile se acordă anual și compensează beneficiarii pentru toate sau o parte din costurile suplimentare și pierderile de venit suportate ca urmare a angajamentelor luate. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale, reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentele respective. Dacă angajamentele sunt luate de grupuri de fermieri, nivelul maxim este de 30 %.

La calcularea plăților la care se face referire la primul paragraf, statele membre scad sumele necesare pentru a exclude dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(5) Sprijinul este limitat la cuantumurile maxime stabilite în anexa II.

(6) Pentru a garanta că dubla finanțare la care se face referire la alineatul (4) al doilea paragraf este exclusă, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, prin care să stabilească metoda de calcul care să fie utilizată.

Articolul 30

Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa

(1) Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă anual pe hectar de suprafață agricolă sau de pădure, pentru a compensa beneficiarii pentru costurile suplimentare și pierderile de venit generate de dezavantajele din zonele în cauză, legate de punerea în aplicare a Directivelor 92/43/CEE și 2009/147/CE și a Directivei-cadru privind apa.

La calcularea sprijinului din cadrul acestei măsuri, statele membre scad suma necesară pentru a exclude dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(2) Sprijinul se acordă fermierilor, deținătorilor privați de păduri și asociațiilor de deținători privați de păduri. În cazuri justificate corespunzător, sprijinul poate fi acordat și altor gestionari de terenuri.

(3) Sprijinul destinat fermierilor în legătură cu Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE se acordă numai în legătură cu dezavantajele care decurg din respectarea cerințelor care depășesc bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la articolul 94 și în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Consiliului și criteriile relevante și activitățile minime stabilite în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(4) Sprijinul destinat fermierilor în legătură cu Directiva-cadru privind apa se acordă numai cu condiția respectării anumitor cerințe care:

(a) au fost introduse prin Directiva-cadru privind apa, sunt în conformitate cu programele de măsuri prevăzute în planurile de management al bazinelor hidrografice în scopul îndeplinirii obiectivelor legate de mediu ale directivei respective și depășesc măsurile necesare pentru punerea în aplicare a dreptului Uniunii privind protecția apelor;

(b) depășesc cerințele legale în materie de gestionare și bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la titlul VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, precum și criteriile relevante și activitățile minime care se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(c) depășesc nivelul de protecție prevăzut de dreptul Uniunii în vigoare la momentul adoptării Directivei-cadru privind apa, în conformitate cu articolul 4 alineatul (9) din directiva respectivă; și

(d) impun schimbări majore ale tipului de utilizare a terenurilor și/sau restricții importante în privința practicilor agricole, care au ca efect o scădere considerabilă a venitului.

(5) Cerințele menționate la alineatele (3) și (4) sunt identificate în program.

(6) Următoarele suprafețe sunt eligibile pentru plăți:

(a) zonele agricole și forestiere Natura 2000 delimitate în conformitate cu Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE;

(b) alte zone delimitate de protecție a naturii în care există restricții în materie de mediu aplicabile activităților agricole sau forestiere, care contribuie la punerea în aplicare a articolului 10 din Directiva 92/43/CEE, cu condiția ca aceste zone să nu depășească, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, 5 % din zonele Natura 2000 delimitate, acoperite de domeniul de aplicare teritorial al programului;

(c) zonele agricole incluse în planurile de management al bazinelor hidrografice în conformitate cu Directiva cadru privind apa.

(7) Sprijinul este limitat la cuantumurile maxime stabilite în anexa II.

(8) Pentru a garanta că dubla finanțare la care se face referire la alineatul (1) al doilea paragraf este exclusă, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, prin care să stabilească metoda de calcul care să fie utilizată.

Articolul 31

Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

(1) Plățile pentru fermierii din zonele montane și din alte zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice se acordă anual, pe hectar de suprafață agricolă, pentru a compensa, total sau parțial, costurile suplimentare și pierderile de venit suportate de fermieri din cauza constrângerilor impuse producției agricole în zonele în cauză.

Costurile suplimentare și pierderile de venit se calculează în raport cu suprafețele care nu se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, luând în considerare plățile efectuate în temeiul titlului III capitolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

La calcularea costurilor suplimentare și a pierderilor de venit, statele membre pot, în cazuri justificate corespunzător, să efectueze diferențieri în ceea ce privește nivelul plăților, luând în considerare:

— gravitatea constrângerii permanente identificate care afectează activitățile agricole;

— sistemul agricol.

(2) Plățile se acordă fermierilor care se angajează să își continue activitatea agricolă în zonele delimitate în temeiul articolului 32 și sunt fermieri activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(3) Cuantumul plăților se stabilește între limita minimă și cea maximă prevăzute în anexa II. Aceste plăți pot fi majorate în cazuri motivate în mod corespunzător, luându-se în considerare circumstanțe specifice care trebuie justificate în programele de dezvoltare rurală.

(4) Statele membre prevăd degresivitatea plăților pentru suprafețe care depășesc un prag minim per exploatație, care urmează a fi stabilit în program, cu excepția cazului în care grantul acoperă doar plata minimă pe hectar pe an, astfel cum este prevăzut în anexa II.

În cazul unei persoane juridice sau al unui grup de persoane fizice sau juridice, statele membre pot aplica degresivitatea plăților la nivelul membrilor acestor persoane juridice sau grupuri, cu condiția ca:

(a) dreptul intern să prevadă ca membrii să își asume individual drepturi și obligații comparabile cu cele ale fermierilor individuali care au statutul de șef de exploatație, în special în ceea ce privește statutul lor economic, social și fiscal; și

(b) membrii individuali respectivi să fi contribuit la consolidarea structurilor agricole ale persoanelor juridice sau ale grupurilor în cauză.

(5) În plus față de plățile prevăzute la alineatul (2), statele membre pot acorda plăți în cadrul acestei măsuri în perioada 2014-2020 beneficiarilor din zonele care au fost eligibile în temeiul articolului 36 litera (a) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 în perioada de programare 2007–2013. Pentru beneficiarii din zone care nu mai sunt eligibile ca urmare a noii delimitări menționate la articolul 32 alineatul (3), respectivele plăți sunt degresive pe o perioadă de maximum patru ani. Perioada respectivă începe la data finalizării delimitării prevăzute la articolul 32 alineatul (3) și cel târziu în 2018. Nivelul plăților respective începe la maximum 80 % din plata medie fixată în programul pentru perioada de programare 2007-2013 în conformitate cu articolul 36 litera (a) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și se încheie cel mai târziu în 2020 la maximum 20 %. În cazul în care aplicarea degresivității face ca nivelul plăților să ajungă la 25 EUR, statul membru poate continua plățile la acest nivel până la finalizarea perioadei de eliminare progresivă a plăților.

După finalizarea delimitării, beneficiarii din zonele care rămân eligibile primesc integral plățile acordate în cadrul acestei măsuri.

Articolul 32

Delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

(1) Statele membre delimitează, pe baza alineatelor (2), (3) și (4), zonele eligibile pentru plățile prevăzute la articolul 31, în funcție de următoarele categorii:

(a) zone montane;

(b) zone, altele decât zonele montane, care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative; și

(c) alte zone care se confruntă cu constrângeri specifice.

(2) Pentru a fi eligibile pentru plățile prevăzute la articolul 31, zonele montane prezintă o limitare considerabilă a posibilităților de utilizare a terenurilor și o importantă creștere a costurilor de producție din cauza:

(a) existenței unor condiții climatice foarte dificile datorate altitudinii, care au ca efect diminuarea substanțială a perioadei de vegetație;

(b) prezenței în cea mai mare parte a zonei în cauză, la o altitudine mai mică, a unor pante care sunt prea abrupte pentru utilizarea mașinilor agricole sau care necesită utilizarea unor echipamente speciale foarte costisitoare, sau o combinație a acestor doi factori, acolo unde constrângerile generate de fiecare factor în parte sunt mai puțin accentuate, însă combinația dintre aceștia generează constrângeri echivalente.

Zonele situate la nord de paralela 62 și anumite zone adiacente sunt considerate ca fiind zone montane.

(3) Pentru a fi eligibile pentru plățile acordate în temeiul articolului 31, zonele care nu sunt zone montane sunt considerate ca fiind confruntate cu constrângeri naturale semnificative dacă cel puțin 60 % din suprafața agricolă îndeplinește cel puțin unul dintre criteriile enumerate în anexa III la valoarea pragului indicată.

Respectarea acestor condiții se asigură la nivelul unităților administrative locale (nivelul „LAU 2”) sau la nivelul unei unități locale clar delimitate care acoperă o singură zonă geografică, clară, continuă, cu o identitate economică și administrativă distinctă.

Atunci când delimitează zonele care fac obiectul prezentului alineat, statele membre realizează un exercițiu de reglare, bazat pe criterii obiective, în scopul excluderii zonelor în care s-a dovedit prin documente că există constrângeri naturale semnificative menționate la primul paragraf, care au fost însă depășite cu ajutorul unor investiții sau prin activitate economică, sau prin probe legate de productivitatea normală a terenurilor, sau în care metodele de producție ori sistemele agricole compensează pierderile de venit sau costurile suplimentare menționate la articolul 31 alineatul (1).

(4) Alte zone decât cele menționate la alineatele (2) și (3) sunt eligibile pentru plățile acordate în temeiul articolului 31 dacă se confruntă cu constrângeri specifice și dacă este necesar să se continue gestionarea terenurilor pentru a conserva sau pentru a ameliora mediul, pentru a menține peisajul rural și a conserva potențialul turistic sau pentru a proteja zona de coastă.

Zonele care se confruntă cu constrângeri specifice cuprind zone agricole în cadrul cărora condițiile naturale de producție sunt similare și a căror suprafață totală nu depășește 10 % din teritoriul statului membru în cauză.

În plus, mai pot fi eligibile pentru plăți în temeiul prezentului alineat zonele în care:

— cel puțin 60 % din suprafața agricolă îndeplinește cel puțin două dintre criteriile enumerate în anexa III, fiecare din ele într-o marjă de maxim 20 % din valoarea indicată a pragului; sau

— cel puțin 60 % din suprafața agricolă este formată din suprafețe care îndeplinesc cel puțin unul dintre criteriile enumerate în anexa III la valoarea indicată a pragului și suprafețe care îndeplinesc cel puțin două dintre criteriile enumerate în anexa III, fiecare din ele într-o marjă de maxim 20 % din valoarea indicată a pragului.

Respectarea acestor condiții se asigură la nivelul LAU 2 sau la nivelul unei unități locale clar delimitate care acoperă o singură zonă geografică, clară și continuă, cu o identitate economică și administrativă care poate fi definită. La delimitarea zonelor care fac obiectul prezentului paragraf, statele membre realizează un exercițiu de reglare, conform descrierii de la articolul 32 alineatul (3). Zonele considerate eligibile în temeiul prezentului paragraf se iau în considerare pentru calculul limitei de 10 % menționate la al doilea paragraf.

Prin derogare, primul paragraf nu se aplică statelor membre al căror întreg teritoriu a fost considerat drept zonă confruntată cu handicapuri specifice în temeiul Regulamentelor (CE) nr. 1698/2005 și (CE) nr. 1257/1999.

(5) Statele membre anexează la programele lor de dezvoltare rurală:

(a) delimitările existente sau modificate în temeiul alineatelor (2) și (4);

(b) noua delimitare a zonelor în conformitate cu alineatul (3).

Articolul 33

Bunăstarea animalelor

(1) Plățile pentru bunăstarea animalelor prevăzute în cadrul acestei măsuri se acordă fermierilor care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente în favoarea bunăstării animalelor și care sunt fermieri activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(2) Plățile în favoarea bunăstării animalelor acoperă numai angajamentele care depășesc standardele obligatorii relevante stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și alte cerințe obligatorii relevante. Aceste cerințe relevante sunt identificate în program.

Angajamentele respective se asumă pentru o perioadă de unu până la șapte ani, cu posibilitatea de reînnoire.

(3) Plățile se acordă anual și compensează fermierii pentru toate costurile suplimentare sau pentru o parte a acestora și pentru pierderile de venit care rezultă din angajamentul luat. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale, reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentul respectiv.

Sprijinul este limitat la cuantumul maxim prevăzut în anexa II.

(4) Pentru a se asigura că angajamentele în materie de bunăstare a animalelor sunt în concordanță cu politica generală a Uniunii în acest domeniu, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în temeiul articolului 83, în ceea ce privește delimitarea zonelor în care angajamentele în favoarea bunăstării animalelor prevăd standarde îmbunătățite pentru metodele de producție.

Articolul 34

Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor

(1) Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă pe hectar de pădure deținătorilor publici și privați de păduri, altor organisme de drept privat și publice și asociațiilor acestora care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente de silvomediu și climatice. În cazul pădurilor aflate în proprietatea statului, sprijinul se poate acorda doar dacă autoritatea care gestionează respectivele păduri este un organism privat sau o municipalitate.

În cazul exploatațiilor forestiere care depășesc un anumit prag, care urmează să fie stabilit de statele membre în programele lor de dezvoltare rurală, sprijinul prevăzut la alineatul (1) este condiționat de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau a unui instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa.

(2) Plățile acoperă numai angajamentele care depășesc cerințele obligatorii relevante prevăzute de legea națională a pădurilor sau de dreptul intern relevant. Toate aceste cerințe sunt identificate în program.

Angajamentele se iau pentru o perioadă între cinci și șapte ani. Cu toate acestea, dacă este necesar și justificat în mod corespunzător, statele membre pot să prevadă, în programele lor de dezvoltare rurală, o perioadă mai lungă pentru anumite tipuri de angajamente.

(3) Plățile compensează beneficiarii pentru toate sau o parte din costurile suplimentare și pierderile de venit suportate ca urmare a angajamentelor luate. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale, reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentul de silvomediu. Sprijinul este limitat la cuantumul maxim prevăzut în anexa II.

În cazuri justificate corespunzător, pentru operațiunile de conservare a mediului, poate fi acordat sprijin sub formă de plată forfetară sau ca plată unică pe unitate pentru angajamentele de a renunța la utilizarea comercială a copacilor și pădurilor, calculată pe baza costurilor adiționale suportate și a pierderilor de venit.

(4) Se poate acorda sprijin entităților publice și private pentru conservarea și promovarea resurselor genetice forestiere, în cadrul unor operațiuni care nu intră sub incidența alineatelor (1), (2) și (3).

(5) Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor bugetare ale FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește tipurile de operațiuni eligibile pentru sprijin în temeiul alineatului (4) din prezentul articol.

Articolul 35

Cooperare

(1) Sprijinul din cadrul acestei măsuri este acordat pentru a promova forme de cooperare care implică cel puțin două entități și în special:

(a) abordări de cooperare între diferiți actori din sectorul agricol, sectorul forestier și lanțul alimentar din Uniune, precum și alți actori care contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților politicii de dezvoltare rurală, inclusiv grupurile de producători, cooperativele și organizațiile interprofesionale;

(b) crearea de clustere și rețele;

(c) înființarea și funcționarea grupurilor operaționale din cadrul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, la care se face referire la articolul 56.

(2) Cooperarea în temeiul alineatului (1) se referă, în special, la următoarele:

(a) proiecte-pilot;

(b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;

(c) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;

(d) cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora;

(e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale;

(f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării la acestea;

(g) abordări comune privind proiectele de mediu și practicile ecologice în curs, inclusiv gestionarea eficientă a apei, utilizarea energiei din surse regenerabile și conservarea peisajelor agricole;

(h) cooperare orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțurilor de aprovizionare în ceea ce privește furnizarea durabilă de biomasă, care să fie utilizată în scopul producerii de alimente și de energie și în cadrul proceselor industriale;

(i) punerea în aplicare, în special de către grupuri de parteneri din domeniul public și din cel privat, altele decât cele definite la articolul 32 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, a strategiilor de dezvoltare locală, altele decât cele definite la articolul 2 alineatul (19) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, care abordează una sau mai multe dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală;

(j) elaborarea de planuri de gestionare a pădurilor sau a unor instrumente echivalente;

(k) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă exclusiv clusterelor și rețelelor nou-formate și celor care încep o nouă activitate.

Sprijinul pentru operațiunile prevăzute la alineatul (2) literele (a) și (b) poate fi acordat și actorilor individuali, dacă această posibilitate este prevăzută în programul de dezvoltare rurală.

(4) Rezultatele proiectelor-pilot prevăzute la alineatul (2) litera (a) și ale operațiunilor prevăzute la alineatul (2) litera (b), care sunt realizate de actorii individuali în conformitate cu alineatul (3), sunt diseminate.

(5) Următoarele costuri aferente formelor de cooperare menționate la alineatul (1) sunt eligibile pentru sprijin în cadrul acestei măsuri:

(a) costurile aferente realizării de studii cu privire la zona în cauză și de studii de fezabilitate, precum și costurile aferente elaborării unui plan de afaceri, a unui plan de gestionare a pădurilor sau a unui plan echivalent sau costuri aferente unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea menționată la articolul 33 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(b) costurile aferente animării zonei în cauză pentru a face posibilă realizarea unui proiect teritorial colectiv sau a unui proiect care ar urma să fie realizat de un grup operațional al PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, după cum se menționează la articolul 56. În cazul clusterelor, animarea poate viza, de asemenea, organizarea de cursuri de formare, interconectarea membrilor și recrutarea de noi membri;

(c) costurile de funcționare a cooperării;

(d) costurile directe aferente unor proiecte specifice legate de punerea în aplicare a unui plan de afaceri, a unui plan de mediu, a unui plan de gestionare a pădurilor sau a unui plan echivalent sau a unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea menționată la articolul 33 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sau costurile directe ale altor acțiuni orientate spre inovare, inclusiv testarea;

(e) costuri aferente activităților de promovare.

(6) Acolo unde se implementează un plan de afaceri, un plan de mediu sau un plan de gestionare a pădurilor sau un plan echivalent sau o strategie de dezvoltare, statele membre pot acorda ajutorul fie sub forma unei sume globale care să acopere costurile de cooperare și costurile aferente proiectelor implementate, fie sub forma unei sume care să acopere numai costurile de cooperare, folosind în acest caz fonduri provenind din cadrul altor măsuri sau alte fonduri ale Uniunii destinate implementării de proiecte.

În cazul în care sprijinul se plătește sub forma unei sume globale, iar proiectul implementat face parte dintr-o categorie care intră sub incidența unei alte măsuri din prezentul regulament, se aplică suma sau rata maximă relevantă a sprijinului.

(7) Cooperarea între actori aflați în regiuni sau state membre diferite este, de asemenea, eligibilă pentru acest sprijin.

(8) Sprijinul este limitat la o perioadă de maximum șapte ani, cu excepția acțiunilor ecologice colective, în situații justificate corespunzător.

(9) Cooperarea în cadrul acestei măsuri poate fi combinată cu proiecte sprijinite de fonduri ale Uniunii, altele decât FEADR, pe același teritoriu. Statele membre garantează evitarea supracompensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii.

(10) Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor bugetare ale FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește specificarea mai detaliată a caracteristicilor proiectelor-pilot, ale clusterelor, ale rețelelor, ale lanțurilor scurte de aprovizionare și ale piețelor locale care vor fi eligibile pentru sprijin, precum și privind condițiile de acordare a ajutorului pentru tipurile de operațiuni enumerate la alineatul (2) din prezentul articol.

Articolul 36

Gestionarea riscurilor

(1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în:

(a) contribuții financiare la primele de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor împotriva pierderilor economice suferite de fermieri și cauzate de fenomene climatice nefavorabile, de boli ale animalelor sau ale plantelor, de infestare cu dăunători sau de un incident de mediu;

(b) contribuții financiare la fonduri mutuale destinate plătirii de compensații financiare fermierilor pentru pierderile economice cauzate de fenomene climatice nefavorabile sau de izbucnirea unei boli a animalelor sau a plantelor, de infestare cu dăunători sau de un incident de mediu;

(c) un instrument de stabilizare a veniturilor, sub forma unor contribuții financiare la fonduri mutuale, care acordă compensații fermierilor pentru o scădere drastică a veniturilor lor.

(2) În sensul prezentului articol, „fermier" înseamnă fermier activ în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(3) În sensul alineatului (1) literele (b) și (c), „fond mutual" înseamnă un sistem acreditat de statul membru în conformitate cu dreptul intern și care permite fermierilor afiliați să încheie o asigurare, prin care se acordă plăți compensatorii fermierilor afiliați pentru pierderi economice cauzate de izbucnirea unor fenomene climatice nefavorabile sau a unei boli a animalelor sau a plantelor, de o infestare cu dăunători sau de un incident de mediu, sau pentru o scădere drastică a veniturilor lor.

(4) Statele membre garantează evitarea supracompensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau cu sisteme private de asigurări.

(5) Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor bugetare ale FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, privind durata minimă și cea maximă a împrumuturilor comerciale acordate fondurilor mutuale menționate la articolul 38 alineatul (3) litera (b) și la articolul 39 alineatul (4).

Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol, până la 31 decembrie 2018.

Articolul 37

Asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 36 alineatul (1) litera (a) se acordă numai pentru contractele de asigurări care acoperă pierderile cauzate de un fenomen climatic nefavorabil, de o boală a animalelor sau a plantelor, de infestarea cu dăunători, de un incident de mediu sau de o măsură adoptată în conformitate cu Directiva 2000/29/CE în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări parazitare care distruge peste 30 % din producția medie anuală a unui fermier în perioada de trei ani imediat anterioară sau într-o perioadă medie de trei ani bazată pe perioada imediat anterioară de cinci ani, excluzând valorile minime și maxime. Se pot folosi indici pentru a calcula producția anuală a unui fermier. Metoda de calcul folosită permite determinarea pierderilor reale ale unui fermier într-un anumit an.

Evaluarea gravității pierderilor cauzate se poate efectua în funcție de caracteristicile specifice fiecărui tip de produs, utilizând:

(a) indici biologici (cantitatea de biomasă pierdută) sau indici echivalenți de pierdere a randamentului, calculați la nivelul exploatației sau la nivel local, regional sau național, sau

(b) indici climatici (inclusiv cantitatea de precipitații și temperatura) calculați la nivel local, regional sau național.

(2) Producerea unui fenomen climatic nefavorabil, izbucnirea unei boli a animalelor sau a plantelor, infestarea cu dăunători sau un incident de mediu trebuie să fie recunoscute ca atare în mod oficial de către autoritatea competentă a statului membru în cauză.

Dacă este adecvat, statele membre pot stabili în avans criterii pe baza cărora această recunoaștere formală se consideră a fi acordată.

(3) În ceea ce privește bolile animalelor, compensația financiară prevăzută la articolul 36 alineatul (1) litera (a) poate fi acordată numai în cazul bolilor care figurează pe lista bolilor animalelor stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătate Animală sau în anexa la Decizia 2009/470/CE.

(4) Plățile de asigurare compensează cel mult costurile totale aferente reparării daunelor menționate la articolul 36 alineatul (1) litera (a) și nu impun cerințe sau mențiuni legate de tipul sau cantitatea producției viitoare.

Statele membre pot limita cuantumul primei eligibile pentru sprijin aplicând plafoane corespunzătoare.

(5) Sprijinul este limitat la rata maximă prevăzută în anexa II.

Articolul 38

Fonduri mutuale pentru fenomenele climatice nefavorabile, bolile animalelor și ale plantelor, infestările cu dăunători și pentru incidente de mediu

(1) Pentru a fi eligibil pentru sprijin, fondul mutual în cauză trebuie:

(a) să fie acreditat de autoritatea competentă în conformitate cu legislația națională;

(b) să urmeze o politică transparentă în ceea ce privește plățile vărsate în fond și sumele retrase din acesta;

(c) să prevadă norme clare privind atribuirea responsabilităților legate de eventualele datorii realizate.

(2) Statele membre definesc normele privind constituirea și gestionarea fondurilor mutuale, în special normele privind acordarea plăților compensatorii și eligibilitatea fermierilor în caz de criză, precum și cele privind administrarea și monitorizarea respectării normelor respective. Statele membre se asigură că sistemul de alocare a fondurilor prevede penalizări în caz de neglijență din partea fermierului.

Producerea incidentelor menționate la articolul 36 alineatul (1) litera (b) trebuie să fie recunoscută ca atare în mod oficial de către autoritatea competentă a statului membru în cauză.

(3) Contribuțiile financiare prevăzute la articolul 36 alineatul (1) litera (b) pot viza exclusiv:

(a) costurile administrative aferente creării fondului mutual, repartizate pe o perioadă de maximum trei ani, în mod degresiv;

(b) cuantumurile plătite de fondul mutual sub formă de compensații financiare pentru fermieri. În plus, contribuția financiară poate fi legată de dobânzile percepute pentru împrumuturile comerciale contractate de fondul mutual cu scopul de a plăti fermierilor compensația financiară în caz de criză.

Sprijinul prevăzut la articolul 36 alineatul (1) litera (b) se acordă numai pentru a acoperi pierderile cauzate de izbucnirea unor fenomene climatice nefavorabile, de o boală a animalelor sau a plantelor, de infestarea cu dăunători sau de o măsură adoptată în conformitate cu Directiva 2000/29/CE în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări cu dăunători care distrug peste 30 % din producția medie anuală a unui fermier în perioada de trei ani imediat

anterioară sau într-o perioadă medie de trei ani bazată pe perioada imediat anterioară de cinci ani, excluzând valorile minime și maxime. Indicii pot fi folosiți pentru a calcula producția anuală a unui fermier. Metoda de calcul folosită permite determinarea pierderilor reale ale unui fermier într-un anumit an.

Nu se poate face nicio contribuție financiară din fonduri publice la capitalul subscris inițial.

(4) În ceea ce privește bolile animalelor, compensația financiară prevăzută la articolul 36 alineatul (1) litera (b) poate fi acordată în cazul bolilor care figurează pe lista bolilor animalelor stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătate Animală sau în anexa la Decizia 2009/470/CE.

(5) Sprijinul este limitat la rata maximă a sprijinului prevăzută în anexa II.

Statele membre pot limita costurile eligibile pentru sprijin prin aplicarea:

(a) unor plafoane pentru fiecare fond;

(b) unor plafoane corespunzătoare pentru fiecare unitate.

Articolul 39

Instrumentul de stabilizare a veniturilor

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 36 alineatul (1) litera (c) se acordă numai în cazul în care scăderea venitului depășește 30 % din venitul mediu anual al unui fermier în perioada de trei ani imediat anterioară sau într-o perioadă medie de trei ani bazată pe perioada imediat anterioară de cinci ani, excluzând valorile minime și maxime. În sensul articolului 36 alineatul (1) litera (c), venit se referă la suma veniturilor primite de fermier de pe piață, inclusiv orice formă de sprijin public, din care se scad costurile de producție. Plățile acordate fermierilor de fondul mutual compensează mai puțin de 70 % din venitul pierdut în anul în care producătorul dobândește dreptul de a primi asistență.

(2) Pentru a fi eligibil pentru sprijin, fondul mutual în cauză trebuie:

(a) să fie acreditat de autoritatea competentă în conformitate cu legislația națională;

(b) să urmeze o politică transparentă în ceea ce privește plățile vărsate în fond și sumele retrase din acesta;

(c) să prevadă norme clare privind atribuirea responsabilităților legate de eventualele datorii realizate.

(3) Statele membre definesc normele privind constituirea și gestionarea fondurilor mutuale, în special normele privind acordarea plăților compensatorii către fermieri în caz de criză și cele privind administrarea și monitorizarea respectării normelor respective. Statele membre se asigură că sistemul de alocare a fondurilor prevede penalizări în caz de neglijență din partea fermierului.

(4) Contribuțiile financiare menționate la articolul 36 alineatul (1) litera (c) pot viza exclusiv:

(a) costurile administrative aferente creării fondului mutual, repartizate pe o perioadă de maximum trei ani, în mod degresiv;

(b) cuantumurile plătite de fondul mutual sub formă de compensații financiare pentru fermieri. În plus, contribuția financiară poate fi legată de dobânzile percepute pentru împrumuturile comerciale contractate de fondul mutual cu scopul de a plăti fermierilor compensația financiară în caz de criză. Nu se poate face nicio contribuție financiară din fonduri publice la capitalul subscris inițial.

(5) Sprijinul este limitat la rata maximă prevăzută în anexa II.

Articolul 40

Finanțarea plăților directe naționale complementare pentru Croația

(1) Se poate acorda sprijin fermierilor eligibili pentru plăți directe naționale complementare în temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. Condițiile stabilite în articolul menționat se aplică, de asemenea, sprijinului care urmează să fie acordat în conformitate cu prezentul articol.

(2) Sprijinul acordat unui fermier în ceea ce privește anii 2014, 2015 și 2016 nu depășește diferența dintre:

(a) nivelul plăților directe aplicabil în Croația pentru anul în cauză, în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și

(b) 45 % din nivelul corespunzător al plăților directe, astfel cum se aplică din 2022.

(3) Contribuția Uniunii la sprijinul acordat în temeiul prezentului articol în Croația în ceea ce privește anii 2014, 2015 și 2016 nu depășește 20 % din fondurile totale anuale alocate acesteia din FEADR.

(4) Rata contribuției FEADR pentru suplimentările plăților directe nu depășește 80 %.

Articolul 41

Norme privind punerea în aplicare a măsurilor

Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru stabilirea normelor privind punerea în aplicare a măsurilor din prezenta secțiune privind:

(a) procedurile de selecție a autorităților sau organismelor care furnizează servicii de consiliere în domeniul agricol și silvic, servicii de gestionare a exploatației sau de înlocuire în cadrul exploatației, precum și degresivitatea ajutorului în temeiul măsurii de servicii de consiliere menționată la articolul 15;

(b) evaluarea de către statele membre a progreselor realizate în raport cu planul de afaceri, a opțiunilor de plată și a modalităților de acces la alte măsuri destinate tinerilor fermieri în cadrul măsurii de dezvoltare a exploatațiilor și a întreprinderilor menționată la articolul 19;

(c) conversia în alte unități decât cele utilizate în anexa II și ratele de conversie a animalelor în unități vită mare (UVM) în cadrul măsurilor menționate la articolele 28, 29, 33 și 34;

(d) posibilitatea de a utiliza ipoteze standard cu privire la costurile suplimentare și pierderile de venit, în cadrul măsurilor de la articolele 28-31, 33 și 34, precum și criteriile pentru calcularea acestora;

(e) calcularea cuantumului sprijinului în cazul în care o operațiune este eligibilă pentru sprijin în cadrul mai multor măsuri.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

LEADER

Articolul 42

Grupurile de acțiune locală LEADER

(1) Pe lângă sarcinile menționate la articolul 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, grupurile de acțiune locală pot, de asemenea, să realizeze sarcini suplimentare care le sunt delegate de către autoritatea de management și/sau de către agenția de plăți.

(2) Grupurile de acțiune locală pot solicita agenției de plăți competente plata unui avans în cazul în care se include în programul de dezvoltare rurală o astfel de posibilitate. Cuantumul avansurilor nu poate depăși 50 % din sprijinul public legat de costurile de funcționare și de animare.

Articolul 43

Kitul de inițiere LEADER

Sprijinul acordat pentru dezvoltarea locală din cadrul axei LEADER poate include și un „kit de inițiere LEADER" pentru comunitățile locale care nu au pus în aplicare axa LEADER în perioada de programare 2007–2013. „Kitul de inițiere LEADER" constă în sprijin în vederea consolidării capacităților și în sprijin pentru proiecte-pilot de mică anvergură. Sprijinul din cadrul „kitului de inițiere LEADER" nu este condiționat de prezentarea unei strategii de dezvoltare locală LEADER.

Articolul 44

Activitățile de cooperare din cadrul axei LEADER

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 35 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013se acordă pentru:

(a) proiecte de cooperare în cadrul unui stat membru (cooperare interteritorială) sau proiecte de cooperare între teritorii aparținând mai multor state membre sau cu teritorii ale unor țări terțe (cooperare transnațională).

(b) asistență tehnică pregătitoare pentru proiectele de cooperare interteritorială și transnațională, cu condiția ca grupurile de acțiune locală să poată demonstra că au în vedere implementarea unui proiect concret.

(2) În afară de alte grupuri de acțiune locală, partenerii din cadrul unui grup de acțiune locală finanțat din FEADR pot fi:

(a) un grup de parteneri publici și privați locali pe un teritoriu rural, care implementează o strategie de dezvoltare locală în interiorul sau în afara Uniunii;

(b) un grup de parteneri publici și privați locali pe un teritoriu nerural, care implementează o strategie de dezvoltare locală.

(3) În cazul în care grupurile de acțiune locală nu selecționează proiecte de cooperare, statele membre instituie un sistem de depunere permanentă a solicitărilor.

Statele membre fac publice procedurile administrative naționale sau regionale de selecție a proiectelor de cooperare transnațională și o listă a costurilor eligibile, cel târziu în termen de doi ani de la data aprobării programelor lor de dezvoltare rurală.

Proiectele de cooperare se aprobă de către autoritatea competentă cel târziu în termen de patru luni de la data depunerii solicitării de proiect.

(4) Statele membre comunică Comisiei proiectele de cooperare transnațională aprobate.

CAPITOLUL II

Dispoziții comune mai multor măsuri

Articolul 45

Investiții

(1) Pentru a fi eligibile pentru sprijinul FEADR, operațiunile de investiții sunt precedate de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului, în conformitate cu dreptul specific respectivului tip de investiții, acolo unde investițiile pot avea efecte negative asupra mediului.

(2) Cheltuielile eligibile pentru sprijinul FEADR sunt limitate la:

(a) construcția, achiziția, inclusiv prin leasing, sau renovarea de bunuri imobile;

(b) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului;

(c) costurile generale ocazionate de cheltuielile menționate la literele (a) și (b), precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate. Studiile de fezabilitate rămân cheltuieli eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se efectuează cheltuieli în temeiul literelor (a) și (b);

(d) următoarele investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

(e) costurile elaborării planurilor de gestionare a pădurilor și echivalentul acestora.

(3) În cazul investițiilor agricole, achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, de animale și de plante anuale, precum și plantarea acestora din urmă nu sunt eligibile pentru sprijinul acordat pentru investiții. Cu toate acestea, în caz de refacere a potențialului de producție agricolă distrus de dezastre naturale sau de evenimente catastrofale în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) litera (b), cheltuielile aferente achiziționării de animale pot fi cheltuieli eligibile.

(4) Beneficiarii sprijinului pentru investiții pot solicita plata unui avans de până la 50 % din ajutorul public acordat pentru aceste investiții de către agențiile de plăți competente, dacă opțiunea respectivă este inclusă în programul de dezvoltare rurală.

(5) Fondul de rulment care este auxiliar și care este legat de o nouă investiție în sectorul agricol sau forestier, care beneficiază de sprijin FEADR printr-un instrument financiar în conformitate cu articolul 37 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, poate fi o cheltuială eligibilă. Astfel de cheltuieli eligibile nu pot depăși 30 % din valoarea totală a cheltuielilor eligibile aferente investiției. Solicitarea în cauză trebuie justificată în mod corespunzător.

(6) Pentru a se ține seama de caracteristicile specifice fiecărui tip de investiție, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, care stabilesc condițiile în care alte costuri aferente contractelor de leasing, echipamentelor second-hand pot fi considerate cheltuieli eligibile și precizând tipurile de infrastructură pentru energia din surse regenerabile care sunt eligibile pentru sprijin.

Articolul 46

Investiții în irigații

(1) Fără a aduce atingere articolului 45 din prezentul regulament, în cazul irigațiilor pe suprafețe irigate noi și existente, numai investițiile care respectă condițiile din prezentul articol sunt considerate cheltuieli eligibile.

(2) Un plan de management al bazinului hidrografic, în condițiile prevăzute de Directiva-cadru privind apa, a fost notificat Comisiei pentru întreaga zonă în care urmează să se investească, precum și în oricare altă zonă al cărei mediu poate fi afectat de investiție. Măsurile care intră în vigoare în cadrul planului de management al bazinului hidrografic în conformitate cu articolul 11 din Directiva-cadru privind apa și care prezintă relevanță pentru sectorul agricol au fost specificate în programul de măsuri relevant.

(3) Contorizarea apei, care permite măsurarea utilizării apei la nivelul investiției sprijinite, este realizată sau urmează să fie instalată ca parte din investiție.

(4) O investiție reprezintă o îmbunătățire a unei instalații de irigații existente sau a unui element al infrastructurii de irigații este eligibilă numai dacă, în urma evaluării ex ante, asigură posibile economii de apă având valoarea minimă cuprinsă între 5 % și 25 %, în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației sau ai infrastructurii existente.

Dacă investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă:

(a) investiția asigură o reducere efectivă a utilizării apei, la nivelul investiției, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat cu ajutorul investiției; și

(b) în cazul unei investiții într-o exploatație agricolă unică, investiția are totodată ca rezultat reducerea nivelului total de apă utilizat în exploatație, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat la nivelul investiției. Nivelul total al utilizării apei include apa comercializată de exploatație.

Niciuna dintre condițiile menționate la alineatul (4) nu se aplică unei investiții într-o instalație existentă care afectează numai eficiența energetică sau unei investiții în vederea creării unui rezervor sau unei investiții în vederea utilizării apei reciclate care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață.

(5) O investiție având ca rezultat o mărire netă a suprafeței irigate care afectează un corp anume de apă subterană sau de suprafață este eligibilă numai dacă:

(a) starea corpului de apă nu a fost identificată ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă; și

(b) o analiză de mediu arată că nu va exista niciun efect negativ semnificativ asupra mediului; o astfel de analiză a efectului asupra mediului fie se realizează de către autoritatea competentă, fie se aprobă de aceasta și se poate referi și la grupuri de exploatații.

Suprafețele stabilite și justificate în cadrul programului care nu sunt irigate, dar pe care a funcționat în trecutul recent o instalație de irigație, pot fi considerate ca suprafețe irigate în sensul determinării măririi nete a suprafeței irigate.

(6) Prin derogare de la alineatul (5) litera (a), investițiile având ca rezultat o mărire netă a suprafeței irigate pot fi eligibile dacă:

(a) investiția este combinată cu o investiție într-o instalație de irigație existentă sau într-un element al infrastructurii de irigații care, în baza evaluării ex ante, asigură posibile economii de apă având valoarea minimă cuprinsă între 5 % și 25 %, în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației sau ai infrastructurii existente și

(b) investiția asigură o reducere efectivă a utilizării apei, la nivelul global al investiției, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat cu ajutorul investiției în instalația de irigație sau în elementul infrastructurii existente.

În plus, prin derogare, condiția de la alineatul (5) litera (a) nu se aplică investițiilor în înființarea unei noi instalații de irigație alimentată cu apă de la un rezervor existent, aprobat de autoritățile competente înainte de 31 octombrie 2013, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

— rezervorul în cauză este identificat în cadrul planului de management al bazinului hidrografic și este supus cerințelor de control prevăzute la articolul 11 alineatul (3) litera (e) din Directiva-cadru privind apa;

— la 31 octombrie 2013, era în vigoare fie o limită maximă a captărilor totale din rezervor, fie un nivel minim necesar al fluxului corpurilor de apă afectate de rezervor;

— respectiva limită maximă sau respectivul nivel minim necesar al fluxului respectă condițiile prevăzute la articolul 4 din Directiva-cadru privind apa; și

— investiția în cauză nu rezultă în captări peste limita maximă în vigoare la 31 octombrie 2013 sau rezultă într-o reducere a nivelului fluxului corpurilor de apă afectate sub nivelul minim necesar în vigoare la 31 octombrie 2013.

Articolul 47

Norme privind plățile în funcție de suprafață

(1) Numărul hectarelor cărora li se aplică un angajament în temeiul articolelor 28, 29 și 34 poate varia de la an la an, în cazul în care:

(a) programul de dezvoltare rurală prevede această posibilitate;

(b) angajamentul în cauză nu se aplică parcelelor fixe; și

(c) nu este periclitată atingerea obiectivului angajamentului.

(2) În cazul în care întregul teren care face obiectul angajamentului sau o parte a acestuia sau întreaga exploatație este transferat(ă) altei persoane în cursul perioadei angajamentului respectiv, angajamentul sau partea din acesta aferentă terenului transferat poate fi preluat(ă) de cealaltă persoană pentru perioada rămasă, sau poate înceta, rambursarea nu este solicitată în ceea ce privește perioada în care angajamentul a produs efecte.

(3) În cazul în care beneficiarul nu mai poate să-și onoreze angajamentele luate deoarece exploatația sau o parte din exploatație face obiectul unei reparcelări, al unor măsuri publice de comasare a terenurilor sau al unor măsuri de comasare a terenurilor aprobate de autoritățile publice competente, statele membre iau măsurile necesare pentru a permite adaptarea angajamentelor la noua situație a exploatației. În cazul în care adaptarea se dovedește imposibil de realizat, angajamentul încetează și rambursarea nu este solicitată pentru perioada în care angajamentul a produs efecte.

(4) Rambursarea ajutorului primit nu se solicită în cazuri de forță majoră și în circumstanțe excepționale, astfel cum sunt menționate la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

(5) Alineatul (2), în ceea ce privește cazurile de transfer al întregii exploatații, și alineatul (4) se aplică, de asemenea, angajamentelor luate în temeiul articolului 33.

(6) În vederea asigurării implementării eficiente a măsurilor legate de suprafață și a protejării intereselor financiare ale Uniunii, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, cu privire la condițiile aplicabile conversiei sau ajustării angajamentelor din cadrul măsurilor menționate la articolele 28, 29, 33 și 34 și care specifică alte situații în care nu se solicită rambursarea ajutorului.

Articolul 48

Clauza de revizuire

Pentru operațiunile întreprinse în temeiul articolelor 28, 29, 33 și 34 se prevede o clauză de revizuire pentru a permite ajustarea acestora în caz de modificare a standardelor obligatorii relevante, a cerințelor sau a obligațiilor relevante, prevăzute la articolele respective, pe care angajamentele trebuie să le depășească. Clauza de revizuire cuprinde și ajustările necesare pentru a se evita dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, în cazul modificărilor practicilor respective.

Operațiunile întreprinse în temeiul articolelor 28, 29, 33 și 34 care depășesc actuala perioadă de programare conțin o clauză de revizuire pentru a permite ajustarea acestora la cadrul juridic al următoarei perioade de programare.

În cazul în care adaptarea nu este acceptată de beneficiar, angajamentul încetează și rambursarea nu este solicitată pentru perioada în care angajamentul a produs efecte.

Articolul 49

Selecția operațiunilor

(1) Fără a aduce atingere articolului 34 alineatul (3) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013autoritatea de management al programului de dezvoltare rurală stabilește criteriile de selecție pentru operațiuni, în urma consultării comitetului de monitorizare. Criteriile de selecție urmăresc să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. La stabilirea și aplicarea criteriilor de selecție se ține seama de principiul proporționalității în ceea ce privește dimensiunea operațiunii.

(2) Autoritatea statului membru responsabilă cu selecția operațiunilor se asigură că operațiunile, cu excepția operațiunilor care fac obiectul articolelor 28-31, 33-34 și 36-39, sunt selectate în conformitate cu criteriile de selecție menționate la alineatul (1) și potrivit unei proceduri transparente și bine documentate.

(3) Dacă este cazul, beneficiarii pot fi selectați pe baza unor cereri de proiecte, cu aplicarea criteriilor de eficiență economică și ecologică.

Articolul 50

Definiția zonei rurale

În sensul prezentului regulament, autoritatea de management definește „zona rurală" la nivel de program. Statele membre pot stabili o astfel de definiție pentru o măsură sau pentru un tip de operațiune, dacă acest lucru este justificat corespunzător.

CAPITOLUL III

Asistența tehnică și colaborarea în rețea

Articolul 51

Finanțarea asistenței tehnice

(1) În conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, FEADR poate utiliza până la 0,25 % din alocarea sa anuală pentru finanțarea sarcinilor menționate la articolul 58 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, inclusiv a costurilor aferente creării și funcționării rețelei europene pentru dezvoltare rurală menționate la articolul 52 și ale rețelei PEI menționate la articolul 53, la inițiativa Comisiei și/sau în numele acesteia.

De asemenea, FEADR poate finanța acțiunile prevăzute la articolul 41 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului [1], în legătură cu indicațiile și simbolurile sistemelor de calitate ale Uniunii.

Acțiunile respective se desfășoară în conformitate cu articolul 58 din Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului [2] și cu orice alte dispoziții ale regulamentului respectiv și ale actelor de punere în aplicare ale acestuia, care sunt aplicabile acestei forme de execuție a bugetului.

(2) La inițiativa statelor membre, un procent de până la 4 % din cuantumul total alocat fiecărui program de dezvoltare rurală poate fi destinat finanțării sarcinilor menționate la articolul 59 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și a costurilor aferente lucrărilor pregătitoare pentru delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32.

Costurile aferente organismului de certificare menționat la articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 nu sunt eligibile în temeiul prezentului alineat.

În limita de 4 %, se rezervă o sumă pentru crearea și operarea rețelei rurale naționale menționate la articolul 54.

(3) În cazul programelor de dezvoltare rurală care vizează atât regiunile mai puțin dezvoltate, cât și alte regiuni, rata contribuției FEADR pentru asistența tehnică menționată la articolul 59 alineatul (3) poate fi stabilită ținându-se seama de tipul predominant de regiuni, în funcție de numărul acestora, în cadrul programului.

Articolul 52

Rețeaua europeană pentru dezvoltare rurală

(1) În conformitate cu articolul 51 alineatul (1), se creează o rețea europeană pentru dezvoltare rurală în scopul interconectării rețelelor, organizațiilor și administrațiilor naționale care își desfășoară activitatea în domeniul dezvoltării rurale la nivelul Uniunii.

(2) Interconectarea prin intermediul rețelei europene pentru dezvoltare rurală are ca scop:

(a) sporirea gradului de implicare a tuturor părților interesate și în special părțile interesate din sectorul agricol, forestier și din alte domenii din sfera dezvoltării rurale, în implementarea dezvoltării rurale;

(b) ameliorarea calității programelor de dezvoltare rurală;

(c) contribuția la informarea publicului larg cu privire la beneficiile politicii de dezvoltare rurală;

(d) sprijinirea evaluării programelor de dezvoltare rurală.

[1] Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

[2] Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

(3) Sarcinile rețelei sunt următoarele:

(a) colectarea, analizarea și diseminarea informațiilor cu privire la acțiunile din domeniul dezvoltării rurale;

(b) acordarea de sprijin în privința proceselor de evaluare și a colectării și gestionării datelor;

(c) colectarea, consolidarea și difuzarea la nivelul Uniunii a bunelor practici de dezvoltare rurală, inclusiv în privința metodologiilor și a instrumentelor de evaluare;

(d) înființarea și funcționarea unor grupuri tematice și/sau a unor ateliere de lucru, în vederea facilitării schimbului de expertiză și a sprijinirii implementării, monitorizării și dezvoltării ulterioare a politicii de dezvoltare rurală;

(e) furnizarea de informații privind evoluția situației zonelor rurale din Uniune și din țările terțe;

(f) organizarea de reuniuni și seminarii la nivelul Uniunii pentru participanții activi la dezvoltarea rurală;

(g) sprijinirea rețelelor naționale și a inițiativelor de cooperare transnațională, precum și schimbul privind acțiunile și experiența în domeniul dezvoltării rurale cu rețele din țările terțe;

(h) în mod specific pentru grupurile de acțiune locală:

(i) crearea de sinergii cu activitățile desfășurate la nivel național sau regional, sau la ambele niveluri de către rețelele respective în ceea ce privește acțiunile de consolidare a capacităților și schimbul de experiență; și

(ii) cooperarea cu organismele de interconectare și cu cele care oferă asistență tehnică pentru dezvoltarea rurală, create de FEDER, FSE și FEPAM, în ceea ce privește activitățile de dezvoltare locală ale acestora și cooperarea transnațională.

(4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește structura organizațională și modul de operare a rețelei europene pentru dezvoltare rurală. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

Articolul 53

Rețeaua Parteneriatului european pentru inovare

(1) Se creează o rețea PEI pentru a sprijini PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii menționate la articolul 55, în conformitate cu articolul 51 alineatul (1). Această rețea permite interconectarea grupurilor operaționale, a serviciilor de consiliere și a cercetătorilor.

(2) Rețeaua PEI vizează:

(a) facilitarea schimbului de expertiză și de bune practici;

(b) stabilirea unui dialog între fermieri și comunitatea cercetătorilor și facilitarea incluziunii tuturor părților interesate în procesul de schimb de cunoștințe.

(3) Sarcinile rețelei PEI sunt următoarele:

(a) furnizarea unui serviciu de asistență tehnică și furnizarea de informații actorilor principali referitoare la PEI;

(b) încurajarea înființării de grupuri operaționale și furnizarea de informații în legătură cu oportunitățile oferite de politicile Uniunii;

(c) facilitarea creării de inițiative de cluster și de proiecte-pilot sau demonstrative care ar putea avea legătură, printre altele, cu următoarele aspecte:

(i) creșterea productivității agricole, a viabilității economice, a durabilității, a producției și a eficienței utilizării resurselor;

(ii) inovarea în sprijinul bioeconomiei;

(iii) biodiversitatea, serviciile ecosistemice, funcționalitatea solului și gestionarea durabilă a apei;

(iv) produsele și serviciile inovatoare pentru lanțul de aprovizionare integrat;

(v) lansarea de noi oportunități pe piață și în privința produselor pentru producătorii primari;

(vi) calitatea produselor alimentare, siguranța alimentară și alimentația sănătoasă;

(vii) reducerea pierderilor după recoltare și a risipei de alimente.

(d) Colectarea și diseminarea informațiilor în domeniul PEI, inclusiv rezultatele cercetărilor și noile tehnologii relevante pentru inovare și schimbul de cunoștințe și schimburile în domeniul inovării cu țările terțe.

(4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește structura organizațională și modul de operare a rețelei PEI. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

Articolul 54

Rețeaua rurală națională

(1) Fiecare stat membru creează o rețea rurală națională, care grupează organizațiile și administrațiile implicate în dezvoltarea rurală. Parteneriatul menționat la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013face, de asemenea, parte din rețeaua rurală națională.

Statele membre care aplică programe regionale pot prezenta spre aprobare un program specific pentru crearea și operarea rețelei lor rurale naționale.

(2) Interconectarea prin intermediul rețelei rurale naționale are ca scop:

(a) sporirea gradului de implicare a părților interesate în implementarea dezvoltării rurale;

(b) ameliorarea calității punerii în aplicare a programelor de dezvoltare rurală;

(c) informarea publicului larg și a potențialilor beneficiari cu privire la politica de dezvoltare rurală și oportunitățile de finanțare;

(d) încurajarea inovării în agricultură, producția alimentară, silvicultură și zonele rurale.

(3) Sprijinul acordat din FEADR în temeiul articolului 51 alineatul (3) se utilizează:

(a) pentru structurile necesare operării rețelei;

(b) pentru pregătirea și implementarea unui plan de acțiune care să includă cel puțin următoarele elemente:

(i) activitățile referitoare la colectarea de exemple de proiecte care să acopere toate prioritățile programelor de dezvoltare rurală;

(ii) activitățile referitoare la facilitarea schimburilor tematice și analitice între părțile interesate din domeniul dezvoltării rurale, a partajării și a diseminării rezultatelor;

(iii) activitățile referitoare la furnizarea de formare și de interconectare destinate grupurilor de acțiune locală și în special asistență tehnică pentru cooperarea interteritorială și transnațională, facilitarea cooperării între grupurile de acțiune locală și căutarea de parteneri pentru măsura menționată la articolul 35;

(iv) activitățile referitoare la furnizarea de interconectare destinate consultanților și serviciilor de sprijinire a inovării;

(v) activitățile referitoare la punerea în comun și diseminarea rezultatelor monitorizării și ale evaluării;

(vi) un plan de comunicare, inclusiv publicitate și informații privind programul de dezvoltare rurală în acord cu autoritățile de management, precum și activități de informare și comunicare destinate publicului larg;

(vii) activitățile referitoare la participarea și contribuția la activitățile rețelei europene pentru dezvoltare rurală.

(4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme privind înființarea și modul de operare a rețelelor rurale naționale și conținutul programelor specifice menționate la alineatul (1). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

TITLUL IV

PEI PRIVIND PRODUCTIVITATEA ȘI DURABILITATEA AGRICULTURII

Articolul 55

Obiective

(1) PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii:

(a) promovează un sector agricol și silvic eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, viabil din punct de vedere economic, productiv, competitiv, cu emisii reduse, benefic pentru climă și rezilient, care să acționeze în direcția unor sisteme de producție agroecologică și să funcționeze în armonie cu resursele naturale esențiale de care depinde activitatea agricolă și silvică;

(b) contribuie la asigurarea unei aprovizionări stabile și durabile cu alimente, furaje și biomateriale, atât existente, cât și de noi tipuri;

(c) ameliorează procesele de protecție a mediului, de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a efectelor acestora;

(d) mediază apropierea între cunoștințele și tehnologia aferente cercetării de vârf, pe de o parte, și fermieri, gestionari de păduri, comunități rurale, întreprinderi, ONG-uri și serviciile de consiliere, pe de altă parte.

(2) PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii își atinge obiectivele prin:

(a) crearea de valoare adăugată, prin asigurarea unei legături mai bune între cercetare și practica agricolă și prin încurajarea utilizării la scară mai largă a măsurilor disponibile în materie de inovare;

(b) promovarea punerii în practică mai rapide și la scară mai largă a soluțiilor inovatoare; și

(c) informarea comunității științifice cu privire la nevoile în materie de cercetare ale practicii agricole.

(3) FEADR contribuie la atingerea obiectivelor PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii prin sprijinul acordat, în conformitate cu articolul 35, grupurilor operaționale PEI prevăzute la articolul 56 și rețelei PEI prevăzute la articolul 53.

Articolul 56

Grupurile operaționale

(1) Grupurile operaționale PEI fac parte din PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii. Acestea sunt înființate de părți interesate precum fermieri, cercetători, consultanți și întreprinderi implicate în sectorul agroalimentar, relevante pentru îndeplinirea obiectivelor PEI.

(2) Grupurile operaționale PEI stabilesc proceduri interne care să asigure că modul lor de operare și procesul lor decizional sunt transparente și că sunt evitate situațiile de conflicte de interese.

(3) Statele membre decid în cadrul programelor lor în ce măsură vor sprijini grupurile operaționale.

Articolul 57

Sarcinile grupurilor operaționale

(1) Grupurile operaționale PEI elaborează un plan care conține următoarele elemente:

(a) o descriere a proiectului inovator care urmează să fie dezvoltat, testat, adaptat sau implementat;

(b) o descriere a rezultatelor preconizate și a contribuției la obiectivul PEI de creștere a productivității și de gestionare durabilă a resurselor.

(2) Atunci când implementează proiectele lor inovatoare, grupurile operaționale:

(a) iau decizii privind elaborarea și implementarea acțiunilor inovatoare; și

(b) implementează acțiuni inovatoare prin intermediul unor măsuri finanțate prin programele de dezvoltare rurală.

(3) Grupurile operaționale diseminează rezultatele proiectelor lor, în special prin intermediul rețelei PEI.

TITLUL V

DISPOZIȚII FINANCIARE

Articolul 58

Resurse și repartizarea acestora

(1) Fără a aduce atingere alineatelor (5), (6) și (7) din prezentul articol, suma totală a sprijinului pentru dezvoltare rurală acordat de Uniune în temeiul prezentului regulament pentru perioada 1 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2020 este de 84 936 milioane EUR, raportat la prețurile din 2011, în conformitate cu cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020.

(2) Dintre resursele menționate la alineatul (1), 0,25 % sunt destinate asistenței tehnice pentru Comisie în conformitate cu articolul 51 alineatul (1).

(3) În scopul programării și al includerii ulterioare în bugetul general al Uniunii, suma menționată la alineatul (1) se indexează cu 2 % pe an.

(4) Defalcarea anuală pe stat membru a sumei prevăzute la alineatul (1), după deducerea cuantumului prevăzut la alineatul (2), este prezentată în anexa I.

(5) Fondurile transferate de un stat membru în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013se scad din sumele alocate statului membru respectiv în conformitate cu alineatul (4).

(6) Fondurile transferate în FEADR în aplicarea articolului 7 alineatul (2) și a articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013și fondurile transferate în FEADR în aplicarea articolelor 10b și 136 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului [1], aferente anului calendaristic 2013, se includ de asemenea în defalcarea anuală menționată la alineatul (4).

(7) Pentru a ține seama de evoluțiile referitoare la defalcarea anuală menționată la alineatul (4), inclusiv de transferurile menționate la alineatele (5) și (6), pentru a efectua ajustări tehnice fără a modifica alocările totale sau pentru a ține seama de orice altă modificare prevăzută de un act legislativ după adoptarea prezentului regulament, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, pentru revizuirea plafoanelor prevăzute în anexa I.

[1] Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003 (JO L 30, 31.1.2009, p. 16).

(8) În scopul alocării rezervei de performanță menționate la articolul 22 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, veniturile alocate disponibile colectate în conformitate cu articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.pentru FEADR se adaugă la cuantumurile menționate la articolul 20 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Veniturile alocate disponibile respective se alocă statelor membre proporțional cu procentul care le revine din cuantumul total al sprijinului acordat din FEADR.

Articolul 59

Contribuția fondului

(1) Decizia de aprobare a unui program de dezvoltare rurală stabilește valoarea maximă a contribuției FEADR la programul respectiv. Decizia identifică, în mod clar, după caz, creditele alocate regiunilor mai puțin dezvoltate.

(2) Contribuția FEADR se calculează pe baza cuantumului cheltuielilor publice eligibile.

(3) Programele de dezvoltare rurală stabilesc o rată unică a contribuției FEADR, aplicabilă tuturor măsurilor. Dacă este cazul, se stabilește o rată separată a contribuției FEADR pentru regiunile mai puțin dezvoltate, pentru regiunile ultraperiferice și pentru insulele mici din Marea Egee în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93, precum și pentru regiunile de tranziție. Rata maximă a contribuției FEADR este de:

(a) 85 % din cheltuielile publice eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate, în regiunile ultraperiferice și în insulele mici din Marea Egee în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93;

(b) 75 % din cheltuielile publice eligibile pentru toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 2007-2013 a reprezentat sub 75 % din media UE-25 pentru perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;

(c) 63 % din cheltuielile publice eligibile în regiunile de tranziție, altele decât cele prevăzute la litera (b) din prezentul alineat;

(d) 53 % din cheltuielile publice eligibile în celelalte regiuni.

Rata minimă a contribuției FEADR este de 20 %.

(4) Prin derogare de la alineatul (3), contribuția maximă a FEADR este de:

(a) 80 % pentru măsurile prevăzute la articolele 14, 27 și 35, pentru dezvoltarea locală din cadrul axei LEADER menționată la articolul 32 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, și pentru operațiunile prevăzute la articolul 19 alineatul (1) litera (a) punctul (i). Rata respectivă poate fi majorată până la maximum 90 % pentru programele din regiunile mai puțin dezvoltate, din regiunile ultraperiferice, din insulele mici din Marea Egee în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93 și din regiunile de tranziție menționate la alineatul (3) literele (b) și (c);

(b) 75 % pentru operațiuni care contribuie la obiective de mediu, de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea în conformitate cu articolul 17, articolul 21 alineatul (1) literele (a) și (b), articolele 28, 2930,31 și 34.

(c) 100 % pentru instrumentele financiare de la nivelul Uniunii menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 1303/2013;

(d) rata de contribuție aplicabilă măsurii vizate, majorată cu 10 puncte procentuale suplimentare pentru contribuțiile la instrumente financiare menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 1303/2013.

(e) 100 % pentru operațiuni finanțate din fondurile transferate în FEADR prin aplicarea articolului 7 alineatul (2) și a articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

(f) 100 % pentru o sumă de 500 de milioane EUR (raportată la prețurile din 2011) alocată Portugaliei și pentru o sumă de 7 milioane EUR (raportată la prețurile din 2011) alocată Ciprului, cu condiția ca statele membre respective să primească asistență financiară în conformitate cu articolele 136 și 143 din TFUE la 1 ianuarie 2014 sau la o dată ulterioară, până în 2016, când aplicarea prezentei dispoziții va fi reevaluată.

(g) Pentru statele membre care, la 1 ianuarie 2014 sau la o dată ulterioară, primesc asistență financiară în conformitate cu articolele 136 și 143 din TFUE, rata contribuției FEADR care rezultă din aplicarea articolului 24 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 poate fi majorată suplimentar cu maximum 10 puncte procentuale suplimentare până la maximum de 95 %, pentru cheltuielile care urmează să fie efectuate de aceste state membre în primii doi ani de implementare a programului de dezvoltare rurală. Rata contribuției FEADR care s-ar aplica fără această derogare este totuși respectată pentru cheltuielile publice totale efectuate în timpul perioadei de programare.

(5) Cel puțin 5 %, iar în cazul Croației 2,5 %, din totalul contribuției FEADR la programul de dezvoltare rurală este rezervat pentru LEADER.

(6) Cel puțin 30 % din contribuția totală a FEADR la programul de dezvoltare rurală este rezervată pentru măsuri în temeiul următoarelor articole: articolul 17 pentru investiții legate de mediu și climă, articolele 21, 28, 29 și 30, cu excepția plăților legate de Directiva-cadru privind apa, și articolele 31, 32 și 34.

Primul paragraf nu se aplică regiunilor ultraperiferice și teritoriilor de peste mări ale statelor membre.

(7) În cazul în care un stat membru prezintă atât un program național cât și un set de programe regionale, alineatele (5) și (6) nu se aplică în cazul programului național. Contribuția FEADR la programul național se ia în considerare în scopul calculării procentajului menționat la alineatele (5) și (6) pentru fiecare program regional, proporțional cu ponderea respectivului program regional în alocarea națională

(8) O cheltuială cofinanțată din FEADR nu poate fi cofinanțată printr-o contribuție din fondurile structurale, din Fondul de coeziune sau din oricare alt instrument financiar al Uniunii.

(9) Cheltuielile publice pentru ajutoare acordate întreprinderilor respectă plafoanele stabilite pentru ajutorul de stat, cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel.

Articolul 60

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) Prin derogare de la articolul 65 alineatul (9) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în cazul în care se iau măsuri de urgență ca urmare a unor dezastre naturale, în programele de dezvoltare rurală se poate prevedea posibilitatea ca, începând cu data producerii dezastrului natural, cheltuielile legate de modificarea programelor să devină eligibile.

(2) Cheltuielile sunt eligibile pentru contribuția FEADR numai în cazul în care sunt efectuate pentru operațiuni decise de autoritatea de management al programului în cauză sau sub responsabilitatea acesteia, în conformitate cu criteriile de selecție menționate la articolul 49.

Cu excepția costurilor generale definite la articolul 45 alineatul (2) litera (c), în ceea ce privește operațiunile de investiții din cadrul măsurilor care intră sub incidența articolului 42 din TFUE, sunt considerate eligibile numai cheltuielile efectuate după depunerea unei cereri adresate autorității competente.

Statele membre pot prevedea în programele lor că sunt eligibile numai cheltuielile efectuate după aprobarea de către autoritatea competentă a cererii de acordare a sprijinului.

(3) Alineatele (1) și (2) nu se aplică articolului 51 alineatele (1) și (2).

(4) Plățile efectuate de către beneficiari se atestă prin facturi și dovezi de plată. Dacă acest lucru nu este posibil, plățile sunt însoțite de documente cu valoare probantă echivalentă, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la articolul 67 alineatul (1) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 61

Cheltuieli eligibile

(1) În cazul în care costurile de funcționare sunt acoperite de sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament, sunt eligibile următoarele tipuri de costuri:

(a) costuri de exploatare;

(b) costuri de personal;

(c) costuri de formare;

(d) costuri aferente relațiilor publice;

(e) costuri financiare;

(f) costuri de creare de rețele.

(2) Studiile constituie cheltuieli eligibile numai dacă sunt legate de o anumită operațiune din cadrul programului sau de obiectivele generale și specifice ale programului.

(3) Contribuțiile în natură sub forma furnizării de lucrări, bunuri, servicii, terenuri și proprietăți imobiliare, pentru care nu a fost efectuată nicio plată în bani justificată prin facturi sau documente cu valoare probantă echivalentă, pot fi eligibile pentru sprijin dacă se îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 69 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 62

Posibilitatea de a verifica și de a controla măsurile

(1) Statele membre se asigură că toate măsurile de dezvoltare rurală pe care intenționează să le implementeze pot fi verificate și controlate. În acest scop, autoritatea de management și agenția de plăți din cadrul fiecărui program de dezvoltare rurală realizează o evaluare *ex ante* a posibilității de a verifica și de a controla măsurile care urmează să fie incluse în programul de dezvoltare rurală. De asemenea, autoritatea de management și agenția de plăți întreprind o evaluare a posibilității de a verifica și de a controla măsurile în cursul implementării programului de dezvoltare rurală. Evaluarea *ex ante* și evaluarea în cursul perioadei de implementare trebuie să țină seama de rezultatele controalelor efectuate în perioada de programare anterioară și în cea actuală. Dacă, în urma evaluării, se constată că nu sunt îndeplinite cerințele referitoare la posibilitatea de verificare și de controlare, măsurile în cauză se ajustează în consecință.

(2) Dacă ajutorul se acordă pe baza unor costuri standard sau a unor costuri suplimentare și a pierderilor de venit, statele membre se asigură că toate calculele relevante sunt adecvate și exacte și că sunt realizate în prealabil printr-o metodă de calcul corectă, echitabilă și care poate fi verificată. În acest scop, un organism independent din punct de vedere funcțional de autoritățile responsabile pentru implementarea programului și care dispune de expertiza corespunzătoare efectuează calculele sau confirmă caracterul adecvat și precizia calculelor. În programul de dezvoltare rurală se include o declarație care confirmă caracterul adecvat și precizia calculelor.

Articolul 63

Avansurile

(1) Plata avansurilor este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului. În ceea ce privește beneficiarii publici, avansurile se plătesc municipalităților, autorităților regionale și asociațiilor acestora, precum și organismelor de drept public.

O facilitate oferită ca garanție de o autoritate publică este considerată ca fiind echivalentă cu garanția menționată la primul paragraf, cu condiția ca autoritatea respectivă să se angajeze să plătească suma acoperită de garanția respectivă, în cazul în care se constată că nu avea dreptul la avansul plătit.

(2) Garanția poate fi eliberată atunci când agenția de plăți competentă constată că valoarea cheltuielilor reale care corespund contribuției publice legate de operațiunea în cauză depășește valoarea avansului.

TITLUL VI

GESTIONARE, CONTROL ȘI PUBLICITATE

Articolul 64

Responsabilitățile Comisiei

Pentru a asigura, în cadrul gestionării partajate, o bună gestiune financiară în conformitate cu articolul 317 din TFUE, Comisia pune în practică măsurile și controalele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

Articolul 65

Responsabilitățile statelor membre

(1) Statele membre adoptă toate dispozițiile legale, de reglementare și administrative în conformitate cu articolul 58 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 pentru a asigura o protecție eficace a intereselor financiare ale Uniunii.

(2) Statele membre desemnează, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, următoarele autorități:

(a) autoritatea de management, care poate fi fie un organism public sau privat care își desfășoară activitatea la nivel național sau regional, fie statul membru însuși atunci când exercită această funcție și care este însărcinată cu gestionarea programului în cauză;

(b) agenția de plăți acreditată în înțelesul articolului 7 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;

(c) organismul de certificare în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

(3) Statele membre se asigură că, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, a fost creat sistemul relevant de management și control, în așa fel încât să asigure atribuirea și separarea clară a funcțiilor între autoritatea de management și ale celelalte organisme. Statele membre au responsabilitatea de a asigura funcționarea eficace a sistemelor pe toată durata programului.

(4) Statele membre definesc în mod clar sarcinile autorității de management, ale agenției de plăți și ale grupurilor de acțiune locală din cadrul axei LEADER, în ceea ce privește aplicarea criteriilor de eligibilitate și de selecție și a procedurii de selecție a proiectelor.

Articolul 66

Autoritatea de management

(1) Autoritatea de management este responsabilă cu gestionarea și implementarea eficientă, eficace și corectă a programului și are, în special, următoarele responsabilități:

(a) să se asigure că există un sistem electronic adecvat și sigur pentru înregistrarea, păstrarea, gestionarea și raportarea informațiilor statistice cu privire la program și la implementarea acestuia, care sunt necesare în scopul monitorizării și evaluării și, în special, ale informațiilor necesare pentru monitorizarea progreselor înregistrate în privința atingerii obiectivelor și priorităților definite;

(b) să furnizeze Comisiei, până la 31 ianuarie și până la 31 octombrie ale fiecărui an al programului, date relevante bazate pe indicatori cu privire la operațiunile selectate pentru finanțare, inclusiv informații privind indicatorii financiari și de realizare;

(c) să se asigure că beneficiarii și celelalte organisme participante la implementarea operațiunilor:

(i) sunt informați cu privire la obligațiile care le revin ca urmare a acordării ajutorului și utilizează fie un sistem separat de contabilitate, fie o codificare contabilă adecvată pentru toate tranzacțiile aferente operațiunii;

(ii) cunosc cerințele privind furnizarea datelor către autoritatea de management și privind înregistrarea realizărilor și a rezultatelor;

(d) să asigure că evaluarea *ex ante* menționată la articolul 55 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013este conformă cu sistemul de evaluare și monitorizare, precum și să accepte evaluarea respectivă și să o prezinte Comisiei;

(e) să se asigure că planul de evaluare menționat la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 este pus în aplicare, că evaluarea *ex post* a programului menționată la articolul 57 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 este realizată în termenele prevăzute în regulamentul respectiv, să se asigure că aceste evaluări sunt conforme cu sistemul de monitorizare și evaluare și să le prezinte comitetului de monitorizare și Comisiei;

(f) să transmită comitetului de monitorizare informațiile și documentele necesare pentru monitorizarea implementării programului, având în vedere obiectivele și prioritățile specifice ale acestuia;

(g) să întocmească raportul anual privind progresele înregistrate, inclusiv tabelele agregate de monitorizare și, după aprobarea acestuia de către comitetul de monitorizare, să îl prezinte Comisiei;

(h) să se asigure că, înainte de autorizarea plăților, agenția de plăți primește toate informațiile necesare, în special în ceea ce privește procedurile aplicate și toate controalele efectuate în legătură cu operațiunile selectate pentru finanțare;

(i) să asigure publicitatea în favoarea programului, inclusiv prin intermediul rețelei rurale naționale, prin informarea potențialilor beneficiari, a organizațiilor profesionale, a partenerilor economici și sociali, a organismelor implicate în promovarea egalității între bărbați și femei, precum și a organizațiilor neguvernamentale în cauză, inclusiv a organizațiilor de protecție a mediului, cu privire la posibilitățile oferite de program și la normele privind accesul la finanțare, precum și prin informarea beneficiarilor cu privire la contribuția Uniunii și informarea publicului larg cu privire la rolul Uniunii în cadrul programului.

(2) Statele membre sau autoritatea de management pot desemna unul sau mai multe organisme intermediare, inclusiv autorități locale, organisme de dezvoltare regională sau organizații neguvernamentale, care să gestioneze și să implementeze operațiunile de dezvoltare rurală.

Atunci când o parte dintre sarcinile sale este delegată unui alt organism, autoritatea de management păstrează întreaga responsabilitate în ceea ce privește eficiența și corectitudinea gestionării și realizării sarcinilor respective. Autoritatea de management se asigură că sunt instituite dispoziții corespunzătoare care să permită celuilalt organism să obțină toate datele și informațiile necesare pentru executarea acestor sarcini.

(3) Dacă un subprogram tematic, menționat la articolul 7, este inclus în programul de dezvoltare rurală, autoritatea de management poate desemna unul sau mai multe organisme intermediare, inclusiv autorități locale, grupuri de acțiune locală sau organizații neguvernamentale, care să gestioneze și să implementeze strategia respectivă. În acest caz se aplică alineatul (2).

Autoritatea de management se asigură că operațiunile și realizările acestui subprogram tematic sunt identificate separat, în scopul aplicării sistemului de monitorizare și evaluare prevăzut la articolul 67.

(4) Sub rezerva rolului agențiilor de plăți și al altor organisme, după cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 1306/2013., în cazul în care un stat membru desfășoară mai mult de un program, se poate desemna un organism de coordonare care să asigure coerența gestionării fondurilor și să reprezinte legătura dintre Comisie și autoritățile de gestionare naționale.

(5) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește condiții uniforme pentru aplicarea cerințelor de informare și de publicitate menționate la alineatul (1) litera (i).

TITLUL VII

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Secțiunea 1

Instituirea unui sistem de monitorizare și evaluare și obiectivele acestuia

Articolul 67

Sistemul de monitorizare și evaluare

În conformitate cu prezentul titlu, un sistem comun de monitorizare și evaluare se instituie prin cooperare între Comisie și statele membre și este adoptat de către Comisie prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare sunt adoptate în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

Articolul 68

Obiective

Obiectivele sistemului de monitorizare și evaluare sunt următoarele:

(a) să demonstreze progresele și realizările politicii de dezvoltare rurală și să evalueze impactul, eficacitatea, eficiența și relevanța intervențiilor politicii de dezvoltare rurală;

(b) să contribuie la o mai bună direcționare a sprijinului pentru dezvoltarea rurală;

(c) să sprijine un proces comun de învățare legat de monitorizare și de evaluare.

Secțiunea 2

Dispoziții tehnice

Articolul 69

Indicatori comuni

(1) Pentru a se permite agregarea datelor la nivelul Uniunii, în sistemul de monitorizare și evaluare prevăzut la articolul 67 se specifică o listă de indicatori comuni, aplicabili fiecărui program, cu privire la situația inițială, precum și la execuția financiară, la realizările, la rezultatele și la impactul programului.

(2) Indicatorii comuni se bazează pe date disponibile și sunt legați de structura și de obiectivele cadrului politicii de dezvoltare rurală și să permită evaluarea progreselor, a eficienței și a eficacității implementării politicii în raport cu obiectivele generale și specifice stabilite la nivelul Uniunii, la nivel național și la nivel de program. Indicatorii de impact comuni se bazează pe datele disponibile.

(3) Evaluatorul măsoară impactul programului, conform indicatorilor de impact. Pe baza dovezilor din evaluările PAC, inclusiv din evaluările privind programele de dezvoltare rurală, Comisia, asistată de statele membre, evaluează impactul combinat al tuturor instrumentelor PAC.

Articolul 70

Sistemul electronic de informații

(1) Informațiile esențiale cu privire la implementarea programului, la fiecare operațiune selectată pentru finanțare și la operațiunile finalizate, care sunt necesare pentru monitorizare și evaluare, inclusiv informațiile principale privind fiecare beneficiar și proiect, se înregistrează și se stochează în format electronic.

Articolul 71

Furnizarea informațiilor

Beneficiarii sprijinului acordat în cadrul măsurilor de dezvoltare rurală și grupurile de acțiune locală furnizează autorității de management și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acesteia, toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate.

CAPITOLUL II

Monitorizarea

Articolul 72

Procedurile de monitorizare

(1) Autoritatea de management și comitetul de monitorizare menționat la articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 monitorizează calitatea implementării programului.

(2) Autoritatea de management și comitetul de monitorizare asigură monitorizarea fiecărui program de dezvoltare rurală prin intermediul unor indicatori țintă, financiari și de realizare.

Articolul 73

Comitetul de monitorizare

Statele membre care au optat pentru programe regionale pot înființa un comitet național de monitorizare, responsabil cu coordonarea implementării programelor în cauză în raport cu cadrul național și cu utilizarea resurselor financiare.

Articolul 74

Responsabilitățile comitetului de monitorizare

Comitetul de monitorizare se asigură de performanța programului de dezvoltare rurală și de eficiența implementării acestuia. În acest scop, pe lângă funcțiile menționate la articolul 49 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, comitetul de monitorizare:

(a) este consultat și emite un aviz în termen de patru luni de la adoptarea deciziei de aprobare a programului, în ceea ce privește criteriile de selecție a operațiunilor finanțate, care se revizuiesc în funcție de necesitățile de programare;

(b) examinează activitățile și realizările legate de progresele înregistrate în punerea în aplicare a planului de evaluare al programului;

(c) examinează în special acțiunile din cadrul programului legate de îndeplinirea condiționalităților *ex ante* care intră în sfera responsabilităților autorității de management și este informat cu privire la acțiunile legate de îndeplinirea condiționalităților *ex ante*;

(d) participă la rețeaua rurală națională pentru a face schimb de informații cu privire la implementarea programului; și

(e) analizează și aprobă rapoartele anuale de implementare, înainte de a le transmite Comisiei.

Articolul 75

Raportul anual de implementare

(1) Până la 30 iunie 2016 și până la data de 30 iunie a fiecărui an ulterior până în 2024 inclusiv, statele membre prezintă Comisiei un raport anual de implementare privind implementarea programelor de dezvoltare rurală în anul calendaristic precedent. Raportul prezentat în 2016 se referă la anii calendaristici 2014 și 2015.

(2) Pe lângă respectarea cerințelor prevăzute la articolul 50 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, rapoartele anuale de implementare includ informații privind, *inter alia*, angajamentele financiare și cheltuielile aferente fiecărei măsuri, precum și un rezumat al activităților întreprinse în legătură cu planul de evaluare.

(3) Pe lângă respectarea cerințelor prevăzute la articolul 50 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, raportul anual de implementare prezentat în 2017 cuprinde, de asemenea, o descriere a implementării eventualelor subprograme incluse în program.

(4) Pe lângă respectarea cerințelor prevăzute la articolul 50 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, raportul anual de implementare prezentat în 2019 cuprinde, de asemenea, o descriere a implementării eventualelor subprograme incluse în program și o evaluare a progreselor înregistrate în ceea ce privește asigurarea unei abordări integrate cu privire la utilizarea FEADR și a altor instrumente financiare ale Uniunii în scopul sprijinirii dezvoltării teritoriale a zonelor rurale, inclusiv prin intermediul strategiilor de dezvoltare locală.

(5) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme privind prezentarea rapoartelor anuale de implementare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

CAPITOLUL III

Evaluarea

Articolul 76

Dispoziții generale

(1) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care specifică elementele care urmează să fie incluse în evaluările *ex ante* și *ex post* menționate la articolele 55 și 57 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și stabilește cerințele minime privind planul de evaluare menționat la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

(2) Statele membre se asigură că evaluările sunt conforme cu abordarea comună în materie de evaluare convenită în conformitate cu articolul 67, organizează generarea și colectarea datelor necesare și le transmit evaluatorilor diferitele informații furnizate de sistemul de monitorizare.

(3) Rapoartele de evaluare sunt puse la dispoziție pe internet de către statele membre și de către Comisie pe site-ul său web.

Articolul 77

Evaluarea ex ante

Statele membre se asigură că evaluatorul care realizează evaluarea *ex ante* este implicat, încă dintr-o fază incipientă, în procesul de elaborare a programului de dezvoltare rurală, inclusiv în elaborarea analizei prevăzute la articolul 8 alineatul (1) litera (b), în configurarea logicii de intervenție a programului și în stabilirea obiectivelor specifice ale programului.

Articolul 78

Evaluarea ex post

În 2024, statele membre întocmesc un raport de evaluare *ex post* pentru fiecare dintre programele lor de dezvoltare rurală. Raportul respectiv se transmite Comisiei până la 31 decembrie 2024.

Articolul 79

Sintezele evaluărilor

Sintezele la nivelul Uniunii ale rapoartelor de evaluare *ex ante* și *ex post* sunt realizate sub responsabilitatea Comisiei.

Sintezele rapoartelor de evaluare sunt finalizate până cel târziu la data de 31 decembrie a anului care urmează transmiterii evaluărilor relevante.

TITLUL VIII

DISPOZIȚII PRIVIND CONCURENȚA

Articolul 80

Norme aplicabile întreprinderilor

Dacă sprijinul prevăzut în prezentul regulament se acordă pentru forme de cooperare între întreprinderi, acesta se poate acorda numai formelor de cooperare care respectă normele de concurență, astfel cum se aplică în temeiul articolelor 206 - 210 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013al Parlamentului European și al Consiliului.

Articolul 81

Ajutoare de stat

(1) Cu excepția cazului în care prezentul titlu conține dispoziții contrare, articolele 107, 108 și 109 din TFUE se aplică sprijinului pentru dezvoltare rurală acordat de statele membre.

(2) Articolele 107, 108 și 109 din TFUE nu se aplică în cazul plăților efectuate de statele membre în temeiul prezentului regulament și în conformitate cu acesta sau finanțării suplimentare la nivel național menționate la articolul 82, în cadrul domeniului de aplicare al articolului 42 din TFUE.

Articolul 82

Finanțare națională suplimentară

Plățile efectuate de statele membre în legătură cu operațiunile care intră sub incidența articolului 42 din TFUE și care sunt destinate să asigure finanțare suplimentară pentru măsurile de dezvoltare rurală pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii în orice moment în timpul perioadei de programare sunt incluse de statele membre în programul de dezvoltare rurală, astfel cum este prevăzut la articolul 8 alineatul (1) litera (j), și, atunci când îndeplinesc criteriile prevăzute în prezentul regulament, sunt aprobate de Comisie.

TITLUL IX

COMPETENȚELE COMISIEI, DISPOZIȚII COMUNE ȘI DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

CAPITOLUL I

Competențele Comisiei

Articolul 83

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 2 alineatul (3), articolul 14 alineatul (5), articolul 16 alineatul (5), articolul 19 alineatul (8), articolul 22 alineatul (3), articolul 28 alineatele (10) și (11), articolul 29 alineatul (6), articolul 30 alineatul (8), articolul 33 alineatul (4), articolul 34 alineatul (5), articolul 35 alineatul (10), articolul 36 alineatul (5), articolul 45 alineatul (6), articolul 47 alineatul (6) și articolul 89, este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 2 alineatul (3), articolul 14 alineatul (5), articolul 16 alineatul (5), articolul 19 alineatul (8), articolul 22 alineatul (3), articolul 28 alineatele (10) și (11), articolul 29 alineatul (6), articolul 30 alineatul (8), articolul 33 alineatul (4), articolul 34 alineatul (5), articolul 35 alineatul (10), articolul 36 alineatul (5), articolul 45 alineatul (6), articolul 47 alineatul (6) și articolul 89 se conferă Comisiei pe o perioadă de șapte ani, de la data intrării în vigoare a prezentului regulament. Comisia prezintă un raport privind delegarea de competențe cel târziu cu nouă luni înainte de încheierea perioadei de șapte ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cel târziu cu trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 2 alineatul (3), articolul 14 alineatul (5), articolul 16 alineatul (5), articolul 19 alineatul (8), articolul 22 alineatul (3), articolul 28 alineatele (10) și (11), articolul 29 alineatul (6), articolul 30 alineatul (8), articolul 33 alineatul (4), articolul 34 alineatul (5), articolul 35 alineatul (10), articolul 36 alineatul (5), articolul 45 alineatul (6), articolul 47 alineatul (6) și articolul 89 poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în respectiva decizie. Aceasta produce efecte din ziua următoare publicării deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară specificată în aceasta. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 2 alineatul (3), articolului 14 alineatul (5), articolului 16 alineatul (5), articolului 19 alineatul (8), articolului 22 alineatul (3), articolului 28 alineatele (10) și (11), articolului 29 alineatul (6), articolului 30 alineatul (8), articolului 33 alineatul (4), articolului 34 alineatul (5), articolului 35 alineatul (10), articolului 36 alineatul (5), articolului 45 alineatul (6), articolului 47 alineatul (6) și articolului 89 intră în vigoare numai dacă nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea actului către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înainte de expirarea termenului respectiv, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 84

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet denumit „Comitetul pentru dezvoltare rurală". Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

CAPITOLUL II

Dispoziții comune

Articolul 85

Schimbul de informații și documente

(1) Comisia instituie, în colaborare cu statele membre, un sistem de informare care permite schimbul securizat de date de interes comun între Comisie și fiecare stat membru. Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme privind funcționarea sistemului respectiv. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

(2) Comisia se asigură că există un sistem electronic adecvat și securizat în care informațiile esențiale și pentru raportarea cu privire la monitorizare și evaluare pot fi înregistrate, stocate și gestionate.

Articolul 86

Prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal

(1) Statele membre și Comisia colectează date cu caracter personal în scopul desfășurării activităților lor respective de control al gestionării și al îndeplinirii obligațiilor de monitorizare și evaluare care le revin în temeiul prezentului regulament și, în special, a celor stabilite la titlul VI și la titlul VII și nu prelucrează respectivele date decât în conformitate cu acest scop.

(2) În cazul în care sunt prelucrate în scopuri de monitorizare și evaluare, în conformitate cu titlul VII, folosind sistemul electronic securizat menționat la articolul 85, datele cu caracter personal devin anonime și sunt prelucrate exclusiv în formă agregată.

(3) Datele cu caracter personal sunt prelucrate în conformitate cu normele Directivei 95/46/CE și ale Regulamentului (CE) nr. 45/2001. În mod special, aceste date nu sunt stocate într-un mod care permite identificarea persoanelor vizate pentru o perioadă mai mare decât cea necesară pentru scopurile pentru care au fost colectate sau pentru care sunt prelucrate în continuare, ținând seama de perioadele minime de păstrare prevăzute de dreptul aplicabil la nivel național și la nivelul Uniunii.

(4) Statele membre informează persoanele vizate că datele lor cu caracter personal pot fi prelucrate de către organe naționale sau ale Uniunii în conformitate cu alineatul (1) și că, în acest sens, le revin drepturile prevăzute în normele în materie de protecție a datelor, și respectiv Directiva 95/46/CE și Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

(5) Articolele 111-114 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 se aplică prezentului articol.

Articolul 87

Dispoziții generale cu privire la PAC

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și dispozițiile adoptate în temeiul acestuia se aplică în legătură cu măsurile prevăzute în prezentul regulament.

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 88

Regulamentul (CE) nr. 1698/2005

Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 se abrogă.

Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 continuă să se aplice operațiunilor implementate în temeiul programelor aprobate de Comisie în temeiul regulamentului respectiv înainte de 1 ianuarie 2014.

Articolul 89

Dispoziții tranzitorii

Pentru a facilita tranziția de la sistemul stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 la sistemul stabilit prin prezentul regulament, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, care stabilesc condițiile în care sprijinul aprobat de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 poate fi integrat în sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament, inclusiv în ceea ce privește asistența tehnică și evaluările *ex post*. Actele delegate respective pot, de asemenea, să prevadă condiții pentru tranziția de la sprijinul pentru dezvoltare rurală pentru Croația în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 la sprijinul prevăzut în temeiul prezentului regulament.

Articolul 90

Intrare în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 17 decembrie 2013.

Pentru Parlamentul European
Președintele
M. SCHULZ

Pentru Consiliu
Președintele
V. JUKNA

ANEXA I

DEFALCAREA SPRIJINULUI PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ DIN PARTEA UNIUNII (2014-2020)

(prețuri actuale în EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL 2014-2020
Belgia	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Bulgaria	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Republica Cehă	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Danemarca	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Germania	1 178 778 847	1 177 251 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 217 851 050
Estonia	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Irlanda	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Grecia	601 051 830	600 533 693	600 004 906	599 465 245	598 915 722	598 337 071	597 652 326	4 195 960 793
Spania	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Franța	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
Croația	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
Italia	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Cipru	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Letonia	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
Lituania	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luxemburg	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Ungaria	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Malta	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
Țările de Jos	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Austria	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Polonia	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814

(prețuri actuale în EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL 2014-2020
Portugalia	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
România	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Slovenia	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovacia	271 154 575	270 797 979	270 434 053	270 062 644	269 684 447	269 286 203	268 814 943	1 890 234 844
Finlanda	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Suedia	248 858 535	249 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 745 315 250
Regatul Unit	371 473 873	370 520 030	369 548 156	368 557 938	367 544 511	366 577 113	365 935 870	2 580 157 491
Total UE -28	13 618 149 060	13 618 658 677	13 619 178 488	13 619 708 697	13 620 249 509	13 620 801 137	13 621 363 797	95 338 109 365
Asistență tehnică (0,25 %)	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Total	13 652 279 759	13 652 790 654	13 653 311 767	13 653 843 305	13 654 385 473	13 654 938 483	13 655 502 553	95 577 051 994

ANEXA II

SUME ȘI RATE DE SPRIJIN

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
15(8)	Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației	1 500	Pe serviciu de consiliere
		200 000	Pe o perioadă de trei ani pentru formarea consultanților
16(2)	Activități de informare și promovare	70 %	Din costurile eligibile ale acțiunii
16(4)	Scheme de calitate sau produse agricole și alimentare	3 000	Pe exploatație și pe an
17(3)	Investiții în active fizice		Sectorul agricol
		50 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 2007-2013 a reprezentat sub 75 % din media UE-25 pentru perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din PIB-ul mediu al UE-27.
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile ultraperiferice
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în Croația pentru punerea în aplicare a Directivei 91/676/CEE [1] a Consiliului în termen de maximum patru ani de la data aderării în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) și articolul 5 alineatul (1) din directiva respectivă
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în insulele mici din Marea Egee
		40 %	Din valoarea investițiilor eligibile în alte regiuni Ratele de mai sus pot fi majorate cu 20 puncte procentuale suplimentare, cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90 %, în cazul: — tinerilor fermieri astfel cum sunt definiți la articolul 2 din prezentul regulament sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori cererii de sprijin; — investițiilor colective și al proiectelor integrate, inclusiv al celor legate de o fuziune a unor organizații de producători; — zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32; — operațiunilor sprijinite în cadrul PEI; — investițiilor legate de operațiunile prevăzute la articolele 28 și 29.

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
			Prelucrarea și comercializarea produselor enumerate în anexa I la TFUE
		50 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 2007-2013 a reprezentat sub 75 % din media UE-25 pentru perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din PIB-ul mediu al UE-27
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile ultraperiferice
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în insulele mici din Marea Egee
		40 %	Din valoarea investițiilor eligibile în alte regiuni Ratele de mai sus pot fi majorate cu 20 puncte procentuale suplimentare, cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90 % în cazul operațiunilor sprijinite în cadrul PEI sau celor legate de o fuziune a unor organizații de producători
17(4)	Investiții în active fizice	100 %	Investiții neproductive și infrastructura agricolă și forestieră
18(5)	Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare	80 %	Din valoarea costurilor eligibile aferente investițiilor în cazul operațiunilor de prevenire realizate de fermieri individuali.
		100 %	Din valoarea costurilor eligibile aferente investițiilor în cazul operațiunilor de prevenire realizate în comun de mai mulți beneficiari.
		100 %	Din valoarea costurilor eligibile aferente investițiilor în cazul operațiunilor de refacere a terenurilor agricole și a potențialului de producție, afectate de dezastrele naturale și de evenimentele catastrofale.
19(6)	Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor	70 000	Pe tânăr fermier în temeiul articolului 19 alineatul (1) litera (a) punctul (i)
		70 000	Pe beneficiar în temeiul articolului 19 alineatul (1) litera (a) punctul (ii)
		15 000	Pe fermă mică în temeiul articolului 19 alineatul (1) litera (a) punctul (iii)
23(3)	Înființarea de sisteme agroforestiere	80 %	Din valoarea investițiilor eligibile pentru instituirea de sisteme agroforestiere

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
26(4)	Investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, mobilizarea și comercializarea produselor forestiere	65 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile ultraperiferice
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în insulele mici din Marea Egee
		40 %	Din valoarea investițiilor eligibile în alte regiuni
27(4)	Înființarea de grupuri și organizații de producători	10 %	Ca procent din producția comercializată în primii cinci ani de la recunoaștere. Sprijinul este degresiv.
		100 000	Cuantumul maxim pe an în toate cazurile.
28(8)	Agromediu și climă	600 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile anuale
		900 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile perene specializate
		450 (*)	Pe hectar și pe an pentru alte modalități de utilizare a terenurilor
		200 (*)	Pe unitate vită mare („UVM") și pe an pentru rasele locale în pericol de abandon
29(5)	Agricultura ecologică	600 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile anuale
		900 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile perene specializate
		450 (*)	Pe hectar și pe an pentru alte utilizări ale terenurilor
30(7)	Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa	500 (*)	Maximum pe hectar și pe an în perioada inițială care nu depășește cinci ani
		200 (*)	Maximum pe hectar și pe an
		50 (**)	Minimum pe hectar și pe an pentru plățile legate de Directiva-cadrul privind apa
31(3)	Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice	25	Minimum pe hectar și pe an pentru media suprafeței exploatate de beneficiarul sprijinului
		250 (*)	Maximum pe hectar și pe an
		450 (*)	Maximum pe hectar și pe an în zonele montane, astfel cum sunt definite la articolul 32 alineatul (2)
33(3)	Bunăstarea animalelor	500	Pe UVM

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
34(3)	Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor	200 (*)	Pe hectar și pe an
37(5)	Asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor	65 %	Din prima de asigurare datorată
38(5)	Fonduri mutuale pentru fenomenele climatice nefavorabile, bolile animalelor și ale plantelor, infestările cu dăunători și pentru incidente de mediu	65 %	Din costurile eligibile.
39(5)	Instrumentul de stabilizare a veniturilor	65 %	Din costurile eligibile

([1]) Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (JO L 375, 31.12.1991, p. 1).

(*) Aceste cuantumuri pot fi majorate în cazuri justificate corespunzător, luându-se în considerare circumstanțe specifice care trebuie justificate în programele de dezvoltare rurală.

(**) Aceste cuantumuri pot fi diminuate în cazuri justificate corespunzător, luându-se în considerare circumstanțe specifice care trebuie justificate în programele de dezvoltare rurală.

NB: Intensitățile ajutorului nu aduc atingere normelor Uniunii în materie de ajutoare de stat.

ANEXA III

CRITERII BIOFIZICE PENTRU DELIMITAREA ZONELOR CARE SE CONFRUNTA CU CONSTRANGERI NATURALE

CRITERIU	DEFINIȚIE	PRAG
CLIMĂ		
Temperatură scăzută (*)	Durata perioadei de vegetație (numărul de zile) definită în funcție de numărul de zile cu temperatură medie zilnică > 5 °C (LGP_{t5}) sau	≤ 180 de zile
	Durata termică totală (grade-zile) pentru perioada de vegetație, definită în funcție de o temperatură medie zilnică acumulată > 5 °C	≤ 1 500 grade-zile
Secetă	Raportul dintre precipitațiile anuale (P) și evapotranspirația potențială anuală (PET)	P/PET ≤ 0,5
CLIMĂ ȘI SOL		
Excesul de umiditate din sol	Numărul de zile în care umiditatea atinge cel puțin 100 % din capacitatea de absorbție a solului (field capacity days)	≥ 230 de zile
SOLUL		
Drenaj limitat al solului (*)	Zone acoperite de apă o mare parte a anului	Umezeală până la 80 cm de la suprafață pentru o perioadă de peste 6 luni sau până la 40 cm pentru o perioadă de peste 11 luni sau Sol prost sau foarte prost drenat sau Colorit gleic până la 40 cm de la suprafață
Textură și caracter pietros nefavorabile (*)	Abundența relativă a fracțiilor de argilă, mâl, nisip, materie organică (% greutate) și material grosier (% volumetric)	≥ 15 % din volumul stratului superficial al solului constă în material grosier, inclusiv aflorimente de roci, galet sau
		Clasa de textură din jumătate sau mai mult (în mod cumulativ) din 100 cm de la suprafața solului este nisip, „nisip argilos”, definit ca: mâl % + (2 × argilă %) ≤ 30 % sau
		Clasa de textură a stratului superficial al solului este „argilă grasă” (≥ 60 % argilă) sau
		Sol organic (materie organică ≥ 30 %) de cel puțin 40 cm sau
		Stratul superficial al solului conține argilă, 30 % sau mai mult, și există proprietăți vertice până la 100 cm de la suprafața solului
Adâncimea redusă a rădăcinilor	Adâncimea (cm) de la suprafața solului până la stratul de rocă dură sau la hardpan	≤ 30 cm

CRITERIU	DEFINIȚIE	PRAG
Proprietăți chimice mediocre (*)	Prezența sărurilor, a sodiului schimbabil, a acidității excesive	Salinitate: ≥ 4 decisiemenși pe metru (dS/m) în stratul superficial al solului sau
		Sodicitate: ≥ 6 procentaj de sodiu schimbabil (PSS) în jumătate sau mai mult (în mod cumulativ) din 100 cm de la stratul superficial al solului sau
		Aciditatea solului: pH ≤ 5 (în apă) în stratul superficial al solului
TERENUL		
Pantă abruptă	Modificarea înălțimii în raport cu distanța planimetrică (%)	≥ 15 %

(*) Statele membre trebuie să verifice îndeplinirea acestui criteriu doar în funcție de acele praguri care sunt relevante pentru situația specifică a unei zone.

ANEXA IV

LISTA ORIENTATIVĂ A MĂSURILOR ȘI A OPERAȚIUNILOR CU RELEVANȚĂ DEOSEBITĂ PENTRU SUBPROGRAMELE TEMATICE PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 7

Tinerii fermieri:

Ajutor pentru începerea activității acordat tinerilor fermieri care se stabilesc pentru prima dată într-o exploatație agricolă

Investiții în active fizice

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Cooperare

Investiții în activități neagricole

Exploatații mici:

Ajutor pentru începerea activității acordat pentru dezvoltarea fermelor mici

Investiții în active fizice

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Cooperare

Investiții în activități neagricole

Înființarea grupurilor de producători

LEADER

Zone montane:

Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

Operațiuni de agromediu și climă

Cooperare

Investiții în active fizice

Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor în zonele rurale

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Înființarea de sisteme agroforestiere

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Înființarea de grupuri de producători

LEADER

Lanțurile scurte de aprovizionare:

Cooperare

Înființarea de grupuri de producători

LEADER

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Investiții în active fizice

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Femeile din zonele rurale:

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Investiții în active fizice

Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Cooperare

LEADER

Atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și biodiversitatea:

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Investiții în active fizice

Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și de evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

Agromediu și climă

Agricultura ecologică

Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa

Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice (biodiversitate)

Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor

Cooperare

Gestionarea riscurilor

ANEXA V

CONDIȚIONALITĂȚI EX ANTE PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ

1. CONDIȚIONALITĂȚI LEGATE DE PRIORITĂȚI

Prioritate a UE în materie de dezvoltare rurală (DR)/Obiectiv tematic al CPR (OT)	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
Prioritatea DR 3: promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură OT 5: promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor legate de acestea și a gestionării lor	3.1. Prevenirea riscurilor și gestionarea riscurilor: existența evaluărilor naționale sau regionale ale riscurilor pentru gestionarea dezastrelor, luând în considerare adaptarea la schimbările climatice	— Efectuarea unei evaluări naționale sau regionale a riscurilor care să includă următoarele elemente: — o descriere a procesului, metodologiei, metodelor și datelor nesensibile utilizate la evaluarea riscurilor, precum și a criteriilor bazate pe riscuri pentru prioritizarea investițiilor; — o descriere a scenariilor de risc unic și de riscuri multiple; — luarea în considerare, dacă este cazul, a strategiilor naționale de adaptare la schimbările climatice.
Prioritatea DR 4: refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură	4.1 Bune condiții agricole și de mediu (GAEC): sunt stabilite la nivel național standarde privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor, menționate în titlul VI capitolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013	— standardele privind GAEC sunt definite în legislația națională și specificate în programe;
OT 5: promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor legate de acestea și a gestionării lor	4.2 Cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor: sunt definite la nivel național cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, menționate în titlul III capitolul 1 articolul 28 din prezentul regulament	— sunt specificate în programe cerințele minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, menționate în titlul III capitolul 1 din prezentul regulament;
OT 6: conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	4.3 alte standarde relevante la nivel național: sunt definite standarde obligatorii relevante la nivel național, în sensul titlului III capitolul 1 articolul 28 din prezentul regulament	— sunt specificate în programe standardele obligatorii relevante la nivel național;
Prioritatea DR 5: promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic OT 4: sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele OT 6: Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	5.1 Eficiența energetică: Pentru construcția sau renovarea clădirilor, s-au derulat acțiuni pentru a încuraja dezvoltarea de investiții eficiente, din punctul de vedere al costurilor, în scopul îmbunătățirii eficienței utilizării energiei finale și a eficienței energetice.	— Acțiunile sunt: — măsurile de asigurare a existenței unor cerințe minime privind performanța energetică a clădirilor necesare în conformitate cu articolele 3, 4 și 5 din Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]); — măsurile necesare pentru instituirea unui sistem de certificare a performanței energetice a clădirilor în conformitate cu articolul 11 din Directiva 2010/31/UE; — măsurile de asigurare a unei planificări strategice privind eficiența energetică, în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([2]);

Prioritate a UE în materie de dezvoltare rurală (DR)/Obiectiv tematic al CPR (OT)	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
		— măsuri în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([3]) privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice pentru punerea de contoare individuale la dispoziția clienților finali, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu potențialele economii de energie.
	5.2 Sectorul apelor: Existența a) unei politici tarifare privind apele care oferă stimulente corespunzătoare utilizatorilor pentru utilizarea eficientă a resurselor de apă și b) unei contribuții adecvate a diferitelor utilizări ale apei pentru recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei la o rată stabilită de planul adoptat de gestionare a bazinelor hidrografice pentru investiții sprijinite prin programe.	— În sectoarele sprijinite de FEADR, un stat membru asigură contribuția diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei, pe sector, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) prima liniuță din Directiva-cadru privind apa, ținând seama, după caz, de efectele sociale, de mediu și economice ale recuperării, precum și de condițiile geografice și climatice ale regiunii/regiunilor afectate.
	5.3 Energie din surse regenerabile: Se desfășoară acțiuni de promovare a producerii și a distribuirii de surse de energie regenerabile ([4]).	— Există scheme de sprijin transparente, priorități privind accesul la rețea sau acces garantat și prioritate pentru expediere, precum și norme standardizate privind suportarea separată și în comun a costurilor adaptărilor tehnice care au fost făcute publice, în conformitate cu articolul 14 alineatul (1), articolul 16 alineatele (2) și (3) din Directiva 2009/28/CE. — Un stat membru a adoptat un plan național de acțiune în domeniul energiei regenerabile, în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2009/28/CE. II.
Prioritatea DR 6: promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale OT 2: Consolidarea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor [ținta în domeniul benzii largi (broadband)], oprecum și a utilizării și a calității acestora	6. Rețele de generație următoare (NGN) Infrastructură: Existența unor planuri naționale sau regionale NGA care să țină seama de acțiunile regionale în vederea atingerii țintelor Uniunii în materie de acces internet de mare viteză, care se concentrează asupra unor domenii în care piața nu reușește să ofere o infrastructură deschisă, la un cost rezonabil și la o calitate în conformitate cu normele Uniunii în materie de concurență și de ajutoare de stat, și care să poată furniza servicii accesibile grupurilor de persoane vulnerabile.	— Existența unui plan național sau regional de generație următoare care conține: — un plan al investițiilor în infrastructură bazat pe o analiză economică care să ia în considerare infrastructurile private și publice existente și investițiile planificate; — modele de investiții durabile care să conducă la intensificarea concurenței și care asigură accesul la infrastructură și servicii deschise, convenabile, de calitate și în pas cu progresele viitoare; — măsuri pentru a stimula investițiile private.

([1]) Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).
([2]) Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).
([3]) Directiva 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2006 privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice și de abrogare a Directivei 93/76/CEE a Consiliului (JO L 114, 27.4.2006, p. 64).
([4]) Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).

ANEXA VI

LISTA ORIENTATIVĂ A MĂSURILOR IMPORTANTE PENTRU UNA SAU MAI MULTE PRIORITĂȚI ALE UNIUNII ÎN MATERIE DE DEZVOLTARE RURALĂ

Măsuri deosebit de importante pentru mai multe dintre prioritățile Uniunii

Articolul 15	Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației
Articolul 17	Investiții în active fizice
Articolul 19	Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor
Articolul 35	Cooperare
Articolele 42–44	LEADER

Măsuri deosebit de importante pentru încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale

Articolul 14	Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare
Articolul 26	Investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, în mobilizarea și în comercializarea produselor forestiere.

Măsuri deosebit de importante pentru creșterea competitivității tuturor tipurilor de agricultură și pentru creșterea viabilității exploatațiilor

Articolul 16	Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Măsuri deosebit de importante pentru promovarea organizării lanțului alimentar și a gestionării riscurilor în agricultură

Articolul 18	Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și de evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare
Articolul 24	Prevenirea și repararea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezastre naturale și de evenimente catastrofale
Articolul 27	Înființarea grupurilor de producători
Articolul 33	Bunăstarea animalelor
Articolul 36	Gestionarea riscurilor
Articolul 37	Asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor
Articolul 38	Fonduri mutuale pentru bolile animalelor și ale plantelor și pentru incidentele de mediu
Articolul 39	Instrumentul de stabilizare a veniturilor

Măsuri deosebit de importante pentru refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care depind de agricultură și silvicultură

și

promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Articolul 21 alineatul (1) litera (a)	Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
Articolul 21 alineatul (1) litera (b)	Înființarea de sisteme agroforestiere

Articolul 21 alineatul (1) litera (d)	Investiții în ameliorarea rezilienței și a valorii ecologice, precum și a potențialului de atenuare a ecosistemelor forestiere
Articolul 28	Agromediu și climă
Articolul 29	Agricultura ecologică
Articolul 30	Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa
Articolele 31–32	Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice
Articolul 34	Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor
Măsuri deosebit de importante pentru promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	
Articolul 20	Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale
Articolele 42–44	LEADER